

Priloži

Drvar-grad heroj¹

Drvarska opština je pred rat imala oko 22.000 stanovnika, a sâm grad oko 3.000. Drvarska opština je tada imala 5.000 radnika. Radnički pokret je tu imao bogatu tradiciju. U nizu štrajkova, organizovanih da se izbore bolji uslovi rada, kalila se radnička

Drug Tito predaje predsedniku opštine povelju i orden narodnog heroja Jugoslavije kojim je odlikovao grad Drvar

klasa Drvara. Uspesi koje je postizala bili su dokaz njene snage i podsticaj da se borba protiv eksplotatorskog režima nastavi.

Prva organizacija Komunističke partije Jugoslavije u ovom kraju formirana je novembra 1939. godine, u selu Kamenici. Nešto kasnije formirane su organizacije u selu Šipovljanim i u gradu. Ne posredno pred rat, u Drvaru je bilo samo 36 članova KPJ. Bila je to, ipak, snažna organizacija. Njena snaga izvirala je iz čvrste veze s radništvom i njegovim sindikalnim organizacijama, iz saveza rad-

¹ Iz knjige »Narodni heroji Jugoslavije«, A/M, »Partizanska knjiga« Beograd, »Narodna knjiga« Beograd, »Pobjeda« Titograd, Beograd 1982, str. 173.

nika i seljaka. Posebno jak oslonac Partija je imala u omladini, organizovanoj u SKOJ-u, raznim čitalačkim grupama, kulturno-umetničkim sekcijama... Komunistička partija je zato, kad su fašisti stigli i u našu zemlju, mogla s uspehom da izvrši sve pripreme za opštenarodni ustanak.

Pod rukovodstvom komunista, u Drvaru je 27. jula 1941. pukla ustanička puška. Drvar je bio prvi slobodni grad u BiH. Od 1387 dana, koliko je trajala okupacija naše zemlje. Drvar je 991 dan bio sloboden!

Desant na Drvar, 25. maja 1944. godine, bio je jedan od poslednjih nemačkih pokušaja da unište rukovodstvo nove Jugoslavije na čelu s maršalom Titom. Pored sve nadmoćnosti, neprijatelju nije uspelo da ostvari svoju zločinačku nameru. Ovaj desant bio je jedini neuspjeli desant Nemaca u drugom svetskom ratu. Fašiste su zaustavili borci narodnooslobodilačke vojske i narod Drvara, koji su tada, kao i mnogo puta ranije, bili jedno. Ceo Drvar bio je zasjeda, svaka kuća — bunker, svaki čovek borac na braniku ulaza u Titovu pećinu. Mnogo je primera herojskog držanja zabeleženo toga dana. Tu je, u borbi do poslednjeg metka, poginuo ceo Okružni komitet SKOJ-a. Tu je 16-godišnja omladinka Milka Bosnić pokazala kako se gine za slobodu. Boreći se na ulicama svoga ustaničkog grada, oko 350 Drvarčana — civila dalo je život. Svi su poginuli u jednom danu, s jednom mišlju: odupreti se sili i tiraniji, i spasiti rukovodstvo nove Jugoslavije i maršala Tita.

Početkom 1944. godine Drvar, centar jugoslovenske revolucije i vojno-političko središte partizanske države — Demokratske Federativne Jugoslavije, bio je jedinstven grad u hitlerovskoj »evropskoj tvrđavi«.

Bio je pozornica veoma značajnih zbivanja. U gradu i okolini boravila su najznačajnija vojna i politička tela narodnooslobodilačke vojske i Demokratske Federativne Jugoslavije. Tu su donete mnoge odluke koje su doprinele jačanju tekovina NOB i političkoj afirmaciji oslobođilačkog pokreta i njegovih predstavnicičkih organa u svetu.

Od 2. do 4. maja 1944. godine u Drvaru je održan II kongres USAOJ-a, najimpozantniji politički skup mladih u NOB, na kome je mlada generacija izrazila čvrstu rešenost da i dalje, kao glavna udarna snaga, istraje u prvim borbenim redovima. Tu je održano i nekoliko sednica Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije. Na jednoj od njih, na predlog maršala Tita, usvojen je nacrt državnog grba Demokratske Federativne Jugoslavije, razmotreni su zakonski propisi o organizaciji i radu upravnih organa zemaljskih antifašističkih veća i narodnooslobodilačkih odbora, raspravljano je o formiranju i nadležnosti vojnih i civilnih sudova. U Drvaru je doneta odluka o formiraju Odeljenja za zaštitu naroda (OZNA).

Istina o novoj Jugoslaviji se upravo iz Drvara probila u svet. A upoznavanje međunarodne javnosti sa stvarnim stanjem u zemlji, sa suštinom i ciljevima revolucije, bio je izuzetno važan zadatak. Drvar je u to vreme bio jedini grad u okupiranoj Evropi u kome su boravile vojne misije država antihitlerovske koalicije.

NAJ EDO ZEMLJE ŠAMO GRADU DRVARU
NARODNI ODBOR GRADSKOG OPSTINE DRVAR
JE NA SVOJOJ SVEĆANOJ SJEDNICI
ODRŽANOJ 27. JULIA 1955. GODINE

PROGLASIO

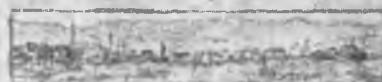
JOSIPA BROZA TITA

PRVIM POČASNIM GRADANINOM GRADA DRVARA

OVIM SVEĆANIM AKTOM NAROD DRVARA ŽELI DA
OVAJOKOVJEĆI SVOJ PONOS STOJE ŠA DRUGOMA
TITO A DUELO U SVOM GRADU TEŠKE I VELIKE
DANE IZ OSLOBODILACKOG RATA I TIME RJE-
ČITIM I ŽIVIM TRAGOVIMA NEKOLIKIH Tisuća
BORAVAKA U DRVARU NEPOSPREDNO VEZAO
SVAJU ISTORIJU ZA TITOVU LIČNOST ZA
NAROD DRVARA DRUGI TITO JE I TADA BIO
PRVI GRADANIN OVOG GRADA, A DANAS PRO-
GLASLJUJICI GA JEVIĆ POČASNIM GRADANI-
MOM DRVARA NAROD OVIH KRAJA ŽELI
SAMO DA MU JEG JEDNOM ISKAŽE SVU SVOMU
LJUBAV, ODMORNOST I VJERU U BUDUĆNOST ILI
KOJI GA OS VEDI I TO BILJEŽI U OVI POVE-
LU REJU MELITDAJE NARODNI ODBOR.

DRVAR 27. JULI 1955. GODINE

PРЕДСЕДНИК
НАРОДНОГ ОДБОРА
ГРАДСКОГ ОПСТИНЕ ДРВАР
X. Kavalec

Drvar je bio i ostao proleterski, partizanski, narodni, od početka do kraja. Od predratnih štrajkova od oružane bitke, od desanta do pobede revolucije. Od deteta — pionira do starca — frontovca, od sinova i kćeri do hleba i mleka, od grada — kolevke ustanka do grada domaćina mnogim partizanskim jedinicama, najvišim vojnim i političkim rukovodstvima — svima je bilo otvoreno toplo srce Drvara.

Odgovarajući na pismo koje su mu posle desanta uputile žene i omladinke Drvara, drug Tito im je napisao: »Kada je trebalo braniti svaku stopu krvlju natopljene krajške zemlje, vi ste posljednju mušku glavu slale na front. U doba najjače zime, kada krajška brda zavije snijeg i nastupi glad, onda kada vi niste imale šta da jedete, naši borci su ipak mogli da se bore, zahvaljujući vama. Nikada i niko ko je živio s vama u najtežim danima naše borbe ne može zaboraviti one herojske napore i bezgranične žrtve koje ste vi bez predomišljanja davale, jer ste znale zašto dajete.«

Narodnooslobodilačkoj vojsci Drvar je dao 4.923 borca (od toga su 603 žene). Njih 908 su nosioci Partizanske spomenice 1941 (104 žene). U svoj rodni kraj nisu se vratila 1.274 borca. Nisu dočekali slobodu, jer su položili svoje živote na bojištima širom Jugoslavije. Palo je i 777 Drvarčana — žrtava fašističkog terora.

Osamnaest Drvarčana odlikованo je Ordenom narodnog heroja, a to visoko odlikovanje dodeljeno je i legendarnom Okružnom komitetu SKOJ-a.

Predajući lično Orden narodnog heroja gradu Drvaru, na proslavi 30-godišnjice sloma fašističkog desanta, drug Tito je rekao: »Narod, omladina, koji su znali gdje sam ja, svi su radije ginuli nego što bi kazali gdje sam. Kada bi im njemački vojnici, ti razbojnici, pokazali moju fotografiju — odgovorili bi: »Ne znam!« Ubijali su ih. Stotine ih je ubijeno toga dana. Kako je bio visok moral tih ljudi! Kakvo je to herojstvo bilo i kakva svijest! Svako je radije ginuo nego što bi bilo šta kazao, jer je bio uvjeren da bi bilo katastrofalno da smo svi mi pobijeni u Drvaru. To je zbilja grad — heroj. Herojski narod Drvara i njegova herojska omladina zaslžuju divljenje, i ne samo divljenje nego i zahvalnost svih naših naroda za ono što su ovdje dali.«

Ovaj grad zaslženo i s ponosom od 29. novembra 1981. nosi ime Titov Drvar.

Gradom — herojem proglašen je 17. maja 1974. godine. (Mil K.)

Štampa NOP-a i NOF-a Bosne i Hercegovine o desantu na Drvar¹

Dr Uroš Nedimović

Tokom 1944. godine u Bosni i Hercegovini štampano je više listova NOP-a i NOF-a, koji su, osim raznovrsne problematike iz ekonomskog, društveno-političkog i kulturno-prosvjetnog života i dejstava jedinica NOV Jugoslavije u borbi protiv okupatora i kvislinga, objavili jedan broj članaka, napisa i vijesti posvećenih herojskoj borbi naroda šire drvarske regije protiv fašizma, u vrijeme i poslije desanta na Drvar. Dio prostora tim događajima posvetilo je i »Oslobodenje«.

Na sastanku Pokrajinskog komiteta KPJ za Bosnu i Hercegovinu (u ljeto 1943), donesena je odluka o pokretanju lista »Oslobodenje«. Prvi broj štampan je 30. avgusta 1943. kao organ Narodno-oslobodilačkog fronta za Bosnu i Hercegovinu i izlazio je najprije u istočnoj Bosni, a zatim u Bosanskoj krajini i oslobođenom Sarajevu. U Bosanskoj krajini veliku pomoć na uređivanju lista pružio je Agit-prop Pokrajinskog komiteta KPJ za Bosnu i Hercegovinu. U svojoj ratnožurnalističkoj informativnoj djelatnosti »Oslobodenje« je obavilo vrlo značajnu funkciju i odigralo mnogostruku ulogu. U trideset ratnih brojeva u potpunosti je prisutna idejno-revolucionarna opredijeljenost KPJ i Tita za razvijanje, jačanje i praktičnu realizaciju bratstva i jedinstva u Bosni i Hercegovini u sastavu Demokratske Federativne Jugoslavije. Tokom ratnog perioda, stranice »Oslobodenje« ujedno registruju herojsku borbu naroda i narodnosti Jugoslavije protiv okupatora i kvislinga, velike podvige, uporne i nadasve žilave borbe partizana — boraca, njihova neizmjerna zaloganja i pobjede, grčeve i patnje, surove teškoće, ali i velike radošti pobjede. U Bosanskoj krajini, osim oružane borbe protiv okupatora i kvislinga, borilo se i sredstvima agitacije i propagande u okviru NOP-a i NOF-a, štampanom i pisanim riječju, a u cilju suzbijanja fašističke propagande.

Brižljivi hroničari, saradnici i dopisnici »Oslobodenja« vjerno su bilježili ratne događaje u Bosanskoj krajini i šire. U člancima, napisima i vijestima vjerno i istinito informisali su narod o svim

¹ Prilog raspravi o drvarskoj operaciji.

nedjelima i zvjerstvima okupatora i kvislinga nad stanovništvom Drvara u vrijeme okupacije grada od 25. maja do 31. avgusta 1944. godine.

Prema svojim mogućnostima, s obzirom na otežane veze i komunikacije i nedostatak dopisničke mreže (iako nije štampano tokom maja i juna 1944), »Oslobodenje« je nešto kasnije objavilo dva napisa posvećena drvarskim događajima. Oni govore o surovim, ali i stoički podnesenim stradanjima naroda u tromjesečnom periodu okupacije. Moguće je da je pisac teksta (broj od 31. avgusta) učestvovao u oslobođenju Drvara i, kao očevidac događaja, opisao strahote okupatorsko-kvislinške okupacije i njihova nedjela i zločine. To potvrđuje citat iz njegovog izvještaja: »Njemačko-četnička okupacija Drvara za vrijeme Sedme ofanzive bila je težak udarac za narod Drvara i okolice. Opljačkana imovina, pobijeno nevino stanovništvo, silovane djevojke i žene, interniranja u logor, zgarišta popaljenih kuća — to je slika koju smo zatekli poslije oslobođenja Drvara.« U to vrijeme pred organe narodne vlasti kao prioritetni zadatak postavljeno je snabdijevanje hranom opljačkanog naroda i iznalaženje smještaja. Zato je obnova privrednog, društveno-političkog i kulturno-prosvjetnog života bio i prvi zadatak oslobodilaca Drvara i društveno-političkih organizacija.²

Rane koje su okupator i kvisling zadali narodu pitome i prekrasne drvarske doline bile su duboke, bolne, teške i svježe. No i pored tih teških uslova života, rada i borbe, od početka septembra do polovine novembra 1944. u kampanji društveno-političkih organizacija za prikupljanje dobrovoljnih priloga za jedinice NOV Jugoslavije, mada su okupator i kvislinzi sve opljačkali i popalili, narod s teritorije drvarskog okruga s velikom ljubavlju je prikupio i darovao borcima NOV Jugoslavije na frontu 206.519 kilograma raznovrsne hrane.³

Osim »Oslobodenja«, jedan od stjegonoša ubojite pisane i štampane riječi, istinite i revolucionarne, s predivnim humanističkim porukama bratstva i jedinstva, bio je i »Glas«, organ NOP-a, a potom NOF-a (izlazio od 31. jula 1943. do 13. januara 1945). Svih dvadeset pet brojeva tog lista, pripremljenih i štampanih u snažnom vihoru NOR-a i socijalističke revolucije, u vrijeme pojačane djelatnosti sistema društveno-političkih organizacija NOP-a i NOF-a, informisali su borce Narodnooslobodilačke vojske na ratištima Jugoslavije i narod Bosne i Hercegovine o svim događajima i zbivanjima. Nekoliko članaka u »Glazu«, posvećenih majskim događajima u Drvaru, rječito govore o velikim humanističkim vrijednostima grandiozne drvarske odbrambene heroike u borbi protiv okupatora i kvislinga.

² »Oslobodenje« (bibliofilsko izdanje), organ Narodnooslobodilačkog fronta za BIH br. 20, od 31. decembra 1944, Milan Gavrić, Obnova pilane, 8.

³ Ibidem, br. 17 od 17. novembra 1944, »Drvarski kraj za svoju vojsku«, 6.

Autor teksta u »Glasu« podvlači da »Drvarska narod koji je opadio prvu oslobodilačku pušku dao je i ovaj put dostojan odgovor švapskim silnicima i njihovim plaćenicima«. Dalje, u tekstu se govori o snažnom i mrskom otporu naroda Drvara okupatoru i kvislinzima: »Svako, koga su padobranci upitali, gdje se nalazi Tito, odgovorio je, da ne zna, iako je znao da će poslije takvog odgovora biti ubijen ili premlaćen kundacima. Nije se našao ni jedan drvarska čovjek, žena ili dijete da ma čim bilo pomognu mrskom neprijatelju da izvrši svoj pakleni plan.«

Opisujući atmosferu represalija okupatora i kvislinga nad nevinim stanovništvo u Drvaru, pisac teksta obavještava javnost: »Svoj nemoćni bijes i mržnju švabe su tada iskalile na nemoćnim starcima, ženama i djeci. Nenaoružano stanovništvo, ljudi žene i dječa, na stotine njih, nalazili su smrt po kućama, kanalima, rovovima i potocima Drvara. Preko pedeset duša, među kojima je bilo i mnogo ranjenih, spalili su fašisti u jednoj kući u gradu. Vješali su stare žene po kućama, ubijali ljudi u stroju, djeci vadili oči, silovali djevojke, pa zatim ih ubijali i gole ostavljali po raskršćima. Mnogi mrtvaci danima su ostali nepokopani. Ne mogu se nabrojati sva zvjerstva koja je neprijatelj izvršio. Oni koji nisu pobijeni, bačeni su u logor i izloženi mukama gladi, mučenja i nečistoći. Poneke djevojke i mlađe žene odvodili su iz logora i nad njima vršili silovanja. Mnoge su bile ubijene otimajući se da ih mrsko švapsko pseto ne obešasti.« Na ta zvjerstva okupatora, narod je pružio žilav i oštar otpor i borio se svim mogućim sredstvima i načinima. Pisac članka potom nastavlja: »Drugarica Mara ubila je sjekirom jednog Nijemca, koji ju je htio silovati, a zatim pobegla iz grada. Fašistički zlikovci opljačkali su sve što su našli, a četnički izrodi koji su kao lešinari odmah stigli iza svojih švapskih gospodara, pomogli su im. Četnici su skidali cipele i odijela sa leševa poubijanih ljudi i pljačkali iz nepopoljenih kuća, ako je šta ostalo poslije njemačke pljačke. (...) Sva obližnja sela Nijemci su popalili. Usred grada punog krvi i dima popaljenih kuća izobličene fašističke zvijeri jeli su i pilili, zabavljajući se i smijući se djeci u logoru koja su tražila hljeba i likovali gledajući kako se pitoma drvarska dolina pretvara u zgarišta.⁴

Opisujući atmosferu otpora naroda i antifašista — logoraša, pisac teksta pruža punu moralnu podršku herojskom narodu Drvara: »Ali junački drvarska ljudi i žene nisu u tim teškim momentima klonuli. Ni za trenutak nisu izgubili vjeru u snagu svoje vojske, u svoju konačnu pobjedu. Iz logora se moglo čuti kako je neko tiho zapjevalo strofe, bogatog krajiškog narodnog melosa, koje je ispjevalo, borac — partizan s puškom u ruci, Branko Ćopić u svojoj:

⁴ »Glas«, organ narodnooslobodilačkog pokreta u Bosanskoj krajini, br. 18 od 2. avgusta 1944, Vaso Butozan, Nečuveni zločini švapskih pasa u Drvaru, str. 7.

»PJESMA MRTVIH PROLETERA«...

...A trinaeste, mračne i kišovite
noći, nekoliko desetina krajiških
proletera, opkoljenih kod bolnice u
planini, podoše na posljednji juriš
protiv deset puta jačeg neprijatelja
i junački padaše u neravnoj borbi.

(Po jednom izvještaju)

U našem kraju žita klasaju, rukama našim sijana,
žetva nas čeka i pjesma djevojačka,
večernja, sjetna, tijana,
a mi smo pali, druže,
palo je žito, mledo, zeleno, proljetna žetva rana,
maglene tuge, uz šapat kiše, nad mrtvom pjesmom kruže.

Mrtve su ruke i mrtve puške,
u Smrti se postrojavamo,
drug je uz druga svoga;
a njih je bilo... a njih je bilo —
deset na jednoga.

Deset na jednog u kišnoj noći, a mi smo umorni bili,
bili smo gladni i mokri, na jednog — deset zvijeri.
Jedan na deset, jedan na deset! O, zar se i to može?
Da — mi smo proleteri!

Kad smo od kuća krenuli, suze nas mnoge prate
i rodne gore brižno šumore:
O, da l' će da se vrate?
Čekaju starice majke, kaplju besane noći,
i pogled niz drum stražari:
glasnik će od nas doći.

Doći će nova mladost, donijeti nove dane
i nastaviće naše pjesme nedopjevane,
u živoj vatri iskovane.
O, te smo pjesme počeli mi, kroz njih zborimo iz daljina,
poznaće u njima sestra brata, djevojka dragog,
a tužna mati sina.

I dan će slave doći, pobjeda biće naša,
nestaće divljih zvjeri,
s četama Slobode marširaće tada
i mrtvi proleteri⁵

Branko Ćopić, pjesnik, borac-partizan, osim borbe s puškom u ruci, pisanom iječi se borio protiv okupatora i kvislinga. O tome svjedoče njegovi brojni publicistički radovi i pjesme. U izdanju »Mi mladi«, lista Ujedinjenog saveza intifaističke omladine Jugoslavije 1944), štampana je Ćopićeva zbirka pjesama, posvećena domovini, Ognjeno rađanje domovine gdje je, pored ostalih, objavljena i »Pjesma mrtvih proletera. Tu zbirku Branko je ispisivao u goama domovine, septembra 1943. Kasnije je ona dopunjavana i proširvana. J sabranim djelima Branka Ćopića, knjiga VIII, »Pjesme. Pjesme pionirke«, Beograd 1964. posvećenim uspomeni na junačke borce Krajiškog proleterskog bataljona, koji su pali od okupatorske i ustaško-četničke ruke u borbi za libodu i svjetlinu budućnost svoga naroda, ponovo je objavljena ta pjesma i uavedeni citat je iz knjige (11—12 str.).

Eho te pjesme, poput lahora na vjetru, odjekivao je pitomom drvarskom dolinom i tihim šapatom javljaо slušaocima o prkosu i ponosu uhapšenih — sužanja, logoraša i njihovom snažno izraženom lirsko-poetičnom otporu, protkanom melanholičnom sjetnom pjesmom Čopićeve narodne umotvorine.

Pokrajinski komitet SKOJ-a za Bosnu i Hercegovinu pokrenuo je i stampao 1940. godine glasilo »Bilten«, koji kasnije mijenja naziv u »Riječ bosanske omladine«. Do januara 1941. izišlo je pet brojeva tog lista.⁶ Privremeni Pokrajinski odbor novoosnovanog Narodnooslobodilačkog omladinskog saveza omladine Bosne i Hercegovine (februara 1942), sa sjedištem u Foči, kao nastavak navedenog lista PK SKOJ-a, ponovo je inicirao i stampao svoj list »Glas bosanskohercegovačke omladine«. Moguće je da se već u februaru ili nešto kasnije počinje štampati taj list, zajedno sa »Narodnim borcem«⁷ i drugim glasilima NOP-a u vrijeme fočanskog perioda NOP-a. Neki brojevi navednog glasila štampani su aprila 1942. u oslobođenom Goraždu. I konačno, u lancu izdavačke djelatnosti revolucionarne omladinske štampe, Pokrajinski odbor USAOJ-a Bosne i Hercegovine inicirao je početkom 1944. godine štampanje novog lista »Riječ antifašističke bosanskohercegovačke omladine«, kao kontinuirani nastavak pomenutih glasila. Prvi broj lista pojavio se marta 1944. Osim rukovodećih aktivista SKOJ-a i antifašističke omladine Bosne i Hercegovine, u tom listu sarađivali su i književnici — borci iz jedinica NOV Jugoslavije i sa slobodne teritorije Demokratske Federativne Jugoslavije.⁸

Najviše prostora, od svih listova NOF-a i NOP-a, upravo je posvetila »Riječ antifašističke bosanskohercegovačke omladine« herojskom i junačkom otporu branilaca Drvara, a posebno članova SKOJ-a i antifašističke omladine. U natčovječanskoj borbi okupator je vrlo težak i podmukao udarac nanijeo organizaciji SKOJ-a u Drvaru i Bosanskoj krajini i čitavoj antifašističkoj omladini. Tokom borbi u Drvaru, prsa u prsa sa okupatorima i kvislinzima, svoje mlade živote dalo je osam omladinskih rukovodilaca drvarskog okruga, članova SKOJ-a: Duško Bursać, sekretar Okružnog komiteta SKOJ-a za Drvar, sa članovima komiteta Ljubom Bosnićem, Zorom Zeljković, Duškom Bajićem, Savicom Solomun, Razom Omanović i dva člana Sreskog komiteta Slavko Bojanović i Mile Grubor. Svi oni su bili sinovi i kćeri ponosnih i vjekovima buntovnih bosansko-hercegovačkih patriota u oslobođilačkoj borbi protiv tuđina. Izbijanjem ustanka 1941, među prvima su stupili u partizanske redove ustanika »pod široko razvijenom zastavom oslobođilačke borbe

⁶ Opširnije: dr Uroš Nedimović, *Narodnofrontovska štampa u Bosni i Hercegovini o progresivnom omladinskom pokretu Slovenije 1935—1941. godine »Posvetovanje o proučevanju zgodvine SKOJ in mladinskega gibanja v Sloveniji«*, II, Ljubljana 1984.

⁷ Zbornik dokumenata i podatka o Narodnooslobodilačkom ratu jugoslovenskih naroda, tom IV, knj. 4, dok. 13, str. 50; Dušan Plenča, *Štampa u Bosni i Hercegovini za vreme Narodnooslobodilačkog rata*, »Vesnik« Vojnog muzeja JNA, sveska II, Beograd 1958, str. 250. Takode opširnije: dr Uroš Nedimović, *Narodni borac o antifašističkoj omladini (februar-april 1942. godine)*. »Fočanski period NOB-a«. Zbornik radova sa okruglog stola u povodu 40-tgodišnjice fočanskih propisa, održanog u Foči oktobra 1982. (pripremljen za štampu).

⁸ Arhiv Vojnoistorijskog instituta, K, Š-3, fascikla 13; D. Plenča, *Ibidem*, str. 244.

naših naroda». Tokom čitave borbe nisu zastali i posustali na trnjem posutom revolucionarnom putu. Svojim svesrdnim borbenim zaslugama i pregalaštvom postali su omladinski rukovodioci Drvara. Bili su u punom smislu svjesni svoje odgovornosti pred narodom, mlađom generacijom i čitavim NOP-om. Zato su i uložili svoje snage da pomognu mladoj generaciji u idejnog odgoju u smjeru revolucionarnih nadahnuća i stremljenja, da se uključe u rad organizacija SKOJ-a i USAOJ-a u Bosni i Hercegovini. U tom njihovom mlađačkom zanosu revolucionarne borbe, želja i htijenja, u borbi protiv okupatora i kvislinga, zatekla ih je tužna i neumitna smrt. Zlobobna sudbina ih je, upravo, zatekla na sastanku i razmatranju kako najbolje provesti odluke Drugog kongresa USAOJ-a u antifašističkim omladinskim organizacijama drvarske okrug.

Autor teksta se zatim obraća palim članovima SKOJ-a i čitavoj antifašističkoj omladini: »Dragi naši pali drugovi! Znamo mi da tada, na tom našem veličanstvom slavlju, kada smo sa uzdrhtalim srćima gledali i slušali našeg velikog Tita, i kroz omladinske predstavnike svu jedinstvenu antifašističku omladinu Jugoslavije, znamo mi da tada niste ni pomislili da ćete samo dvadeset dana kasnije u istom gradu, za Tita, za narod i za svoju majku Domovinu, uzidati svoju krv i svoje kosti u temelje naše nove države Demokratske (Federativne, dodaо U. N.) Jugoslavije.«

Pisac članka odaje i moralno priznanje ondašnjoj mladoj revolucionarnoj generaciji Drvara: »Svojom borbom, radom i junačkom smrću vi ste pokazali da ste dostojni članovi Saveza komunističke omladine, vi ste pokazali da niste iznevjerili povjerenje vaših drugova koji su vas izabrali za svoje rukovodioce, da niste okaljali zastavu slave pod kojom nastupa iz pobjede u pobjedu naša vojska, naš narod i naša omladina. Vaša omladina vam to nikada neće zaboraviti! Znajte, omladina vašega okruga pokazala se dostojava povjerenja koje ste vi imali u nju. Teško je to bilo gledati kako po zelenoj drvarske dolini grabljive zlikovačke čelične gusjenice, gaze još nedozrelo žito koje je omladina tako brižno njegovala i čuvala. Još je teže bilo čuti, da su se vaši mladi životi, koji su mogli još mnogo dati svome narodu i Domovini, ugasili. Nije tvrdo srce omladinsko, ali suza nije kanula. Omladina Drvara nastavila je sa još većim poletom svoj rad. Danas ona zajedno sa omladinom Podgrmeča žanje pitomu sansku dolinu i zlatnim klasjem veze vez pobjede.«

Nadalje, članak obavještava čitaoce o snazi naroda i revolucionarne omladine: »Vi i drugi znani i neznani junaci, koji ste pali u ovoj sedmoj predsmrtnoj i očajničkoj ofanzivi okupatora, pokazali ste još jednom da je naša snaga neuništiva, kao što je neuništiv i naš narod, naša omladina i naša vjera u pobjedu«. Na slobodnoj teritoriji federalne Bosne i Hercegovine pjevane su i ispjevane pjesme o osam poginulih revolucionara. I sam Ljubo Bosnić, ranjen na nekoliko mjeseta, u svom posljednjem revolucionarnom zanosu i zovu, oprštajući se sa životom, zapjevao je strofe svoje omiljene pjesme: »Puško moja, ti nastavi borbu, sve dok god se ne završi rat...⁹

⁹ »Riječ antifašističke bosanskohercegovačke omladine«, br. 3, od 20. juna ili jula 1944, Bodo Stojnić, »Junački su pali«, str. 3.

Kasnije se ta njegova pjesma pjevala, dopjevala i prepjevala u redovima antifašističke omladine i služila kao uzor za revolucionarna pregalaštva.

Još je više pojačana borbena oštrica prema okupatorsko-kvislinškim zločincima, jer je crvena omladinska krv još snažnije uzavrela, a srca su jače zakucala.

Na kraju članka pisac odaje puno moralno priznanje poginulim članovima Okružnog komiteta SKOJ-a i upućuje poruku ondašnjoj mlađoj antifašističkoj generaciji: »Njihov gubitak za sve nas je nenadoknadiv, ali putem koji su oni išli stupaće naša mladost još čvršćim i odlučnijim koracima. Pred sjenama svojih palih osam rukovođilaca i učitelja drvarska se omladina zavjetuje da će ostati nesalomiva i postojana u svojim nastojanjima da sve svoje snage i napore usmjeri u ovom posljednjem jurišu na krvnike čovječanstva koji su krivi za milione mnogih rano pokošenih života. Ostaće nesalomiva i postojana kao brana koja se prkosno i ponosno uzdiže nad paljevinama i zgarištima Drvara.«¹⁰

I u dalekoj Hercegovini, za ono vrijeme, uslijed otežanih kurirskih i drugih veza, u »Hercegovačkom vjesniku« 11. juna pojavio se napis, kojim se obavještava javnost o neuspjelom desantu na Drvar. U tekstu piše da su na Titov rođendan okupatori i kvislinzi pokušali izvršiti prepad na Vrhovni štab NOV Jugoslavije i rukovodstva društveno-političkih organizacija, koji su se nalazili u gradu i okolini (misli se na lokaciju današnjeg Muzeja). Napad je izvršen bombardovanjem, a nastavljen iskrcavanjem pomoću jedrilica i nadiranjem jakih tenkovskih i pješadijskih snaga iz dva pravca. Polovina iskrcanih fašista tom prilikom je uništena. Jedinice NOV Jugoslavije nastavile su upornu borbu s nadmoćnim snagama okupatora i kvislinga. Vrhovni štab premjestio se na drugu slobodnu teritoriju NOP-a, što mu je omogućilo uspješnije rukovođenje operacijama NOV Jugoslavije.¹¹

U vrijeme logorske čamotinje naroda Drvara, na drugoj strani, preko legendarne planine Grmeča, u njegovom podnožju, u pitomom, planinskom površju, u ubavom mjestoščetu Lušci Palanci, na Osnivačkoj konferenciji NOF-a za Bosansku krajinu (8. avgusta 1944), delegati naroda šire drvarske regije dali su svoj puni doprinos aktivnim učešćem u osnivanju i ustrojstvu nove političke organizacije NOF-a.¹²

Mada se Drvar pod okupacijom nalazio sve do 31. avgusta 1944, aktivnosti članova KPJ i NOP-a u okolnim slobodnim selima nisu prestajale. Poslije osnivačke konferencije NOF-a u Podgrmeču, članovi Izvršnog odbora NOF-a krenuli su u narod na posao. Uputstva Pokrajinskog i Oblasnog komiteta KPJ i izvršnih odbora NOF-a za Bosnu i Hercegovinu i Bosansku krajinu послана su u sve oslobođene krajeve, posredstvom kurira i drugih veza, i redovno su stizala

¹⁰ Ibidem.

¹¹ »Hercegovački vjesnik«, organ Propagandnog odsjeka Oblasnog narodnooslobodilačkog odbora za Hercegovinu, br. 2, od 11. juna 1944, »Neuspjeli prepad na Vrhovni štab«, 2.

¹² Opširnije: dr Uroš Nedimović, Osnivačka oblasna konferencija NOF-a u Bosanskoj krajini 1944. godine, Zbornik radova Muzeja revolucije Sarajeva, br. 3–4, Sarajevo 1977–1978, str. 285 i 290.

na teritoriju NOP-a. U osnivanju i ustrojstvu NOF-a, među prvim rukovodstvima KPJ ističe se Okružni komitet za Drvar. Njegov raspis (23. avgusta) i kasnija uputstva (8. i 9. septembra 1944) iniciraju akciju i pospješuju rad u pripremama izbora seoskih odbora NOF-a. Nakon istjerivanja okupatora i kvislinga iz Drvara (31. avgusta 1944), omogućen je intenzivniji rad i ustrojstvo organizacije NOF-a. O tome svjedoči i sveobuhvatna akcija aktivista KPJ i NOF-a na teritoriji drvarskega sreza, inicirana u tim dokumentima. Na opštinskim zborovima i konferencijama popularisan je NOF i objašnjavana uputstva i način izbora u toj novoj političkoj organizaciji. Tu akciju su još više pokrenula i pospješila uputstva ZAVNO-BiH-a. To je odmah dalo stanovite rezultate i već u septembru u deset drvarskih sela osnovani su i izabrani odbori NOF-a. Tokom tog mjeseca u suncem obasjanoj i bogatoj zelenim rastinjem i raskošnim cvijećem prekrasnog spektra boja, u drvarskej kotlini i susjednim selima, nakon više od tromjesečne okupacije, ponovo je oživio ekonomski, društveno-politički i kulturno-prosvjetni život, osnivao se, jačao i intenzivno razvijao NOF.¹³

Heroji, branioci Drvara, Ličani, Podgrmečlje, Kozarčani i drugi, u natčovječanskoj, upornoj, žilavoj i herojskoj odbrani Tita, Centralnog komiteta, Vrhovnog štaba, rukovodstva društveno-političkih organizacija i naroda te šire regije u Bosanskoj krajini, ispjevali su i ukomponovali najljepšu i najgrandioznu simfoniju heroike, natčovječanske borbe, u vrijeme prkosnih i ponosnih patnji i stradanja u borbi protiv okupatora i kvislinga. Herojska djela branilaca te regije, komunista, članova SKOJ-a, boraca, NOV Jugoslavije, naroda itd. vječito će živjeti i plamnjati svim žarom, što ima predivnu humanističku vrijednost i poruku za sve naše narode i narodnosti, a posebno za sva buduća pokoljenja i mlade generacije.

¹³ Opširnije: dr Uroš Nedimović, Istoriski razvoj NOF-a u Bosni i Hercegovini 1935—1945. godine, rukopis doktorske disertacije u bibliotekama; Odnos USAOJ-a i NOF-a u Bosanskoj krajini 1944—1945. godine, Revolucionarni omladinski pokret u Bosni i Hercegovini, Sarajevo 1984.

Šta se govorilo u emisijama Radio-stanice „Slobodna Jugoslavija” i pisalo u ratnim izveštajima Nemačke vrhovne komande o desantu na Drvar¹

Pukovnik Mehmedalija Bojić

O njemačkoj vazdušnodesantnoj operaciji na Drvar, nazvanoj »Reselšprung« (Rösselsprung — Konjićev skok), u kojoj je trebalo postići spektakularan rezultat — zarobljavanje ili uništenje Tita, Vrhovnog štaba i Nacionalnog komiteta oslobođenja Jugoslavije — pisano je u jugoslovenskoj istoriografiji. No, još ima tema i problema koji zahtijevaju dopunska i šira istraživanja iz oblasti ove zanimljive operacije. Jedna od takvih je i ova, koju sada samo djelomično prikazujemo.

Prvih nekoliko dana ove značajne operacije njemačkih trupa, koja je otpočela 25. maja 1944. žestokim bombardovanjem Drvara sa pet eskadrila (od 6.35 do 7 časova) i vazdušnim desantom padobranaca (već u 7 časova se počeo spuštati prvi talas od 730 padobranaca i jedriličara), nigdje se o njoj nije govorilo niti pisalo — ni u Evropi ni u sredstvima informisanja nove Jugoslavije. Šta se to zbiralo u Drvaru tih majske dana, nije se ništa znalo čak ni u glavnim štabovima i štabovima pojedinih korpusa NOVJ. Zašto? O tome se može dati više objašnjenja.

Već u prvim minutima napada njemački bombarderi su pogodili, isprekidali i uništili sve telefonske linije u gradu, a po iskrcavanju padobranci su zaplijenili i sve radio-stanice sa šifarskim knjigama, pozivnim znacima i frekvencijama. Radio-odsjek Vrhovnog štaba bio je potpuno uništen: poginulo je pet radio-telegrafista — načelnik Odjeljenja za veze Vrhovnog štaba i njegov glavni radio-telegrafista Veljko Dragičević, zatim Zora Dragičević, Ivo Miličić, Stipe Nadalić i Robert Perčić, dok je Mirko Rako bio teško ranjen. Tada su Nijemci uništili ili zaplijenili i svih pet radio-stanica kojima se služio Vrhovni štab NOV i POJ u saobraćaju sa glavnim štabovima Hrvatske, Slovenije, Srbije, Makedonije, Crne Gore i štabovima pojedinih korpusa, kao i s Radio-stanicom »Slobodna Jugoslavija«, koja se još uvijek nalazila u Moskvi. Ovim je Vrhovni štab za izvjesno vrijeme ostao bez tehničkih sredstava za komandovanje. Toga dana je, uz zauzimanje grada Drvara, njemački desant imao najviše uspjeha.

U takvoj situaciji Vrhovni štab je odmah po kuririma poslao naređenje Komandi Oficirske škole Vrhovnog štaba, koja se nalazila u selu Šipovljanimu (2 km od Drvara), i Štabu 6. proleterske (ličke) divizije da hitno krenu ka Drvaru, a Štabu 1. proleterskog

¹ Izlaganje na naučnom skupu »Desant na Drvar maja 1944«, održanom u Drvaru 23. i 24. maja 1984.

korpusa i Štabu 5. bosanskog korpusa NOVJ (ovome i telefonom sa Oštrelja) da čvrsto zatvore sve pravce koji od Livna, Jajca, Mrkcnjić-Grada, Ključa vode na oslobođenu teritoriju.

Poslije dva dana, 27. maja, iz Štaba 5. korpusa stigao je sa radio-stanicom u Vrhovni štab, koji se tada nalazio na Potocima, Andelko Gančević, koji je odmah postavljen na dužnost načelnika Odeljenja za vezu Vrhovnog štaba i za glavnog radio-telegrafistu, i Nikoslav Stipišić, koji je sa jednom radio-stanicom Vrhovnog štaba bio detašovan na aerodrom kod Bosanskog Petrovca. Pošto je bio sačuvan plan radio-veza Štaba 5. korpusa, koji je donio u Vrhovni štab, Gančević je ubrzo uspostavio radio-veze sa 3. i 8. korpusom NOVJ, a preko ovog posljednjeg sa štabom Mornarice NOVJ i sa Glavnim štabom Hrvatske, a zatim i sa Glavnim štabom NOV i PO Slovenije.²

U Vrhovnom štabu se ni do 1. juna 1944. nije sa sigurnošću znalo da li su Veljko Dragičević i ostali radio-telegrafisti zarobljeni ili poginuli, pa je direktna radio-veza s ostalim štabovima relativno sporo uspostavljana.³ No, ta tema nije predmet ovog razmatranja.

Izgleda da je Vrhovni štab ponovo uspostavio vezu sa Radio-stanicom »Slobodna Jugoslavija« tek 29. maja. Toga dana ova stanica je prvi put od desanta na Drvar emitovala Ratni izvještaj Vrhovnog štaba NOV i POJ, u kojem je o tom događaju rečeno samo ovo: »U zapadnoj Bosni se vode žestoke borbe sa nemačkim trupama koje na nekoliko mesta pokušavaju da se probiju na oslobođenu teritoriju. U toku poslednja četiri dana okupatori su pretrpeli znatne gubitke u ljudstvu i ratnom materijalu...«⁴ (Ovaj i ostali citati iz emisija »Slobodne Jugoslavije« pisani su ekavicom). Dalje se govori o borbama na pojedinim sektorima Slovenije i Hrvatske. I u emisiji od 30. maja 1944. kaže se u Ratnom izvještaju Vrhovnog štaba samo to da se u zapadnoj Bosni nastavljaju žestoke borbe sa njemačkim jedinicama, koje pokušavaju da se probiju na oslobođenu teritoriju.⁵

Kada se Tito nalazio sa Vrhovnim štabom, Nacionalnim komitetom i Prezidijumom AVNOJ-a na Šator-planini, on je, u svojstvu vrhovnog komandanta NOV i POJ, 31. maja 1944, poslao Radio-stanici »Slobodna Jugoslavija« da svim jedinicama emituje zapovijest »... da smjesta preduzmu najodlučnije akcije protiv važnijih uporišta i vojnih objekata neprijatelja ...«

Zanimljivo je da Tito u ovoj zapovijesti uopšte ne pominje vazdušni desant na Drvar, niti njemačku ofanzivu u zapadnoj Bosni, već kao povod za izdavanje zapovijesti navodi ove razloge: »U čitavoj Jugoslaviji Nemci, pomoću kvislinga Nedića, Pavelića i Mihailovićevih četnika, vrše poslednje napore da razbiju Narodnooslobodilačku vojsku Jugoslavije, sa ciljem da podignu moralni duh kod vojnika i kod njemačkog naroda, jer do sada oni trpe poraze. Njima je to potrebno naročito sada kada se primiče poslednji udarac sa strane Crvene armije i englesko-američkih savezničkih trupa...«⁶

² Zbornik dokumenata i podataka o narodnooslobodilačkom ratu jugoslovenskih naroda, Vojnoistorijski institut, Beograd, tom II, knj. 13, dok. br. 87.

³ Arhiv Vojnoistorijskog instituta, Arhiva NOP-a k. 119/1. f. 2, reg. br. 7/1.

⁴ Arhiv CK KPJ, fond Radio-stanice »Slobodna Jugoslavija«, emisija br. 172. od 29. maja 1944.

⁵ Isto, emisija br. 173. od 30. maja 1944.

Tito i njegovi bliski saradnici dobro su uočili cilj ove njemačke operacije, jer je njemačka Vrhovna komanda zaista polagala velike nade u ovu operaciju baš za podizanje morala i kod njemačkog naroda i kod njemačkog vojnika, i to u vrijeme kada se u čitavom svijetu svaki čas očekivao dugo najavljeni saveznički desant na zapadnu Evropu. To će se vidjeti i kroz Ratni izvještaj Hitlerovog Glavnog stana i njemačke Vrhovne komande, koji su izdali upravo na dan savezničkog iskrcavanja, o čemu će kasnije biti više govora.

Tek poslije sedam dana od početka njemačke operacije »Resel-sprung«, Radio-stanica »Slobodna Jugoslavija« ie. 1. juna 1944. emitovala Ratni izvještaj Vrhovnog štaba NOV i POJ, u kojem je data šira informacija o početku, jačini i pravcima nastupanja njemačkih trupa, toku i ishodu desanta na Drvar i ofanzive njemačkih jedinica na oslobođenu teritoriju zapadne Bosne.⁷

Redakcija »Slobodne Jugoslavije« dala je i svoj komentar uz ovaj izvještaj Vrhovnog štaba, vezujući ga za Titovu zapovijest jedinicama NOV i POJ za izvođenje pojačanih akcija na nerpijatelja, završivši ga ovim riječima: »No ova akcija naših oružanih snaga Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda mora da bude opštenarodna akcija. Okupatori, Nedićevci, ustaše i četnici mora i ovog puta da osete i iskuse slogu i jedinstvo naroda sa Narodnooslobodilačkom vojskom i partizanskim odredima Jugoslavije.«⁸

Radio-stanica »Slobodna Jugoslavija« je narednih pet dana svakodnevno emitovala ratne izvještaje Vrhovnog štaba, kao i svoje informacije i komentare o borbama protiv njemačkih trupa u zapadnoj Bosni, a i o borbama u drugim krajevima Jugoslavije. U emisiji od 2. juna ponovo je ukazivano na Titovu zapovijest o potrebi pojačane aktivnosti jedinica NOVJ na neprijateljsku živu silu, objekte i garnizone, a navođeni su podaci iz kojih se vidi kako se ona uveliko sprovodila u život u svim krajevima Jugoslavije. Redakcija »Slobodne Jugoslavije« u toj emisiji uputila je i poseban apel minerima Jugoslavije, pozivajući ih da se ugledaju na diverzantske grupe kojima komanduje Ilija Gromovnik (Hariš). U emisiji je naveden i podatak da je Ilija Gromovnik sa svojim diverzantima u toku 680 dana — od 20. jula 1941. do kraja maja 1944. — u Hrvatskoj minirao i uništilo 239 neprijateljskih vozova i porušio 26 željezničkih i 30 drumskih mostova.⁹

Dok su njemačke trupe uporno nastojale da, poslije zauzimanja Drvara, razbiju jedinice NOVJ oko Vrhovnog štaba i pronađu, zarobe ili unište Tita i vrhovno rukovodstvo nove Jugoslavije, Tito je poslije desetodnevног manevrisanja sa vrhovnim rukovodstvom i jedinicama koje su ga obezbjeđivale na prostoru Drvar, Potoci, Mliništa, Šator-planina odlučio da se sa dijelom Vrhovnog štaba, Centralnog komiteta i Nacionalnog komiteta i AVNOJ-a prebaci na ostrvo Vis, kako je to bio i ranije planirao.

Prebacivši se sa Šator-planine i preko Mliništa na Kupreško polje, Tito se noću 3/4. juna, sa dijelom članova Vrhovnog štaba i

⁶ Isto, emisija br. 174. od 31. maja 1944.

⁷ Isto, emisija br. 175. od 1. juna 1944.

⁸ Isto, str. 12.

⁹ Isto, emisija br. 176. od 2. juna 1944.

NKOJ-a, prebacio avionom, kojim je pilotirao sovjetski pilot Aleksandar Sergejevič Šornjikov, u Bari, da bi se, poslije nekoliko dana, savezničkim brodovima prevezao na oslobođeno ostrvo Vis. O ovom događaju vjerovatno je redakcija »Slobodna Jugoslavija« bila upoznata preko predstavnika sovjetske vlade.

U nedjeljnog pregledu (4. juna 1944) ratnih operacija NOV i POJ, Radio-stanica »Slobodna Jugoslavija« emitovala je tri stranice gusto kucanog teksta o krahu njemačkog desanta na Drvar i o borbama jedinica NOV i POJ u zapadnoj Bosni, o borbama koje su, kako to piše u sačuvanom dokumentu ove emisije, »skrenule na sebe pažnju, kako naše tako i svjetske javnosti«. Komentator je, posred ostalog, naveo da su Hitlerovi generali do desanta na Drvar isprobali protiv jedinica NOVJ sve taktičke varijante, ali da su uviđek bili pobjeđivani taktikom Titovih mlađih oficira i generala. Ni kombinovana dejstva suvozemnih i vazdušnodesantnih snaga, uz podršku snažne avijacije, nisu, prema komentatoru Radio-stanice »Slobodna Jugoslavija«, donijela uspjeh, pa su se »i ovog puta Hitlerovi generali obrukali pred čitavom svjetskom javnošću i to više nego ikada do sada. To najbolje dokazuje i uporno čutanje Gebelsove propagande, koja nema smelosti da ma šta kaže o krahu poslednjih nemačkih planova u našoj zemlji.«

U ovoj emisiji komentator je, takođe, kazao zašto je njemačkim generalima pošlo za rukom da vazdušnim desantom preotmu Musolinija (u avgustu 1943), dok im desant na Drvar, premda su u njemu bile angažovane veće snage, nije uspio. Kao glavni razlog komentator navodi da je »plan nemačkih generala propao pre svega, jer nemački okupatori u našoj zemlji ne mogu da naprave ni jedan pokret ili koncentraciju trupa, a da o tome ne sazna Vrhovni štab NOV i POJ, da je propao i zbog toga, jer su naši borci uvek spremni da dočekaju neprijatelja ognjem svoga oružja, pa ma od kud se on pojavi.¹⁰

Drvarska operacija je trajala od 25. maja do 5. juna 1944. Toga dana je Štab njemačke 2. oklopne armije hitno izvukao iz operacije dva puka, tri izviđačka odreda i jedan jurišni oklopni bataljon i uputio ih ka jadranskoj obali radi sprječavanja desanta jedinica 26. dalmatinske divizije na ostrvo Brač. No, ostale njemačke suvozemne snage ostaće još neko vrijeme u predjelu zapadne Bosne, gdje će voditi teške borbe s jedinicama NOVJ.

Dvanaestodnevno uporno čutanje o početku, toku i ishodu operacije »Reselšprung« najzad je prekinuo Hitlerov Glavni stan 6. juna 1944. Kao što je poznato, toga dana ujutro je sa britanskih ostrva, poslije višemesničih priprema, oko 5.000 ratnih i desantnih brodova i preko 13.000 borbenih i transportnih aviona otpočelo desant u Normandiju i konačno rušenje »Atlantskog bedema«. Za ovaj dugo najavljeni i očekivani dan, njemačka Vrhovna komanda i Gebelsova propagandna mašinerija čuvale su saopštenje o vazdušnom desantu na Drvar, kao spektakularnom uspjehu njemačke vojske, kojim je trebalo neutralisati psihološki šok izazvan u vojsci i narodu invazijom savezničkih snaga.

Iako autor ovog saopštenja ne raspolaže autentičnim njemačkim izvorom kojim bi potvrdio da je njemačka Vrhovna komanda

¹⁰ Isto, emisija br. 177, od 4. juna 1944., str. 41—43.

ovako namjerno i planski postupila,¹¹ svoju pretpostavku, pa i zaključak, zasniva na sročenom sadržaju i dužini teksta Ratnog izvještaja Hitlerovog Glavnog stana i Vrhovne komande oružane sile od 6. juna 1944, u kojem je o početku savezničkog iskrcavanja na zapadnu Evropu dato 67 riječi teksta, a vazdušnom desantu na Drvar i drvarskoj operaciji 85 riječi. Zanimljivo je napomenuti da je u ovom izvještaju i o ratnim događajima na njemačko-sovjetskom frontu dato 57, a na italijanskom frontu 56 riječi.

Kakav je tretman imala operacija »Reselšprung« u planovima njemačkih najviših komandi i šta su od nje očekivale u trenutku sudbonosnih događaja za Treći Rajh, najbolje se vidi iz pomenutog ratnog izvještaja.

Iako su njemačke komande ovu operaciju zamislile znatno ranije od otkrića približnog vremena savezničkog desanta na zapadnu obalu Evrope, izvođenje ove operacije se, sticajem okolnosti, poklopilo sa završnim pripremama za odbranu Evrope od savezničke invazije. Dolazak savezničkih i sovjetskih vojnih misija u zimu i proljeće 1944. godine u Vrhovni štab NOV i POJ dalo je ovome, kao i Narodnooslobodilačkoj vojsci Jugoslavije, još veći značaj u planovima njemačke Vrhovne komande, koja je očekivala, u trenutku savezničkog desanta, potpuno rastrojstvo svih glavnih komunikacija u Jugoslaviji, a time i paralisanje pokreta njemačkih trupa na Balkanu. Ovaj zaključak se vidi i iz kometara njemačkih i kvislinških ratnih dopisnika i listova o cilju operacije »Reselšprung«.

Evo sadržaja teksta Ratnog saopštenja Glavnog stana vode Rajha i Vrhovne komande oružane sile za 6. jun 1944. o početku invazije na zapadnu Evropu i o rezultatu operacije »Reselšprung«:

»Prošle noći neprijatelj je otpočeo svoj napad na zapadnu Evropu, koji je već odavno bio pripreman i koji smo mi očekivali. Otpočevši najpre teškim napadima iz vazduha na naša obalska utvrđenja, neprijatelj je na više mesta severne francuske obale između Le Havra i Šerbura spustio trupe iz vazduha i istovremeno uz potporu jakih pomorskih snaga iskrcao se i s mora. U napadnutim obalskim pojasevima u toku su ogorčene borbe.«¹²

U nastavku saopštenja govori se o situaciji na istočnom i italijanskom frontu,¹³ a na kraju o događajima u Jugoslaviji:

¹¹ Prema istraživanjima Slavka Odića, Hitler je depešom 25. maja 1944. obavjestio generala Rendulića da će o ishodu operacije »Reselšprung« obavještavati javnost samo Hitlerov Glavni stan.

¹² List »Novo vreme«, br. 963, Beograd, 7. jun 1944.

¹³ Tekst koji se odnosi na istočni i italijanski front glasi: »U Italiji je protivnik polazeći iz Rima izvršio više uzaludnih napada na naše zaštitnice zapadno i severno od grada. Istočno od grada posle ogorčenih borbi propali su neprijateljski napadi koji su preko čitavog dana koncentrisanim snagama vodeni kod Tivolija i zapadno od njega. Lovci i protivavionska artiljerija vazduhoplovstva oborili su iznad gornjoitalijanskog prostora 8 neprijateljskih aviona.

Na istoku nemačko-rumunske trupe, efikasno potpomognute jakim nemačko-rumunskim vazduhopovnim formacijama, i pored žilavog neprijateljskog otpora u teškim borbama i dalje su prodrele severozapadno od Jašira i odbile ponovljene boljevičke protivnapade. U borbama u vazduhu uništeno je 39 neprijateljskih aviona.

Sa ostalog istočnog fronta javlja se samo o lukanloj borbenoj delatnosti iz borbenog prostora kod Vitebska.« — »Novo vreme«, br. 963, Beograd, 7. jun 1944.

»U Hrvatskoj su trupe suvozemne vojske i formacije SS pod vrhovnom komandom armijskog generala Rendulića, potpomognute jakim formacijama borbenih i bojnih aviona, napale iznenada centar banditskih Titovih grupa i razbile ih posle teških borbi od više dana. Neprijatelj je izgubio, prema privremenim izveštajima, 6.240 ljudi. Sem toga, zaplenjeno je mnogo oružja svake vrste i mnoga provijantska slagališta. U tim borbama istakla se 7. SS planinska divizija »Princ Eugen« pod komandom SS-oberfirera Kuma i SS-podobranksi lovački bataljon 500 pod komandom SS-hauptsturm-firera Ribkea.«

Radio-stanica »Slobodna Jugoslavija« propratila je ovaj ratni izvještaj Hitlerovog Glavnog stana i njemačke Vrhovne komande većim komentarom. Davši najprije širi pregled čitavog toka zbijanja na području zapadne Bosne od 25. maja do 6. juna 1944, komentator se šire osvrnuo na dotadašnje čutanje Gebelsove propagande o ovoj operaciji i naveo mišljenje redakcije »Slobodne Jugoslavije« zašto je tako urađeno.

»Gebelsova propaganda progovorila je najzad o napadu padobranksih i SS-ovskih divizija ‚Princ Eugen‘ na Drvar, o napadu, koji je po zamisli Hitlerovih generala trebalo da se završi zarobljanjem Vrhovnog štaba Narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije.

Gebels se odlučio da progovori o ovom napadu tek u jučerašnjem nemačkom ratnom izveštaju.

Kao što je poznato čitavoj našoj javnosti, Nemci su ovaj napad izvršili 25. maja, ali su se »setili« da o tome jave tek 6. juna, posle 12 dana.

Nemci su bili prinuđeni da jave juče o ovom napadu uglavnom zbog toga što smo mi 4. juna u našim emisijama, govoreći o napadu na Drvar, rekli sledeće: — I ovog puta Hitlerovi generali su se obrukali pred čitavom svetskom javnošću više nego ikada do sada. To najbolje dokazuje i uporno čutanje Gebelsove propagande, koja ne-ma smelosti da ma šta kaže o krahу nemačkih planova u našoj zemlji!«

U nastavku ove emisije od 6. juna, još je rečeno o Ratnom izvještaju njemačke Vrhovne komande:

»I iz jučerašnjeg nemačkog ratnog izveštaja, u kome se govori o napadu na Drvar, vidi se jasno da je čitav njihov plan propao, jer Gebels nije imao čime da se pohvali u svom ratnom izveštaju.

Njegovi padobranci i SS-ovci ne samo da nisu uspeli da zarobe ni jednog člana Vrhovnog štaba već su ove elitne Hitlerove jedinice bile opkoljene i većim delom uništene.

Ovaj očajnički i podmukli napad uoči velikih operacija u Evropi, koje su počele jučerašnjim iskrcavanjem savezničkih trupa, pokazuje koliko se Hitler boji akcija naše vojske i njene uloge u predstojećim ratnim operacijama. Ali Hitlera su obrukali njegovi padobranci, SS-ovci i njegov general Rendulić, koga Gebels spominje u jučerašnjem ratnom izveštaju.

Posle neuspelog napada na Vrhovni štab Nemci su pokušali da urade sve što mogu da ova njihova bruka ne prodre u javnost. Oni su pokušali da zagluše naše emisije u kojima smo javljali o krahу

napada, ali smo ih izvukli za jezik. Oni su najzad posle 12 dana progovorili, ali i to što su juče rekli u svom ratnom izveštaju još je jedan dokaz više da Gebels nema čime da se pohvali...«¹⁴

Na kraju ove emisije »Slobodna Jugoslavija« je obavijestila jedinice Narodnooslobodilačke vojske i narode Jugoslavije da Vrhovni štab sa maršalom Titom na čelu normalno nastavlja svoj rad, i da priprema planove za isterivanje iz zemlje svih nemačkih okupacijskih snaga.

Pošto je u njemačkoj Vrhovnoj komandi odlučeno da se govori o drvarskoj operaciji — a na to ju je sigurno dobrim dijelom prisilila i Radio-stanica »Slobodna Jugoslavija«, čije su vijesti slušane i prenošene po čitavom svijetu — gotovo su svi listovi u Njemačkoj i zemljama sila Osvinje donosili tih dana ratne izvještaje Hitlerovog Glavnog stana i Vrhovne komande oružane sile, vijesti i reportaže o vazdušnom desantu na Drvar i borbama koje se vode u zapadnoj Bosni. Kvislinški listovi u Jugoslaviji, posebno oni u Zagrebu, Beogradu i Sarajevu, sinhronizovano su objavljivali vijesti njemačke agencije DNB i reportaže njemačkih ratnih dopisnika Adalberta Kaleverta (Callewárt) i Frica Blumena koji su učestvovali u desantu na Drvar. Svi listovi i radio-stanice prenijeli su i Ratni izvještaj Glavnog stana vođe Rajha i Vrhovne komande oružane sile od 7. juna 1944, u kojem se — uz vijesti o savezničkom desantu na francusku obalu, borbama sjeverno od Rima i borbama na sektoru Jasija i bombardovanje željezničkih čvorova Proskurova i Šmernika (na istoku) — šire govorilo o borbama protiv »komunističkih snaga na Balkanu — naročito u maju«, kada je »neprijatelj pretrpeo najteže krvave gubitke, među kojima je imao i 17.000 poginulih...«¹⁵

Pošto je Radio-stanica »Slobodna Jugoslavija« svakodnevno emitovala vijesti o borbama u Jugoslaviji i osvratala se na njemački neuspjeli vazdušni desant, a koje su uz najveću opasnost slušane i širene na okupiranim teritorijama, njemački propagandni aparat je bio prisiljen da nekako tome parira, pa je uz uzaludne pokušaje zaglušivanja ove stanice organizovano širo vijesti o tobože uspjelom »uništenju Titovog Glavnog stana«. Više listova je, među njima i sarajevski satelitski list »Novi list«, prenijelo iz Berlina šиру informaciju »Međunarodnog dojavnog ureda« (Interinf) od 9. juna 1944. o ishodu vazdušnog desanta na Drvar, u kojoj je dato dosta netačnih podataka, među kojim i da je »poginula sva Titova tjelesna straža«, da su Titove jedinice »uništene ili u tolikoj mjeri razbijene da on ne raspolaže više nikakvom spomena vrijednom borbenom snagom«, da je »uhvaćeno i 20 američkih i engleskih oficira, koji su svi poginuli u borbi« i tome slično.

No, u ovoj informaciji mogu se naći i tačni podaci. U njoj se pominje i učešće savezničkog vazduhoplovstva u pružanju podrške jedinicama oko Vrhovnog štaba: »Da su na savezničkoj strani prisipivali osobitnu važnost ovim borbama za ovo središte bandi slijedi među ostalim i iz osobito živog podupiranja partizana od strane

¹⁴ Arhiv CK SKJ, fond Radio-stanice »Slobodna Jugoslavija«, emisija br. 181 od 6. juna 1944.

¹⁵ »Novo vreme«, br. 964, Beograd, 8. jun 1944.

američkih i britanskih bombardera, lovaca i brojnih obskrbnih zrakoplova. Unatoč jakoj upotrebi savezničkih zračnih snaga nije, međutim, uspjelo spriječiti razbijanje i uništenje središta boljševičkih snaga u Hrvatskoj...«¹⁶

I sarajevski »Novi list«, u broju od 10. juna 1944, kao još neki, u svom posebnom komentaru o završetku operacije »Reselšprung« povezuje ovu sa očekivanom invazijom savezničkih snaga na zapadnu Evropu. Komentator, sa potpisom »S«, o tome veli ovo: »Taj je prostor (Jugoslavije — nap. M. B.) trebao prvi da ustane u orijaškom razračunavanju, koje se odigrava u današnje dane. Trebalo je sve biti spremljeno za čas kada udare ogromne sile, nagomilavane godinama, pa da s ove strane dođe udarac u leđa. Račun je bio kriv...«¹⁷

U istom broju »Novi list« donosi i širi prikaz njemačkog ratnog dopisnika Frica Blumena (koji je učestvovao u vazdušnom desantu na Drvar) o napadu na Vrhovni štab, gdje, pored ostalog, navodi da su ovom prilikom zaplijenjena »čitava brda dokumenata... koji će sada biti pomno ispitani i iskorišćeni...«

Kako je ovaj podatak tačan, jer zaista u našim arhivima nedostaju mnogi važni dokumenti iz perioda boravka Vrhovnog štaba i ostalih najviših foruma i ustanova u Drvaru, to se pred istraživače jugoslovenske NOVJ i istorije, i ne samo pred njih, postavlja zadatak traganja za ovom arhivom.

Poslije 11. juna 1944. u njemačkim i kvislinškim sredstvima informisanja nije više bilo govora o događajima vezanim za operaciju »Reselšprung«.

I Radio-stanica »Slobodna Jugoslavija« posljednju šиру informaciju o vazdušnom desantu na Drvar i njemačkoj ofanzivi koja je uslijedila poslije toga na jedinice NOVJ u zapadnoj Bosni emitovala je 11. juna. U nedjeljnju pregledu ratnih operacija Narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije — za vrijeme od 4. do 11. juna — posvećenom borbama u zapadnoj Bosni, znatno prostora je dato mjestu i ulozi Bosanske krajine kao najjačeg žarišta narodnooslobodilačke borbe u Jugoslaviji. U emisiji je rečeno da je »Bosanska krajina u protekle tri godine narodnooslobodilačke borbe izdržala jedanaest velikih fašističkih ofanziva i bezbroj njemačkih, ustaških i udruženih okupatorsko-izrodnih nasrtaja«, pa je izražena nada da će Krajina odoljeti i ovoj dvanaestoj ofanzivi, »jer Krajinu i njen narod nikо ne može pobediti«.¹⁸

U ovoj emisiji naglašeno je takođe da njemačke trupe, premda su prodrle u Drvar, Petrovac, Ribnik, Tičovo, Mliništa i Ključ, nigdje nisu uspjele da razbiju nijednu jedinicu NOVJ, ali su ove zato nanijele značajne gubitke Nijemcima. Istaknuto je da su se u petnaestodnevnim proteklim borbama planovi njemačkih generala »i ovog puta izjalovili« i da je ta njihova ofanziva pokazala da oni više nisu kadri da preduzimaju obimnije operacije na čitavoj teritoriji

¹⁶ »Novi list«, Sarajevo, br. 944, 10. jun 1944.

¹⁷ Isto, br. 945. od 11. juna 1944.

¹⁸ Arhiv CK SKJ, fond Radio-stanice »Slobodna Jugoslavija«, emisija br. 185. od 11. juna 1944.

Jugoslavije, već samo da koncentrišu jače snage u jednoj ili dvije oblasti, dok u svim drugim moraju da vode odbrambene borbe. Ovu konstataciju »Slobodna Jugoslavija« je potkrijepila nizom primjera ofanzivnih akcija jedinica Narodnooslobodilačke vojske širom Jugoslavije.

Vazdušnodesantni napad na Drvar, sa ciljem uništenja ili zaobljavanja Vrhovnog štaba i najvišeg političkog rukovodstva nove Jugoslavije sa maršalom Titom na čelu, nije donio njemačkom vrhovnom komandovanju očekivani i toliko željeni uspjeh. Nijemci ovim desantom, kao i u daljim operacijama, nijesu uspjeli da bitnije poboljšaju strategijski položaj svojih trupa u središnjem dijelu Jugoslavije.

Hronologija

Potpukovnik Dragoljub Tmušić, prof.

Poč. januara:

— Iz Gornjeg Hlumeca, 40 km južno od Praga, prebačen je u rejon Kraljeva 500. SS padobransko-lovački bataljon.

U toku marta:

— Počela su pristizati obaveštenja u Vrhovni štab NOV i POJ o koncentraciji jačih nemačkih snaga na periferiji oslobođene teritorije Bosanske krajine.

22. mart:

— Vrhovni štab NOV i POJ upoznao je Komandu Višeg kursa Vojne škole pri Vrhovnom štabu da se može očekivati nemački vazdušni desant na Drvar. Kurs je nakon toga organizovan kao bataljon s dve čete.

6. april:

— Treća lička proleterska brigada 6. ličke proleterske divizije »Nikola Tesla« stigla u Drvar i smenila 2. ličku proletersku brigadu.

18. i 19. april:

— Treća lička brigada 6. ličke proleterske divizije »Nikola Tesla« ponovo se vratila u Drvar. Tada je vrhovni komandant NOV i POJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito upoznao štab brigade da Nemci namjeravaju spustiti padobrance u Drvar i dao mu uputstva kako treba organizovati odbranu protiv padobranaca.

6. maj:

— Nemački zapovednik oružanih snaga na Jugostoku feldmaršal fon Vajks izdao je direktivu Štabu 2. oklopne armije da pripremi operaciju u kojoj bi se iznenada prodrlo na partizansku teritoriju sa ciljem da se Tito uhvati, a snage NOVJ na tom području unište.

10. maj:

— Operativno odeljenje Vrhovne komande obavestilo je fon Vajksa da je rajhsfirer Hajnrich Himler saglasan za angažovanje 500. SS padobransko-lovačkog bataljona za desant na Drvar.

13. maj:

— Zapovedništvo nemačkih oružanih snaga na Jugostoku ukazalo je Štabu 2. oklopne armije na

principe kojih se mora pridržavati prilikom izvođenja operacije.

15. maj:

— Počelo snabdevanje nemačkih jedinica određenih za operaciju. Svim jedinicama, osim 500. SS padobransko-lovačkom bataljonu, naređeno da ponese sa sobom po jedan borbeni komplet, a intendantura da obezbedi hranu za pet dana.

17. maj:

— U Štabu 2. oklopne armije u Vrnjačkoj Banji održano je savetovanje u vezi s izvođenjem operacije »Konjićev skok«.

19. maj:

— Štab 15. brdskog korpusa razradio plan operacije i dostavio ga Štabu 2. oklopne armije.

20. maj:

— Štab 2. oklopne armije odredio je da operacija »Konjićev skok« počne orijentirno 25. maja 1944.

— Štab 500. SS padobransko-lovačkog bataljona izdao je svoju pripremnu naredbu za prebacivanje bataljona na polazne aerodrome radi daljeg transportovanja do aerodroma s kojih će krenuti u operaciju.

21. maj:

— Nemački zapovednik oružanih snaga na Jugostoku feldmaršal fon Vojks dostavio operativni plan operacije »Konjićev skok« Vrhovnoj komandi oružanih snaga i Hitler ga je usvojio.

— Komandant nemačkog vazduhoplovstva u NDH izdao je zapovest za podršku operacije »Konjićev skok«.

— Štab 15. brdskog korpusa definitivno utvrdio plan operacije po napadnim pravcima i izdao operativnu zapovest potčinjenim jedinicama.

— Štabovi nemačkih jedinica angažovanih u operaciji upoznati s njenim planom.

23. maj:

— Komandant 500. SS padobransko-lovačkog bataljona potpisao je bataljonsku zapovest za pothvat »Konjićev skok«.

24. maj:

— Operativno odeljenje Štaba 2. oklopne armije, pod rukovodstvom pukovnika fon Farnbilena, izradilo je koncept studije za angažovanje 500. SS padobransko-lovačkog bataljona. Pošto ju je usvojio komandant 2. oklopne armije, dobila je snagu borbene zapovesti.

— Štab 2. oklopne armije u 18.50 poslao je telegramom Štabu 5. SS i Štabu 15. brdskog korpusa i Vazduhoplovnoj komandi Jugoistoka lozinku »Dogovor 25.5«, što je značilo da operacija »Konjićev skok« počne 25. maja.

— Operativni deo Štaba 15. brdskog korpusa prebacio se iz Knina u Bihać i smestio u selo Vučijak.

— Iz Bastasa stigao je u Drvar Vrhovni komandant NOV i POJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito. Zanolio je u drvarske pećine, gde ga je sutradan zatekao nemački vazdušni desant.

25. maj:

— U 05.00 sati prešle su u nastupanje prema Drvaru ove nemačke jedinice: borbena grupa »Vilam«, borbena grupa »Lapac«, 92. motorizovani grenadirski puk, 7. SS izviđački bataljon, 13. SS brdski lovački puk, Izviđački bataljon 369. pešadijske divizije, 105. SS izviđački bataljon, 1. puk »Brandenburg«, 54. brdski izviđački bataljon i domobranska 1. lovačka pukovnija.

— U 05.15 sati prešao je u nastupanje od Banjaluke Oklopni grenadirski jurišni bataljon 2. oklopne armije.

— Oko 06.15 sati nad Drvar su doletela s pravca Bosanskog Petrovca dva nemačka izviđačka aviona. Borcima Pratećeg bataljona dat je znak za uzbunu. Slušaoci Oficirske škole prekinuli sa nastavom.

— Oko 06.30 sati nad drvarskim nebom pojavile su se eskadrile koje su uzletele sa banjalučkog aerodroma Zalužani.

— Oko 06.35 sati sa pravca Prekaje ponovo su se pojavile eskadrile aviona i počele da bombarduju Drvar — time je počeo napad vazdušnog desanta.

— Od 06.40—06.50 sati bombardovani su Drvar i bliža okolina od strane aviona za obrušavanje JU-87 (»štuke«).

— Od 06.50—06.55 produžila je bombardovanje 13. eskadrila 151. puka za obrušavanje (»štuke«).

— 06.55—07.00 sati bombardovanje je produžila 3. eskadrila 7. noćne borbene grupe.

— Oko 07.00 sati pojavili su se u niskom letu iznad Drvara transportni avioni iz kojih su padobranci počeli da iskaču.

— Oko 07.00 sati slušaoci Oficirske škole Vrhovnog štaba, samoinicijativno i po naređenju nastavnika i komandanta škole, uzimali su oružje i uputili se trčeći prema Drvaru.

— U 08.00 sati Štab 1. proleterskog korpusa NOV i POJ telegrafskom vezom naredio je Štabu 6. ličke proleterske divizije »Nikola Tesla« da u Drvar uputi jednu brigadu, a da odmah raspoloživim snagama interveniše prema Drvaru.

— Oko 08.00 sati Štab 8. korpusa, pošto je prethodno naredio Štabu 1. dalmatinske brigade da prema

Drvaru uputi jedan bataljon, uputio je korpusnu zaštitnicu Štabu 1. proleterskog korpusa radi angažovanja na Drvar.

— U 08.15 sati Štab 1. proleterskog korpusa NOV i POJ primio je naređenje da u Drvar uputi jednu brigadu.

— Oko 08.30 sati Štab 3. ličke proleterske brigade primio je od Štaba 1. proleterske divizije 1. proleterskog korpusa NOV i POJ naređenje da sa čitavom brigadom krene na Drvar.

— Nešto pre 09.00 sati Štab 9. dalmatinske divizije 8. korpusa NOV i POJ naredio je Štabu 4. dalmatinske brigade da usiljenim maršom krene prema Bosanskom Grahovu.

— U 09.00 sati padobranske i jedriličarske grupe zaposele su planom predviđene ciljeve, izuzev tri jedriličarske grupe — »Hvatač«, »Grizač« i »Drobilica«.

— U 09.00 sati Štab 3. krajiške proleterske brigade izvestio je Štab 1. proleterskog korpusa NOV i POJ da je od Livna krenula u napad jača neprijateljska motorizovana kolona.

— Nešto posle 09.00 sati nemački streljački stroj krenuo je u napad u pravcu pećine, na položaje jedinica Pratećeg bataljona Vrhovnog štaba.

— U 09.30 Štab 8. korpusa NOV i POJ obavestio je radio-vezom Štab 9. dalmatinske divizije o vazdušnom desantu na Drvar. Ponovo je naredio da se uputi jedna brigada na položaje istočno i severoistočno od Bosanskog Grahova.

— U 09.35 sati Štab 1. proleterskog korpusa NOV i POJ obavestio je Štab 5. udarnog korpusa NOV i POJ o nemačkom desantu na Drvar.

— Oko 10.00 sati neprijatelj je ovladao Drvarom. Delovi Pratećeg bataljona, oficirski bataljon i ljudstvo raznih vojnopožadinskih komandi i ustanova čvrsto su držali desnu obalu Unca.

— U 10.50 Štab 4. krajiške divizije NOV i POJ dobio je naređenje od Štaba 5. udarnog korpusa NOV i POJ da čvrsto zatvara pravce od Bihaća i Bosanske Krupe prema Bosanskom Petrovcu.

— Oko 11.30 sati 1. bataljon 3. ličke proleterske brigade 1. proleterskog korpusa NOV i POJ stigao je na Kamenicu i tu dobio naređenje da pređe u nastupanje prema Drvaru.

— Oko 11.30 sati, pošto je napustio pećinu, maršal Jugoslavije Josip Broz Tito stigao je na pola kose na putu prema Gradini.

— U 11.50 sati spušten je drugi talas padobranaca na Drvar (171 čovek).

- Oko 12.00 sati vrhovni komandant NOV i POJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito izašao je na Podove (iznad pećine). Tada je naredio 1. proleterskom i 5. udarnom korpusu da spreče brz prodor neprijateljskih snaga prema Drvaru.
- U 14.30 sati Štab 13. krajiške brigade izvestio je Štab 39. krajiške divizije 5. udarnog korpusa NOV i POJ o nadiranju jačih neprijateljskih snaga od Banjaluke prema Sitnici.
- U 15.00 sati Štab 6. proleterske divizije »Nikola Tesla« primio je naređenje od Štaba 1. proleterskog korpusa NOV i POJ da pripremi odlučujući napad na nemački desant u toku noći.
- U 16.00 sati 1. bataljon 1. ličke proleterske brigade 6. ličke proleterske divizije »Nikola Tesla« NOV i POJ stigao je u rejon Drvara.
- Oko 16.40 sati delovi oficirskog bataljona spustili su se uz železničku prugu prema Uncu i na čitavom frontu prešli u napad.
- Oko 17.00 sati tri bataljona 3. ličke proleterske brigade 6. ličke proleterske divizije »Nikola Tesla«, bataljon Oficirske škole i Prateći bataljon Vrhovnog štaba NOV i POJ držali su prilaze Drvaru i postepeno stezali obruč oko padobransko-jedriličarskih grupa.
- U 17.00 sati Štab 1. proleterskog korpusa NOV i POJ naredio je Upravi bolnice da počne sa evakuacijom.
- U 17.00 Štab 39. krajiške divizije 5. udarnog korpusa NOV i POJ naredio je 13. krajiškoj brigadi da se prebaci u Previju radi zatvaranja pravca Čađavica—Ključ.
- Oko 20.00 sati nemački vojnici poveli su zarobljene civile na Šobića groblje, kuda su se i oni kasnije povukli.
- Oko 21.30 sati nemački padobranci i jedriličari povukli su se u neredu na Šobića groblje.
- Oko 23.00 sati četiri bataljona 3. ličke proleterske brigade 6. ličke proleterske divizije »Nikola Tesla« i 1. bataljon 3. dalmatinske brigade 9. dalmatinske divizije NOV i POJ — oko 700 boraca — prešli su u napad na neprijatelja u rejon Šobića groblja.
- U 23.50 sati Štab 1. proleterskog korpusa NOV i POJ zamolio je Štab 5. udarnog korpusa NOV i POJ da prenese Štabu 1. proleterske divizije naređenje da uputi jedan bataljon 1. proleterske brigade na Potoke radi zatvaranja pravca Prekaja—Potoci.

26. maj:
- U 01.30 Štab 2. oklopne armije naredio je Štabu 7. SS brdske divizije »Princ Eugen« da formira specijalni lako pokretni odred jačine čete, koji će se što pre prebaciti do Potoka i Uvale kako bi uhvatila ili uništila Vrhovni štab NOV i POJ sa Titom na čelu.
  - Oko 07.00 nemačke snage sa pravca Trubara spojile su se sa vazdušnim desantom u Drvaru.
  - U 10.30 105. SS izviđački bataljon stigao je u Bosansko Grahovo.
  - U 12.30 sati ušao je u Drvar 92. motorizovani grenadirske puk i uspostavio vezu sa 500. SS padobransko-lovačkim bataljonom.
  - U 15.00 sati 54. brdski izviđački bataljon stigao je u Bosanski Petrovac.
  - U 16.00 sati delovi puka »Brandenburg« stigli su u Bosansko Grahovo i uspostavili vezu sa 105. SS izviđačkim bataljom.
  - U 20.30 sati Oklopni grenadirske jurišni bataljon stigao je u Ključ.
27. maj:
- U 06.00 sati 105. SS izviđački bataljon stigao je od Resanovaca u Drvar i uspostavio vezu sa 92. motorizovanim grenadirskim pukom.
  - Oko 09.00 sati Vrhovni štab NOV i POJ naredio je Štabu 1. proleterskog korpusa da najupornije brani pravce od Mliništa i Jasenovih Potoka prema Potocima, a Štabu 5. udarnog korpusa da zatvori pravce od Oštreljja prema Potocima.
  - U 22.00 sati Štab 2. oklopne armije izdao je operativnu zapovest za koncentrična dejstva prema Potocima i Uvali radi uništenja Vrhovnog štaba NOV i POJ.
29. maj:
- Pre podne, na sastanku u Vrhovnom Štabu NOV i POJ, odlučeno je da se prekinu odbrambene borbe na prostoru na kojem su nemačke snage nastojale da okruže Vrhovni štab i jedinice NOVJ. Odlučeno je da se Vrhovni štab NOV i POJ s prištapskim delovima iz rejona Potoci, Uvala prebaci u selo Preodac, pod Šator-pl.
- 29/30. maj:
- Od 22.00 do 01.00 sati krenuo je Štab 1. proleterske divizije 1. proleterskog korpusa NOV i POJ sa 1. i 13. proleterskom brigadom iz rejona željezničke stanice Lisina, Bjeljevine prema komunikaciji Mliništa—Glamoč.
30. maj:
- Do 10.00 sati kolona Vrhovnog štaba NOV i POJ stigla je pod Šator-planinu.

— Do 13.00 sati jedinice 1. proleterske divizije 1. proleterskog korpusa NOV i POJ prebacile su se preko komunikacije Mliništa—Grahovo.

31. maj:

— U 18.00 sati Štab 1. proleterskog korpusa NOV i POJ naredio je Štabu 1. proleterske divizije da od 1. juna ujutro obezbedi prebacivanje Vrhovnog štaba NOV i POJ preko ceste kod Mliništa.

— Pred veče kolona Vrhovnog štaba NOV i POJ krenula je iz Preodca prema Mliništu i Vitorog-planini.

3. jun:

— U 22.00 sati doleteo je sovjetski avion na Kupreško polje. Tim avionom prebacili su se u Bari (Italija) maršal Tito, neki članovi Vrhovnog štaba NOV i POJ, Centralnog komiteta KPJ, NKOJ i šefovi savezničkih vojnih misija.

5. jun:

— Oko 22.00 sati počeli su se spuštati saveznički transportni avioni na Kupreško polje. Pošto su istovarili materijal, ukrcali su ranjenike i bolesnike 1. proleterske i 10. divizije (oko 140) i evakuisali ih u Italiju na lečenje.

Arhiv oružanih snaga

(*Arhiv Vojnoistorijskog instituta*)

Pukovnik Tomislav Pašalić

Regesta dokumenata za »Drvarsку operaciju maj—juni 1944. godine« izrađena je na osnovu arhivskih fondova koji se čuvaju u Arhivu Oružanih snaga, odnosno Arhivu Vojnoistorijskog instituta u Beogradu. Ukupno je obrađeno 525 dokumenata, i to: 309 jedinica i komandi NOV i POJ, 207 ne-mačkih, 8 dokumenata ustaško-domobranksih i 1 dokument četničkih jedinica. U ukupan zbir uvršteno je i 6 dokumenata koji se čuvaju u Arhivu CK SKJ.

Dokumenti su kronološki sređeni i nastali su u vremenu od 15. maja do 15. juna 1944. godine, sa sledećim podacima: čiji je dokumenat, kome je upućen, kratak sadržaj i signatura, broj kutije, fascikle i dokumenta, odnosno serija, film i broj snimka za mikrofilmovane dokumente.

DOKUMENTI JEDINICA NOV I POJ

1. 15. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: Obaveštajni odsek dostavlja Štabu korpusa podatke o neprijateljskim snagama i njihovim predstojećim akcijama na sektoru korpusa. K. 460/B, f. 25, d. 3.
2. 16. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: depeša Obaveštajnog odseka korpusa sa podacima o neprijatelju i vojnoj situaciji u Bosanskoj krajini. K. 460/B, f. 25, d. 6.
3. 16. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: depeša Obaveštajnog odseka korpusa sa podacima o jačini neprijateljskih garnizona u Bihaću i Ljubiji i o pokretu divizije »Tigar« iz Novoga i Dvora u pravcu Bihaća. K. 460/B, f. 25, d. 7.
4. 16. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: naređenje štabovima 1. i 13. proleterske brigade da se delovi 13. brigade postave na zatvaranju pravca Mrkonjić-Grad — Čađevica — Ključ, a delovi 1. brigade da smene jedinice 13. brigade na označenim položajima. K. 712, f. 1, d. 25.
5. 17. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: depeša Obaveštajnog odseka 5. korpusa o dolasku neprijateljskih snaga iz Banjaluke u Prijedor i Novi i koncentraciji neprijateljskih snaga iz Bihaća u pravcu Ličkog Petrovog Sela i Lapca. K. 460/B, f. 25, d. 10.
6. 18. 5. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: depešom traži od Štaba 5. korpusa da ga obavesti koja je neprijateljska motorizovana kolona stigla od Banjaluke na sektor Bihaća. K. 461, f. 1, d. 1.

7. 18. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS: izveštaj o rasporedu jedinica 7. SS »Princ Eugen« divizije po garnizonima Sarajevo, Travnik, Turbe, Donji Vakuf, Bugojno, Jajce, Mrkonjić-grad i dr. K 371, f. 6, d. 12.
8. 18. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS: dostavlja Štabu 8. korpusa podatke o brojnom stanju neprijateljskih vojnika u Mrkonjić-Gradu, Banjaluci i drugim garnizonima. K. 371, f. 6, d. 11.
9. 18. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređenje štabovima 39. i 4. divizije da zauzmu odgovarajuće položaje kako bi onemogućili i osuđili namere neprijatelja koji vrši veće pokrete sa jačim snagama komunikacijom Kostajnica — Bosanski Novi — Bihać. K. 1265, f. 1/I, d. 14.
10. 18. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: zapovest Štaba 5. korpusa Štabu Drvarsko-petrovačkog odreda za preduzimanje akcija u sadejstvu sa 4. i 39. divizijom i jedinicama 11. kраjiške i 13. proleterske brigade u cilju sprečavanja prodora neprijatelja od Bihaća i Krupe prema Bosanskom Petrovcu. K. 458/A, f. 2, d. 9.
11. 18. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ — OBAVEŠTAJNI ODSEK: dostavlja podatke Štabu korpusa o vojnoj situaciji na sektor Bihaća i Mrkonjić-Grada. K. 460/B, f. 25, d. 13.
12. 18. 5. 1944. OSMI KORPUS NOVJ: obaveštava sve štabove potčinjenih jedinica da neprijatelj u Livnu formira tri grupe »trupova« koji su uvežbavani za akcije u našoj pozadini za napad na štabove jedinica NOVJ i naređuje da se preduzmu odgovarajuće mere. K. 521, f. 4, d. 24.
13. 19. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava 10. diviziju o položajima koje su zauzele jedinice 7. SS »Princ Eugen« divizije i naređuje Štabu divizije da prati pokrete neprijatelja na pravcu Travnik — Gornji Vakuf — Jajce. K. 461/A, f. 5, d. 5/12.
14. 19. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređenje Štabu 4. divizije da ga izvesti o neprijateljskim jedinicama u Bosanskom Novom i na pruzi Prijedor — Novi. K. 461/A, f. 5, d. 3/10.
15. 20. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: Obaveštajni odsek obaveštava Štab korpusa o snazi i rasporedu neprijateljskih jedinica i vojnoj situaciji u dolini r. Une. K. 460/B, f. 25, d. 19.
16. 20. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Vrhovni štab o vojnoj situaciji na sektoru korpusa i neprijateljskim snagama u dolini r. Une i mestima Bosanske krajine. K. 460/B, f. 25, d. 26.
17. 21. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: izveštava načelnika Vrhovnog štaba da su neprijateljske posade u Nebljusima i Lapcu smenjene, da je 150 neprijateljskih vojnika stiglo u Srb i da su saveznički avioni 20. maja bombardovali Livno. K. 371, f. 5, d. 2.
18. 21. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: izveštava Vrhovni štab o formacijskoj pripadnosti nemačke motorizovane jedinice koja je stigla na sektor Bihaća i pokretima neprijateljskih snaga na sektoru Prijedor — Bihać. K. 461, f. 1, d. 1.
19. 21. 5. 1944. ČETVRTA NOU DIVIZIJA: naređenje štabovima 6. i 8. kраjiške brigade i Drvarsko-petrovačkog NOP odreda za zatvaranje pravaca Bihać — Lipa — Vrtoče — Bosanski Petrovac i Bosanska Krupa — Risovac — Bosanski Petrovac. K. 768, f. 1, d. 41.

20. 21. 5. 1944. ČETVRTA NOU DIVIZIJA: naređenje štabovima 6. i 8. krajiške brigade i Drvarsko-petrovačkog odreda za vođenje odsudne borbe na pravcima ka Bosanskom Petrovcu. K. 768, f. 1, d. 42.
21. 22. 4. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: izveštaj načelniku Vrhovnog štaba o situaciji na sektorima dejstva 1. i 6. proleterske divizije i sektoru Livno. K. 371, f. 5, d. 3.
22. 22. 5. 1944. TRINAESTA PROLETERSKA BRIGADA »RADE KONČAR«: naređuje štabovima bataljona da onemoguće kretanje neprijateljskih snaga od Mrkonjić-Grada prema s. Kotline — Rogalje — Podsiljak — Široka Kosa i do Gradine. K. 727, f. 1, d. 25.
23. 23. 4. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: naređuje Štabu 8. korpusa NOVJ da svojim jedinicama zatvori pravac koji vodi od Knina, preko Bosanskog Grahova, za s. Resanovci. K. 460/B, f. 25, d. 26.
24. 23. 5. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: naređuje Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske da proveri vest o dolasku neprijateljskih jedinica iz Karlovca na područje Kupe. K. 119/4, f. 1, d. 1.
25. 23. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: dostavlja izveštaj Vrhovnom štabu o nadletanju aviona prostorije od železničke stanice Miliništa do železničke stanice Ovčar, i o kretanju i aktivnosti neprijateljskih snaga na sektoru Knin, Bihać i Srb — Suvaja. K. 16, f. 1, d. 11.
26. 23. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu Livanjsko-duvanjskog NOP odreda da se prebací na sektor Duvna i poveže sa Kupreškim odredom i 10. divizijom. K. 458/A, f. 2, d. 10.
27. 23. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ — Obaveštajni odsek: depeša o jačini, pokretima i akcijama neprijateljskih snaga na sektoru Prijedora, Bosanskog Novog i Bihaća. K. 460/B, f. 25, d. 24.
28. 23. 5. 1944. OSMI KORPUS NOVJ: depešom obaveštava Štab 5. korpusa o vojnoj situaciji i koncentraciji neprijateljskih snaga. K. 460/B, f. 25, d. 28.
29. 23. 5. 1944. ŠESTA PROLETERSKA DIVIZIJA »NIKOLA TESLA«: izveštaj Štabu 1. proleterskog korpusa NOVJ o dejstvu na komunikaciji Bihać — Lapac. K. 797, f. 2, d. 15.
30. 24. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: izveštava Štab 4. divizije o dolasku u Banjaluku dveju divizija u jačini od 20.000 nemačkih vojnika. K. 461/A, f. 5, d. 3.
31. 24. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje 10. diviziji da proveri podatke o namerama neprijatelja na sektoru divizije i da delovi 9. brigade drže položaje na prostoriji Pribeljci — Blagaj i da poruše cestu Bugojno — Kupres. K. 461/A, f. 5, d. 5.
32. 24. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa o pokretima većeg broja neprijateljskih motorizovanih kolona od Bosanskog Novog preko Prijedora za Banjaluku. K. 461/A, f. 5, d. 3/17.
33. 24. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: izveštaj štabu 1. proleterske divizije o borbi 6. bataljona 1. prolet. brigade sa neprijateljskim snagama koje su nadirale iz Jajca preko Gorice za Šipovo. K. 713, f. 2/II, d. 2.
34. 25. 4. 1944. Obaveštenje člana Vrhovnog štaba NOV i POJ Aleksandra Rankovića vrhovnom komandantu Josipu Brozu Titu o predu

- zetim merama u vezi s nemačkim desantom na Drvar i traženju direktiva za dalji rad. K. 15, f. 2, d. 16.
35. 25. 4. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: izveštaj načelnika Vrhovnog štaba Arsa Jovanovića vrhovnom komandantu NOV i POJ maršalu Josipu Brozu Titu da su slušaoci Oficirske škole Vrhovnog štaba stupili u borbu protiv nemačkog desanta i da je organizovana odbrana desne obale Unca. K. 27, f. 4, d. 1/1.
  36. 25. 4. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ — UPRAVA BOLNICE: dostavlja izveštaj Štabu korpusa o razmeštaju bolnice u Otaševcu, Grub. Naslonu i Šipovljanimima i moli da im se odredi pravac kretanja u slučaju neprijateljske invazije. K. 371, f. 10, d. 1.
  37. 25. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: depeša u kojoj se govori da neprijatelj nadire od Knina prema Bosanskom Grahovu i da se borbe vode na Deralama. K. 372, f. 1, d. 9.
  38. 25. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: depeša Komande mesta Prekaja u kojoj se obaveštava Štab korpusa o spuštanju neprijateljskih padobranaca u Drvar i da se u gradu vode borbe. K. 372, f. 1, d. 4.
  39. 25. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: uputio je depešu Štabu 1. proleterske divizije u kojoj se naređuje da uputi u Potoke 1. bataljon 1. proleterske brigade. K. 372, f. 1, d. 5.
  40. 25. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: izveštaj komandanta korpusa Koče Popovića članu Vrhovnog štaba Aleksandru Rankoviću o nadiranju neprijateljskih snaga ka Drvaru. Arhiv CK SKJ, reg. br. 6434/II, 2-51.
  41. 25. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštenje Štabu 1. proleterske divizije o naređenju komandanta 1. proleterskog korpusa da se najhitnije i najkraćim putem uputi jedan bataljon 1. proleterske brigade u Potoke, i o situaciji u zapadnoj Bosni. K. 458, f. 2, d. 1.
  42. 25. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava 4. diviziju o spuštanju neprijateljskih padobranaca u Drvar, o teškim borbama koje se vode, o pojačanju neprijateljskih snaga u Prijedoru i Banjaluci i o napadu neprijatelja od Livna. K. 461/A, f. 5, d. 3.
  43. 25. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava 10. diviziju o jakim neprijateljskim snagama koje nadiru od Bihaća i Bos. Krupe prema Petrovcu i borbama sa nemačkim padobrancima koji su se spustili u Drvar. K. 461/A, f. 5, d. 5.
  44. 25. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Vrhovni štab o pokretnima neprijateljske motorizacije od Sunje prema Bosanskom Novom, o zaposedenju komunikacije Bosanska Krupa — Bihać od 373. »Tigar« divizije i o situaciji na sektoru Bihaća. K. 460/B, f. 25, d. 29.
  45. 25. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređenje Štabu 10. divizije da 9. brigada hitno zatvori pravac Bugojno — Kupres i preko Janja, i da detaljno poruši komunikacije. K. 461/A, f. 5, d. 5.
  46. 25. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: spisak oružja i municije koje Štab 5. korpusa dostavlja Komandi drvarskega područja. K. 1927, f. 4, d. 33.
  47. 25. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređenje o upućivanju jednog bataljona 13. krajiške brigade u Potoke. K. 372, f. 1, d. 6.
  48. 25. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: naređenje Štabu 1. proleterske brigade da jedan bataljon odmah uputi preko Gerzovog

- brda na Četenište i Crni vrh i da se poveže sa bataljonima 13. proleterske brigade na tom sektoru. K. 712, f. 1, d. 26.
49. 25. 5. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: zapovest Štaba divizije štabovima 15. i 16. krajiske brigade i Zmijanskog NOP odreda za zatvaranje pravca od Prijedora i Banjaluke ka Sanskom Mostu i za odbranu Sokolova i Kozice. K. 1265, f. 1/I, d. 15.
50. 25. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: izveštaj Štabu 1. proleterske divizije o napadu neprijateljskih snaga od Jajca ka Šipovu i Janju, i rasporedu bataljona brigade. K. 713, f. 2/II, d. 4.
51. 25. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: depešom izveštava Štab 5. korpusa da jače neprijateljske snage iz Bosanske Krupe i Bihaća sa motorizacijom nadiru u pravcu Bosanskog Petrovca i da je otpočela borba sa njima. K. 461/A, f. 5, d. 3/17.
52. 25. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: zamenik komandanta obaveštava Štab divizije da neprijatelj nastupa od Suvača i Ljubije prema Mijskoj Glavi. K. 768/A, f. 2, d. 56.
53. 25. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: naređenje Štabu 6. brigade da zatvori pravac Bihać — Petrovac — Ostrelj — Drvar i spreči nadiranje neprijateljskih snaga. K. 774/A, f. 1, d. 18.
54. 25. 5. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: dostavlja zapovest Štabu 15. brigade da ostane na prostoriji oko Bronzanog Majdana sa zadatkom zatvaranja pravca Sanski Most — Banjaluka i svih pravaca kojim bi neprijatelj mogao da ugrozi desno krilo 16. brigade. K. 1270, f. 1, d. 36.
55. 25. 5. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: dostavlja zapovest potčinjenim jedinicama da zauzmu odgovarajuće položaje i spreče neprijateljsko nadiranje od Bos. Krupe, Bihaća i Grahova prema Drvaru. K. 1265, f. 1/I, d. 15.
56. 25. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: dostavlja Štabu 1. proleterske divizije podatke o pravcima napada neprijateljskih snaga od Jajca prema Šipovu i Janju i borbama svojih bataljona na liniji Šipovo — Savići — Mujdići, i rasporedu njenih bataljona. K. 713, f. 2/II, d. 4.
57. 25. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: izveštava Štab 1. proleterske divizije da je 4. bataljon upućen na liniju Četenište — Crni Vrh, a da 6. bataljon vodi borbe kod s. Gorice. K. 713, f. 2/III, d. 3.
58. 25. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA — ŠTAB TREČEG BATALJONA: izveštava Štab 1. proleterske divizije da se izviđačka odeljenja koja su upućena prema Glamču nisu vratila i da je prekinuta veza sa jedinicama 3. krajiske brigade. K. 712/A, f. 4, d. 31.
59. 25. 5. 1944. DRUGA LIČKA BRIGADA: bojna relacija 2. brigade 6. ličke proleterske divizije o toku i rezultatima borbi vođenih 25. i 26. maja 1944. godine na sektoru Drvara prilikom neprijateljskog desanta na Drvar. K. 801, f. 8, d. 10.
60. 25. 5. 1944. TREĆA KRAJIŠKA PROLETERSKA BRIGADA: obaveštava Štab 1. proleterskog korpusa da je neprijatelj prodrio do Jakira gde se vode borbe. K. 372, f. 1, d. 8.
61. 25. 5. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: izveštava Štab 4. divizije o borbama 2. bataljona sa ustaškom bojnom kod Crnog Jezera i Ve-

- likog Radića i da je neprijatelj odbačen prema Krupi. K. 775/A, f. 2, d. 27.
62. 25. 5. 1944. TREĆI BATALJON OSME KRAJIŠKE BRIGADE: dostavlja Štabu brigade mesečni operativni izveštaj za period od 25. maja do 26. juna 1944. sa pregledom obostranih gubitaka u ljudstvu i materijalu. X. NAV-N-T-314, 565/691-2.
63. 26. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS: izveštaj komandanta korpusa Koće Popovića članu Vrhovnog štaba Aleksandru Rankoviću o situaciji na sektoru Drvara, Bosanskog Grahova i Livna. Arhiv CK SKJ, reg. br. 6435/II, 2-52.
64. 26. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređenje Štaba korpusa Štabu 13. kраjiške brigade za napad na Klokotovac. K. 1265, f. 2/I, d. 5.
65. 26. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava 10. diviziju da se snage 7. SS »Princ Eugen« divizije koncentrišu u Jajcu u cilju prodora prema Šipovu i Janju i da su počele borbe kod Šipova. K. 461/A, f. 5, d. 5.
66. 26. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređenje Štaba korpusa Štabu 39. divizije da najhitnije zatvori pravac prema Ribniku i pravce Ključ — Paunovac i Ključ — Crkveno. K. 1265, f. 1, d. 8.
67. 26. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: dostavlja izveštaj Vrhovnom štabu o desantu neprijatelja na Drvar i neprijateljskoj ofanzivi na slobodnu teritoriju. K. 15, f. 2, d. 17.
68. 26. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: depešom obaveštava Štab 4. divizije da 8. kраjiška brigada vodi žestoke borbe sa jačim neprijat. snagama, da je neprijatelj prodro do Suvaje i da nadire prema Vojevcu. K. 461/A, f. 5, d. 3/12.
69. 26. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 10. divizije da neprijatelj nadire jačim snagama od Bihaća, Krupe, Banjaluke, Mrkonjića i Livna i da se vode žestoke borbe sa neprijat. snagama. K. 461/A, f. 5, d. 5/16.
70. 26. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: depešom obaveštava Štab 10. divizije da neprijatelj jačim snagama nastupa prema Busijama i Mliništu i naređuje da hitno izvesti Štab korpusa o situaciji u Janju i na celiom operativnom sektoru divizije. K. 461/A, f. 5, d. 5/17.
71. 26. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: depešom obaveštava Štab 10. divizije da su neprijateljske snage presekle cestu Jajce — Mlinište i da se borbe vode u D. Ribnjaku i naređuje Štabu divizije da pojača pritisak na neprijatelja i izvesti o situaciji na sektoru Bugojno — Kupres i Livno — Glamоч. K. 461/A, f. 5, d. 5/17.
72. 26. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: naređenje Štaba divizije štabovima 1. i 13. proleterske brigade i Komandi Brdske baterije za zatvaranje svih pravaca koji od Jajca, Mrkonjić-Grada, Čadavice i Ključa vode ka Mliništima. K. 712, f. 1, d. 27.
73. 26. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: depešom izveštava 5. korpus da je preduzela mere kako bi sprečila dalje napredovanje neprijateljske motorizacije i tenkova iz pravca Bihaća u Bosanski Petrovac. K. 461/A, f. 5, d. 3/19.
74. 26. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa o sastavu i jačini neprijateljske posade u Prijedoru. K. 461/A, f. 5, d. 3/20.

75. 26. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: naređuje Štabu 4. bataljona 6. krajiskog brigade da izvrši pokret i smesti se u Brestovac — zaselak Bulaži — i da se obezbedi od pravca Petrovac — Vrtoče. K. 768, f. 1, d. 45.
76. 26. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: naređenje Štabu 6. krajiskog brigade da posedne položaje severoistočno od Bosanskog Petrovca na liniji Smoljana — Bravski Vaganac i spreči prodor neprijatelja prema Ključu i Podgrmeču, a da Drvarsко-petrovački NOP odred spreči prodor neprijatelja od Bos. Petrovca prema Drvaru. K. 768, f. 1, d. 44.
77. 26. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: traži od Štaba 13. proleterske brigade da uputi jedan svoj bataljon u pomoć 6. bataljonu i bataljonu »Garibaldi« 1. proleterske brigade kako bi se zaustavilo napredovanje neprijateljskih snaga. K. 713, f. 2/II, d. 6.
78. 26. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: obaveštava Štab 1. proleterske divizije da je neprijatelj ovladao kosama južno od Sokolca i da se brigada nalazi na liniji Pljevski Podovi — Dragnić Podovi — Bunjevačke Livade — Livadak — Grabež. K. 713, f. 2/II, d. 7.
79. 26. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: dostavlja Štabu 1. proleterske divizije raspored svojih bataljona i podatke o borbama 2. i 6. bataljona kod Sokolca. K. 713, f. 2/II, d. 5.
80. 26. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA — ŠTAB ČETVRTOG BATALJONA: izveštava Štab 1. proleterske brigade da je organizovao odbranu na koti 883 — Nebojina i da se neprijatelj nalazi na Čestacima. K. 713/A, f. 14, d. 2.
81. 26. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: dostavlja Štabu 1. proleterske divizije izveštaj o situaciji na sektoru Jajce — Šipovo — Pljevski Podovi i borbama brigade sa neprijateljem. K. 713, f. 2/II, d. 5.
82. 27. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 39. divizije da se prebaci na Crkveno sa zadatkom povezivanja udesno sa jedinicama koje zatvaraju pravac prema Busijama. K. 1265, f. 1, d. 9.
83. 27. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 4. divizije da ne dozvoli neprijatelju da nadire šumom i da odmah zatvorí pravac preko Oštrelja i ujedno ga obaveštava da se neprijatelj posle borbe kod Čađavice probio u Ključ. K. 461/A, f. 5, d. 3/15.
84. 27. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: depešom obaveštava Glavni Štab NOV i PO Hrvatske da je neprijatelj jačim snagama otpočeo ofanzivu iz garnizona Srb, Lapac, Bos. Krupa, Banjaluka, Mrkonjić-Grad, Jajce i Livno; da je neprijatelj spustio 700 padobranaca na Drvar; da će se veza sa Vrhovnim štabom održavati preko Štaba 5. korpusa i da o tome obavesti i Glavni štab NOV i PO Slovenije. K. 119/4, f. 1, d. 1.
85. 27. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 4. divizije da se 11. brigadi priključe lakši ranjenici iz podgrmečke bolnice. K. 461/A, f. 5, d. 3/14.
86. 27. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 4. divizije da se 8. brigada prebaci na sektor Bravsko — Vaganac i zatvorí pravac za Srneticu i Kozila. K. 461/A, f. 5, d. 3/14.
87. 27. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 4. divizije da blagovremeno zatvorí pravac Oštrelj i poruši komunikacije. K. 461/A, f. 5, d. 3/14.

88. 27. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: depešom obaveštava Štab 4. divizije da se Vrhovni štab i dalje nalazi oko Drvara i da ima u vidu zatvaranje pravca na Oštrelju u slučaju prodora neprijatelja prema Bos. Petrovcu. K. 461/A, f. 5, d. 3/12.
89. 27. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: depešom obaveštava Štab 4. divizije da se borbe i dalje vode oko Drvara i da budno prati situaciju na svom setkoru. K. 461/A, f. 5, d. 3/13.
90. 27. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 39. divizije da se u toku noći prebaci na levu obalu r. Sane, i da sa 6. krajiškom brigadom zatvara pravac prema liniji Paunovac — Šiša. K. 1265, f. 1, d. 10.
91. 27. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: izveštaj Štaba korpusa Vrhovnom štabu o situaciji u zapadnoj Bosni i borbama jedinica 5. korpusa sa neprijateljskim snagama u toku 25. i 26. maja 1944. K. 458/A, f. 7, d. 47.
92. 27. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: izveštaj Vrhovnom štabu o situaciji na prostoru Jajce — Mrkonjić-Grad — Podrašnica — Čađevica i Janj — Šipovo — Baraći — Mliništa i borbama divizije od 25. do 27. maja 1944. K. 712/A, f. 4, d. 32.
93. 27. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: naređenje Štabu 1. proleterske brigade za stvaranje jedne rezervne manevarske grupe za ofanzivno dejstvo i za napad na sektor Mliništa — Bjelovina. K. 712, f. 1, d. 28.
94. 27. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: obaveštava Štab 1. proleterske divizije sa rasporedom svojih bataljona i operativnom situacijom na sektorima njihovog dejstva. K. 713, f. 2/II, d. 9.
95. 27. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: dostavlja Štabu 1. proleterske divizije izveštaj o položajima i zadacima svojih jedinica. K. 713, f. 2/II, d. 10.
96. 27. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: izveštaj Štabu 1. proleterske divizije o situaciji na prostoru Podgorija — Mliništa i borbama brigade sa neprijateljskim jedinicama. K. 714, f. 1, d. 9.
97. 27. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: dostavlja Štabu 1. proleterske divizije izveštaj o rasporedu svojih bataljona na sektoru Mliništa. K. 712/A, f. 4, d. 33.
98. 27. 5. 1944. ŠTAB ČETVRTOG BATALJONA PRVE PROLETERSKE BRIGADE: obaveštava štab brigade da je na položaju smenjen od 2. bataljona 13. proleterske brigade i da je neprijatelj krenuo manjim snagama od Šrbine ka Baraću. K. 713, f. 2/II, d. 8.
99. 27. 5. 1944. TREĆA KRAJIŠKA BRIGADA: naređenje štabovima bataljona za prebacivanje na prostoriju Lokva — Ubavići — Čegare — Popovići — Vaganj i za dejstvo na komunikaciji Glamoč — Mliništa. K. 714, f. 1, d. 9.
100. 27. 5. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: dostavlja Štabu 4. divizije izveštaj o borbama u poslednja tri dana: 25, 26. i 27. maja na sektoru Risovac — Čardak — Smoljana. K. 775/A, f. 2, d. 28.
101. 27. 5. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: naređenje štabovima bataljona za pokret na nove položaje Gradić, s. Bobotovac, Tavane i zatvaranje pravca Petrovac — Bravsko. NAV-N-T-314, 565/687-8.

103. 27. 5. 1944. TRINAESTA PROLETERSKA BRIGADA »RADE KONČAR«: izveštaj štabu 1. proleterske divizije o situaciji na prostoru Lipovac — Pecka — Medna. K. 729/A, f. 2, d. 2.
104. 27. 5. 1944. TRINAESTA KRAJIŠKA BRIGADA: naređenje štabovima bataljona da napadaju neprijatelja na cesti Čađevica — Ključ i da mu nanesu što veće gubitke. K. 1281, f. 3, d. 9.
105. 28. 5. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: obaveštenje Štabu 2. korpusa da je na oslobođenu teritoriju zapadne Bosne 25. maja započela nemačka ofanziva i na Vrhovni štab u Drvaru izvršen neuspeo vazdušni desant. K. 394, f. 2, d. 21/11.
106. 28. 5. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: izveštaj šefa Operativnog odjeljenja Vrhovnog štaba Ivana Rukavine vrhovnom komandantu maršalu Josipu Brozu Titu o situaciji u zonama dejstva 1. proleterskog i 5. korpusa NOVJ. K. 26, f. 3, d. 1.
107. 28. 5. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: depesa šefa Operativnog odjeljenja Ivana Rukavine vrhovnom komandantu Josipu Brozu Titu o borbama 1. proleterskog i 5. korpusa, zatim 1. proleterske i 3. ličke brigade. K. 27, f. 4, d. 3.
108. 28. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: izveštaj Vrhovnom štabu o vojnoj situaciji na sektorima 1. i 6. proleterske divizije i rasporedu njihovih jedinica. K. 712/A, f. 4, d. 36.
109. 28. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: izveštaj načelniku Vrhovnog štaba o situaciji na sektorima Ovčara — Mihaljići — izvor Sane i Mokronoge — Prekaja. K. 371, f. 5, d. 6.
110. 28. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS: naređenje Štaba korpusa komandantu 3. proleterske krajiške brigade da 3. bataljonom zatvori pravac Prekaja — Poljice u sadejstvu sa delovima 1. proleterske i 3. ličke brigade. K. 372, f. 1, d. 14.
111. 28. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 3. bataljona 1. proleterske brigade da je neprijatelj ušao u Prekaju i upoznaje ga sa rasporedom naših jedinica na tom sektoru. K. 372, f. 1, d. 13.
112. 28. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: operativni izveštaj Vrhovnom štabu o operativnoj situaciji, jačini i rasporedu neprijateljskih snaga na liniji Šiša — Ribnik — Jabukovac — Jajce — Donji Vakuf; o borbama na prostoru Pecka, s. Vrbljani — Jasenovi Potoci i o rasporedu jedinica 5. korpusa. K. 458/A, f. 5, d. 36.
113. 28. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 1. proleterske divizije o stanju i operativnoj situaciji na sektoru Šiša — Ribnik i o koncentraciji neprijateljskih snaga u Donjem Vakufu i Jajcu. K. 458, f. 2, d. 2.
114. 28. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: izveštava Glavni štab NOV i PO Hrvatske o desantu na Drvar, o ulasku neprijateljskih trupa u Drvar, Petrovac i Ključ, evakuaciji Vrhovnog štaba i traži da se o tome obavesti i Glavni štab NOV i PO Slovenije. K. 461/A, f. 5, d. 1.
115. 28. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa o borbama koje je vodila sa neprijateljem i povlačenju njenih brigada prema Koričanici i novom rasporedu 6, 8. i 11. brigade. K. 461/A, f. 5, d. 3/20.

116. 28. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA — ZAMENIK KOMANDANTA: izveštava Štab divizije o položajima 8. kраjiške brigade i Drvarsko-petrovačkog odreda. K. 768/A, f. 2, d. 57.
117. 28. 5. 1944. ŠESTA PROLETERSKA DIVIZIJA »NIKOLA TESLA«: izveštaj Štabu 1. proleterskog korpusa o borbama jedinica divizije sa nemačkim jedinicama za vreme desanta na Drvar i jačini neprijateljskih snaga koje su u njemu učestvovale. K. 797, f. 2, d. 15.
118. 28. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: izveštaj Štabu 1. proleterske divizije o situaciji na sektoru Mliništa i žestokim borbama koje se vode sa neprijateljskim jedinicama. K. 713, f. 2/II, d. 11.
119. 28. 5. 1944. TREĆA PROLETERSKA LIČKA BRIGADA: obaveštava Štab 1. proleterskog korpusa da se vode borbe oko Mokronoga. K. 372, f. 1, d. 16.
120. 28. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: dostavlja Štabu 1. proleterske divizije izveštaj o borbama sa neprijateljskim snagama na pravcu Mliništa. K. 713, f. 2/II, d. 11.
121. 28. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: izveštava Štab 1. proleterske divizije o prodoru neprijateljskih snaga od Mliništa do ž. stanice Ovčar i organizovanju odbrane na tom sektoru. K. 713, f. 2/II, d. 12.
122. 28. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: naređuje štabovima bataljona da uspostave vezu sa susednim jedinicama u cilju zajedničkog dejstva na neprijateljske snage i zatvaranja pravca Lipa — Mliništa — Tubino Brdo — Lokva do ceste Prevoj. K. 713, f. 2/I, d. 12.
123. 28. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: izveštava Štab 1. proleterske divizije da neprijatelj nadire jakim snagama preko Ovčara, kote 1576 i da je potrebno izvršiti evakuaciju jedinica sve do Lisine. K. 712/A, f. 4, d. 35.
124. 28. 5. 1944. ČETVRTI BATALJON PRVE PROLETERSKE BRIGADE: izveštaj Štabu 1. proleterske divizije o povlačenju svojih snaga sa Lipovca. K. 713, f. 2/II, d. 13.
125. 28. 5. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: izveštava Štab 4. divizije o borbama sa neprijateljem u Smoljani i Krnjoj Jeli i da je neprijatelj proteran za Bos. Petrovac. K. 775/A, f. 2, d. 29.
126. 28. 5. 1944. TRINAESTA PROLETERSKA BRIGADA »RADE KONČAR«: izveštaj zamenika komandanta brigade Štabu 1. proleterske divizije o situaciji na prostoriji Vrbljana. K. 729/A, f. 2, d. 5.
127. 28. 5. 1944. TRINAESTA PROLETERSKA BRIGADA »RADE KONČAR«: izveštaj zamenika komandanta brigade Štabu 1. proleterske divizije o situaciji na prostoru Vrbljana i borbama brigade sa neprijateljem. K. 729/A, f. 2, d. 5.
128. 29. 5. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: naređenje vrhovnog komandanta maršala Jugoslavije Josipa Broza Tita svim jedinicama NOV i POJ da na svim sektorima gde su Nemci oslabili svoje garnizone preduzmu odlučne napade na važnija uporišta, razaraju komunikacije i uništavaju vojne objekte. Arhiv CK SKJ, fond Radio-stаница »Slobodna Jugoslavija«, mikrofilm br. 17, traka 45, snimak 748.
129. 29. 5. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: izveštaj o rezultatima dejstva savezničke avijacije na razne ciljeve u Jugoslaviji. K. 15, f. 2, d. 21.

130. 29. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštenje Štabu 1. proleterske divizije o situaciji na prostoru Vrbnji — Delibrdo i borbama sa neprijateljem i traži da jedinice divizije zatvore pravce koji vode prema Lisini i Uvali. K. 458, f. 1, d. 4.
131. 29. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 4. divizije da uputi 6. brigadu na položaj Srnetica — Bravsko i obaveštava ga o nadiranju neprijatelja prema Busijama i Lisinama. K. 461/A, f. 5, d. 3/17.
132. 29. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Glavni štab NOV i PO Hrvatske da je neprijatelj uspeo da prodre u Petrovac, Drvar, Grahovo i Ključ i da se na tim sektorima vode žestoke borbe, i upoznaje ga sa znakovima za ponovno uspostavljanje veze sa Vrhovnim štabom. K. 119/4, f. 1, d. 1.
133. 29. 5. 1944. ČETVRTA DIVIZIJA: izveštaj Štabu 5. korpusa NOVJ o borbama na prostoru Bosanska Krupa — Bosanski Petrovac i Bihać — Bosanski Petrovac i koje je divizija vodila u borbi sa neprijateljem 25. i 26. maja. K. 768/A, f. 2, d. 59.
134. 29. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: obaveštava Štab 5. korpusa o borbama sa neprijateljskim snagama na sektoru Ljubija — Prijedor — Sanski Most i rušenju ceste Bosanska Krupa — Bosanski Petrovac. K. 768/A, f. 2, d. 58.
135. 29. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa o formacijskom sastavu, jačini i naoružanju neprijateljskih snaga koje su izvršile napad iz pravca Bihaća i predlaže da se hitno pređe u protivnapad na neprijatelja. K. 461/A, f. 5, d. 3/22.
136. 29. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: dostavlja Štabu 5. korpusa marš-rute 6, 8. i 11. brigade i Drvarsко-petrovačkog odreda i obaveštava o lokaciji Štaba divizije. K. 461/A, f. 5, d. 3/22.
137. 29. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa o neprijateljskoj ofanzivi na Bosanski Petrovac, o jačini neprijateljskih snaga u Prijedoru i rezultatima savezničkog bombardovanja Bihaća, Bosanskog Novog, Otoke i Kupresa. K. 460/A, f. 12, d. 26.
138. 29. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa da su saveznički avioni bombardovali prugu između Bosanske Krupe i Bihaća i da je hitno potrebno bombardovati Ključ i Bosanski Petrovac. K. 461/A, f. 5, d. 3/21.
139. 29. 5. 1944. TRIDESET DÉVETA NOU DIVIZIJA: naređenje štabovima 16. krajiskih brigada i 2. bataljona 13. krajiskih brigada za posetanje položaja Busije — Kik — Grič — Vučja poljana — Uvala. K. 1265, f. 1, d. 11.
140. 29. 5. 1944. TREĆA PROLETERSKA LIČKA BRIGADA: izveštaj Štabu 1. proleterskog korpusa o situaciji na prostoru Drvar — Prekaja, jačini neprijateljskih snaga i rasporedu naših jedinica na tom sektoru. K. 371, f. 5, d. 7.
141. 29. 5. 1944. ŠESTA KRAJIŠKA NOU BRIGADA: izveštaj Štabu 4. krajiskih divizija o borbama na komunikaciji Bihać — Bosanski Petrovac sa neprijateljskim jedinicama 25, 26. i 27. maja. K. 774/A, f. 2, d. 26.
142. 29. 5. 1944. ŠESTA KRAJIŠKA NOU BRIGADA: dostavlja Štabu 4. divizije operacijski izveštaj o dejstvu brigade za meseca maj u kome se iznose podaci o ljudskim i materijalnim gubicima neprijatelja i brigade. K. 774/A, f. 2, d. 27.

143. 29. 5. 1944. ŠESTA KRAJIŠKA BRIGADA: dostavlja Štabu 4. divizije izveštaj o borbama sa neprijateljem koji je sa tenkovima prodrio u Ripač, a jačim snagama nastupa na Veliki Račić. K. 774/A, f. 2, d. 26.
144. 29. 5. 1944. ŠESTA KRAJIŠKA BRIGADA: dostavlja Štabu 4. divizije mesečni operativni izveštaj za mesec maj o borbama na području Podgrmeča. K. 774/A, f. 2, d. 27.
145. 29. 5. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: dostavlja Štabu 4. divizije operativni izveštaj za mesec maj o borbama na području Prijedora, Bosanske Krupe i Bosanskog Petrovca. K. 775/A, f. 2, d. 31.
146. 29. 5. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: dostavlja Štabu 4. divizije trodnevni operativni izveštaj o borbama sa jačim neprijateljskim snagama koje su, uz podršku tenkova, nastupale iz Bosanske Krupe preko Čardaka i Risovca za Bosanski Petrovac. K. 775/A, f. 2, d. 30.
147. 29. 5. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: izveštava Štab 4. divizije da je brigada posela položaje i zatvorila pravce Petrovac — Ključ i Petrovac — Kozila. K. 775/A, f. 2, d. 32.
148. 30. 5. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: izveštaj o dejstvima jedinica Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Jugoslavije na području zapadne Bosne, istočne Bosne i Slovenije preveden na nemački jezik. NAV—N—T-314, 565/756.
149. 30. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 4. krajške divizije da pojača dejstva na cesti Bosanski Petrovac — Paunovac i one mogući neprijatelju saobraćaj između Bosanskog Petrovca i Ključa. K. 461/A, f. 5, d. 3/17—18.
150. 30. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: naređenje zameniku komandanta 4. divizije da zahteva od Štaba 8. krajške brigade da postupi po već izdatim naređenjima i obaveštava ga o kritičnoj situaciji na sektoru Crkveno — Resonovača — Klekovača. K. 768, f. 1, d. 47.
151. 30. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: naređuje 8. krajškoj brigadi da zauzme položaj u Srnetici. K. 786, f. 1, d. 46.
152. 30. 5. 1944. ŠESTA PROLETERSKA DIVIZIJA »NIKOLA TESLA«: izveštaj Vrhovnom štabu o situaciji na sektoru Drvara, Bosanskog Petrovca i Bosanskog Grahova i rasporedu naših jedinica. K. 15, f. 2, d. 22.
153. 30. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: naređuje Štabu 4. bataljona da bataljon rokira desno od Ploča do k. 1338 i da dostavi izveštaj o prethodnim borbama i pretrpljenim gubicima. K. 713, f. 1/I, d. 13.
154. 30. 5. 1944. ČETVRTI BATALJON PRVE PROLETERSKE BRIGADE: izveštava načelnika Štaba 1. proleterske divizije da je zaposnut položaj na Mliništima gde su od neprijateljskog bombardovanja pretrpljeni veliki gubici i usled toga bataljon nije u mogućnosti da izvrši postavljeni mu zadatak. K. 712/A, f. 4, d. 39.
155. 31. 5. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: načelnik Vrhovnog štaba izveštava maršala Josipa Broza Tita da će Englezi baciti pomoć 1. proleterskoj diviziji u Fribelji, a 6. diviziji kod jedinica 8. korpusa, i predlaže da se Inžinjerijska brigada ne šalje na Šator K. 15, d. 28.

156. 31. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: izveštaj vrhovnom komandantu Josipu Brozu Titu o operativnoj situaciji na sektor Livno — Bosansko Grahovo — Drvar i Livno — Mliništa. K. 15, f. 2a, d. 27.
157. 31. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: izveštaj Vrhovnom štabu o situaciji na sektor Peulje — Bosansko Grahovo, neprijateljskom nastupanju prema Vagnju i upućivanju jedinica Inžinjerske brigade na Šator. K. 15, f. 2, d. 27.
158. 31. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: naređenje Štabu Inžinjerske brigade i Pratećeg bataljona za preduzimanje sigurnosnih mera i vršenja saobraćaja u svim delovima logora na prostoriji Preodci. K. 371, f. 7, d. 4.
159. 31. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: knjiga primljenih i poslanih depeša korpusa u vremenu od 13. do 31. maja 1944. K. 372, f. 1, d. 26.
160. 31. 5. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: knjiga primljenih i poslanih radiograma u vremenu od 10. do 31. maja 1944. K. 712, f. 13, d. 2.
161. 31. 5. 1944. PETI KORPUS NOVJ: knjiga primljenih i poslatih radiograma 5. korpusa u vremenu od 10. do 31. maja 1944. godine. K. 712, f. 13, d. 2.
162. 31. 5. 1944. OSMI KORPUS NOVJ: dostavlja izveštaj Vrhovnom štabu o žestokim borbama koje vodi sa neprijateljem na sektor Peulje — Grkovci i neprijateljskim gubicima u ljudstvu i materijalu. K. 15, f. 2, d. 23.
163. 31. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: naređenje Štabovima 1. i 13. proleterske brigade za uporno držanje položaja na liniji Mrdenova poljana — Jasenove poljane — Kurozeb — Ploča — Mliništa i za zatvaranje svih pravaca koji vode od linije Prijeni — Odak — Glamoč ka Čardaku. K. 712, f. 1, d. 30.
164. 31. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: dostavlja štabovima 1. i 13. proleterske brigade podatke o stanju neprijateljskih snaga na sektor Mliništa, Kupres, Šuica, Donji Vakuf, Livno i traži da se ubrza sa prikupljanjem podataka o neprijatelju u Glamoču. K. 712/B, f. 10, d. 6.
165. 31. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: izveštava štabove 1. i 13. proleterske brigade da se borbe s neprijateljskim snagama vode između Vagnja i Rora i naređuje Štabu 1. proleterske brigade da sa 1., 2. i 4. bataljonom krene u razbijanje neprijateljske grupe oko Mliništa. K. 712, f. 1, d. 30.
166. 31. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: dostavlja štabovima 1. i 13. proleterske brigade podatke o operativnoj situaciji na sektorima Mliništa i Mrkonjić-Grad i naređuje da se sa manjim delovima jedinica angažuju na izviđanju neprijateljskog rasporeda u Glamoču. K. 712, f. 1, d. 29.
167. 31. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: pregled pretrpljenih gubitaka u ljudstvu koje je imala u borbama sa neprijateljem u vremenu od 1. do 31. maja 1944. godine. K. 712/A, f. 4, d. 42.
168. 31. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: knjiga primljenih i poslatih radiograma u vremenu od 10. do 31. maja 1944. godine. K. 712, f. 13, d. 2.

169. 31. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa da se 8. krajiška brigada nalazi na Bravskom Vagancu i prema Srnetici i da je u toku jučerašnjeg dana vodila borbe zajedno sa Drvarsko-petrovačkim odredom protiv neprijateljskih snaga. K. 461/A, f. 5, d. 3/25.
170. 31. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava depesom Štab 5. korpusa o borbama koje je vodila s neprijateljskim snagama na Bravskom Vagancu. K. 461/A, f. 5, d. 3/24.
171. 31. 5. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa o bombardovanju neprijateljskih garnizona u zapadnoj Bosni od strane savezničke avijacije i neprijateljskim žrtvama u toku tog bombardovanja. K. 461/A, f. 5, d. 3/24.
172. 31. 5. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: operacijski izveštaj Štabu 5. korpusa o dejstvima divizije u maju sa podacima o neprijateljskim i sopstvenim gubicima u ljudstvu i materijalu. K. 1256, f. 2, d. 3.
173. 31. 5. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: dostavlja štabu 5. korpusa podatke o kretanju i smeštaju neprijateljskih jedinica na prostriji Ključ — Ribnik i okolini. K. 460/A, f. 12, d. 29.
174. 31. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: izveštava Štab 1. proleterske divizije da je neprijatelj odbijen ka Vagnju i da će se nakon smeštaja glavnine bataljona u V. Poljane nastaviti sa izviđanjem prema Vagnju i Glamoču. K. 712/A, f. 4, d. 41.
175. 31. 5. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: knjiga primljenih i poslatih radiograma u vremenu od 10. do 31. maja 1944. godine. K. 712, f. 13, d. 2.
176. 31. 5. 1944. TREĆA PROLETERSKA LIČKA BRIGADA: dostavlja Štabu 1. proleterskog korpusa izveštaj o snagama i dejstvu jedinica na Kadinjači. K. 371, f. 6, d. 13.
177. 31. 5. 1944. TREĆA PROLETERSKA KRAJIŠKA BRIGADA: izveštaj Štabu 1. proleterskog korpusa o situaciji na sektoru Vaganj — Prekaja i borbama jedinica brigade sa neprijateljem na tom području. K. 371, f. 6, d. 13.
178. 31. 5. 1944. TREĆA PROLETERSKA KRAJIŠKA BRIGADA: dostavlja Štabu 1. proleterskog korpusa podatke o neprijateljskim snagama na Vagnju i njihovom napadu na Popoviće i Kadinjaču. K. 714, f. 2, d. 9.
179. 31. 5. 1944. TREĆA PROLETERSKA KRAJIŠKA BRIGADA: naredenje štabovima bataljona za zatvaranje pravca prema Prekaji i Glamoču i prikupljanje podataka o neprijateljskim snagama na tim pravcima. K. 714, f. 1, d. 28.
180. 31. 5. 1944. TREĆA PROLETERSKA KRAJIŠKA BRIGADA: pregled brojnog stanja ljudstva i naoružanja brigade na dan 31. 5. 1944. godine. K. 714, f. 5, d. 11.
181. 31. 5. 1944. TREĆA PROLETERSKA KRAJIŠKA BRIGADA: knjiga primljenih i poslatih radiograma u vremenu od 20. do 31. maja 1944. godine. K. 712, f. 13, d. 2.
182. 31. 5. 1944. PRVI BATALJON TRINAESTE PROLETERSKE BRI-GADE »RADE KONČAR«: dostavlja izveštaj Štabu 13. proleterske

brigade o pokretu jedinica u pravcu Jasenovih Potoka i borbi koja je vodena sa neprijateljskim snagama 29. maja kod železničke stanice Lisina. K. 727, f. 10, d. 10.

183. 31. 5. 1944. DRVARSKO-PETROVAČKI NOP ODRED: dostavlja Štabu 4. divizije izveštaj o borbama sa jačim neprijateljskim snagama koje su izvršile napad na položaje odreda i 6. krajiške brigade kod Ribničkog klanca. K. 1628, f. 2, d. 19.
184. 31. 5. 1944. GRAHOVSKO-PEULJSKI NOP ODRED: izveštava Štab 8. korpusa o situaciji na sektoru odreda i akcijama koje je izveo protiv neprijatelja i bombardovanju neprijateljskih kolona od strane savezničke avijacije na pravcu Grahovo — Drvar. K. 517/A, f. 4, d. 19.
185. 1. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: izveštaj o dejstvima jedinica NOVJ na području zapadne Bosne i Dalmacije protiv neprijateljskih snaga. NOV-N-T-314, 565/757.
186. PRVI PROLETERSKI KORPUS: pismo komandanta korpusa Koče Popovića vrhovnom komandantu Josipu Brozu Titu, u kome ga obaveštava o toku borbe protiv neprijatelja i o probijanju članova Vrhovnog štaba iz neprijateljskog obruča kod Drvara. Arhiv CK KPJ — 1944/198.
187. 1. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 4. divizije da 8. krajišku brigadu hitno uputi na prostoriju Ključ — Romići. K. 461/A, f. 5, d. 3/19.
188. 1. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 39. divizije o izdatom naređenju 16. brigadi da krene do zaseoka Vračari i naređuje joj da sa snagama 13. i 16. brigade napadne neprijatelja na položajima Uvala, Resanovača, Busija i Ribnik. K. 1265, f. 1, d. 12.
189. 1. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: tabelarni pregled brojnog stanja ljudstva i naoružanja u jedinicama 5. korpusa na dan 1. 6. 1944. K. 458, f. 6, d. 3.
190. 1. 6. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA — ZAMENIK KOMANDANTA DIVIZIJE: obaveštava Štab divizije da se neprijatelj povukao sa Bravskog prema Bosanskom Petrovcu i da je Drvarsко-petrovački odred naneo velike gubitke neprijatelju, na cesti Drvar — Oštrelj. K. 768/A, f. 3, d. 1.
191. 1. 6. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštaj Štabu 5. korpusa o brojnom stanju, sastavu, naoružanju i rasporedu neprijateljskih jedinica u Bosanskoj krajini. K. 460/A, f. 13, d. 2.
192. 1. 6. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: dostavlja Štabu 5. korpusa podatke o brojnom stanju, naoružanju i kretanju neprijateljskih snaga na komunikaciji Ključ — Ribnik — Busije. K. 460/A, f. 13, d. 1.
193. 1. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: dostavlja izveštaj Štabu 1. proleterske divizije o jačini neprijateljskih snaga na Velikoj Gradini i napadu jedinica 2. bataljona na neprijatelja na Gradini i Prijanima. K. 713, f. 2/II, d. 16.
194. 1. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: izveštava Štab 1. proleterske divizije o rasporedu 1. i 2. bataljona i operativnoj situaciji na njenom sektoru. K. 713, f. 2/II, d. 15.

195. 1. 6. 1944. KOMANDANT ŠESTOG BATALJONA PRVE PROLETERSKE BRIGADE: dostavlja komandantu 1. proleterske divizije podatke o kretanju neprijateljske kolone od Glamoča prema Vagnju i dejstvu savezničke avijacije na komunikaciju Drvar — Bosansko Grahovo — Knin. K. 712/A, f. 4, d. 43.
196. 1. 6. 1944. ŠESTA KRAJIŠKA BRIGADA: pregled brojnog stanja ljudstva i naoružanja 6. krajiške brigade po bataljonima na dan 1. 6. 1944. K. 774/A, f. 2, d. 28.
197. 1. 6. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: dostavlja Štabu 4. divizije obaveštenje da će snage brigade orientisati prema neprijateljskim uporištima Kozilu, Driniću, Oštrelju, Medenom polju radi vršenja napada na neprijateljske snage. K. 775/A, f. 3, d. 2.
198. 1. 6. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: dostavlja Štabu 4. divizije trodnevni operativni izveštaj o borbama u Driniću, Bravskom Vagancu i na području Petrovca. K. 775/A, f. 3, d. 1.
199. 1. 6. 1944. TRINAESTA PROLETERSKA BRIGADA »RADE KONČAR«: operativni izveštaj 2. bataljona za period od 30. aprila do 1. juna 1944. o borbama kod Grabeža, na Širokoj kosi, Crnom vrhu i Gradini. K. 727, f. 13, d. 7.
200. 2. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: izveštaj o dejstvima jedinica NOVJ na području zapadne Bosne gde se odvija ofanziva dveju nemačkih divizija na tom prostoru. NAV-N-T-314, 565/758.
201. 2. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 4. divizije o povlačenju neprijatelja sa linije Ključ — Petrovac i odlasku jednog dela snaga iz Ribnika ka Mrkonjiću. K. 461/A, f. 5, d. 3/19.
202. 2. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređenje Štabu 39. divizije da likvidira neprijateljska uporišta na prostoriji Ključ — Ribnik i da po likvidaciji tih uporišta glavnim snagama kreće u pravcu Mliništa, zahvatajući levo Štrbac a desno Vrbljane. K. 1265, f. 1, d. 13.
203. 2. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: naređenje Štabu 1. proleterske brigade da se bataljonom »Garibaldi« i 6. bataljonom najhitnije izvrši napad na neprijatelja sa obe strane ceste Mliništa — Bjelovina. K. 712, f. 1, d. 32.
204. 2. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: naređenje Štabu 1. proleterske brigade da obezbedi prelaz preko železničke stanice Mliništa. K. 712, f. 1, d. 31.
205. 2. 6. 1944. KOMANDANT PRVE PROLETERSKE DIVIZIJE: obaveštava načelnika divizije o pokretu Vrhovnog štaba i divizijske bolnice kojoj treba obezbediti zaštitu i, po potrebi, evakuaciju u pravcu Pribelja — Jamska Kosa — Rupe — Snežnica — Vitorog. K. 712/A, f. 1, d. 39.
206. 2. 6. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: dostavlja Štabu 5. korpusa operativni izveštaj o borbama u Bosanskoj krajini u periodu od 27. maja do 1. juna 1944. godine. K. 768/A, f. 3, d. 2.
207. 2. 6. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa da se 2. bataljon 6. krajiške brigade nalazi na položaju Ključ — Ramići i da Drvarsко-petrovački odred vodi borbu oko Petrovca na cesti prema Oštrelju, Vrtoče i Driniću. K. 461/A, f. 5, d. 3/26.
208. 2. 6. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa da je neprijatelj napustio Bravsko i Paunovac i da je potrebno

- poslati municiju 8. brigadi i Drvarsko-petrovačkom odredu koji vodi borbe oko Petrovca. K. 461/A, f. 5, d. 3/25.
209. 2. 6. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: dostavlja Štabovima brigada naređenje vrhovnog komandanta Josipa Broza Tita svim jedinicama NOV i POJ da stalno i neprekidno napadaju neprijatelja na svim sektorima. K. 768, F. 2, d. 1.
210. 2. 6. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa o postignutim rezultatima prilikom postavljanja zasede između Ribnika i Busije od jedinica 13. krajiške brigade u kojoj su neprijatelju naneti osetni gubici. K. 1265, f. 2, d. 5.
211. 2. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: obaveštava Štab 1. proleterske divizije da se jedinice brigade nalaze na položajima severnoistočno od Velike Gradine na zatvaranju pravca od Glamoča prema Mliništim. K. 713, f. 2/II, d. 17.
212. 2. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: dostavlja izveštaj Štabu 1. proleterske divizije o situaciji na sektoru svog 1. i 2. bataljona: Gradina — Turska Kosa. K. 713, f. 2/II, d. 18.
213. 2. 6. 1944. ČETVRTI BATALJON PRVE PROLETERSKE BRIGADE: obaveštava Štab 1. proleterske brigade o pokretu jedne neprijateljske kolone od Pecke ka Mliništim i od Potkraja prema Podgorju. K. 713/A, f. 14, d. 3.
214. 2. 6. 1944. BATALJON »GARIBALDI« PRVE PROLETERSKE BRIGADE: dostavlja Štabu 1. proleterske divizije podatke o operativnoj situaciji na svom sektoru. K. 718/A, f. 4, d. 8.
215. 2. 6. 1944. TRINAESTA PROLETERSKA BRIGADA »RADE KONČAR«: naređenje štabovima bataljona da čvrsto drže položaje prema Glamočkom polju i kontrolišu pravce kretanja neprijatelja i da dejstvuju severno od linije Prijani — Porduhovo Selo. K. 727, f. 1, d. 26.
216. 2. 6. 1944. TRINAESTA KRAJIŠKA BRIGADA: prepis operacijskog dnevnika 13. krajiške brigade 39. divizije za vreme od 23. maja do 2. juna 1944. godine, K. 1281, f. 4, d. 14. i 30.
217. 2. 6. 1944. DRVARSKO-PETROVAČKI NOP ODRED: izveštava Štab 4. divizije o kretanju neprijateljskih snaga cestom Bihać — Petrovac i o jačini neprijateljskih snaga na sektoru Suvaja — Vođenci sa kojima je vodio borbu Petrovački bataljon. K. 1268, f. 2, d. 20.
218. 3. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređenje štabovima 4. i 39. divizije da izvrše napad na neprijatelja koji preduzimaju obuhvatnu ofanzivu u zapadnoj Bosni i određuje im njihove operativne zone. K. 1265, f. 1, d. 14.
219. 3. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 39. divizije da sa manjim delovima zatvori pravac Čađavica — Ključ i pravac Previja — Ribnik i napada neprijatelja koji se povlači prema Klokočovcu. K. 1265, f. 1, d. 5.
220. 3. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: dostavlja Vrhovnom štabu operativni izveštaj o borbama 16. krajiške brigade kod Resenovača i Srnetice, o borbi 8. brigade kod Paunovca i 13. brigade na Ribniku i gonjenju neprijatelja ka Mrkonjiću. Izveštaj obuhvata borbe divizije u vremenu od 30. maja do 3. juna 1944. godine. K. 458/A, f. 6, d. 1.
221. 3. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 10. divizije o borbama 1. proleterskog korpusa na prostoriji Mliništa — Lisina — Crni

- vrh, i uspešnim borbama 39. i 4. divizije na Ribniku i oko Klokočovca. K. 461/A, f. 5, d. 5/18.
222. 3. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 10. divizije da ofanzivno dejstvuje na svojim operativnim pravcima prema neprijatelju. K. 461/A, f. 5, d. 5/18.
223. 3. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 4. divizije da je naredio 1. i 2. bataljonu 6. krajiške brigade da se povuku na Crkveno, a druga dva bataljona na prostoriju Čadavica — Sitnica sa delovima 39. divizije, sa zadatkom ofanzivnog dejstva prema Mrkonjiću. K. 461/A, f. 5, d. 3/22.
224. 3. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 4. divizije o položaju Štaba 7. SS »Princ Eugen« divizije i rasporedu neprijatelja na liniji Lisina — Mliništa, i o nameri da napadne neprijatelja kako bi se pomoglo 1. proleterskoj diviziji. K. 461/A, f. 5, d. 3/21.
225. 3. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: upoznaje Štab 4. divizije sa rezultatima borbi 8. krajiške brigade na Ribniku na dan 2. juna i o oslobođenju Ribnika, Busije i Slatine. K. 461/A, f. 5, d. 3/20.
226. 3. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 4. divizije da, pored dva bataljona 6. brigade, uputi još dva bataljona na određenu prostoriju. K. 461/A, f. 5, d. 3/20.
227. 3. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 4. divizije da uputi jednu kompletну brigadu na prostoriju Ključ — Zablede — D. Ribnik sa zadatkom povezivanja sa 39. divizijom u Ribniku. K. 461/A, f. 5, d. 3/20.
228. 3. 6. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa da su 2. juna vođene teške borbe oko Petrovca, Skakavca i Krnje Jele i da je neprijatelj pretrpeo veće gubitke. K. 461/A, f. 5, d. 3/26.
229. 3. 6. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: dostavlja štabovima brigada naređenje za održavanje radio-veze između jedinica. K. 1271, f. 4, d. 6.
230. 3. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: dostavlja Štabu 1. proleterske divizije izveštaj o rasporedu svojih jedinica i podatke o operativnoj situaciji na svom i sektoru 3. proleterske krajiške brigade. K. 713, f. 2/II, d. 19.
231. 3. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: izveštava štab 1. proleterske divizije o borbama 1. i 4. bataljona na liniji Vučja Poljana — Čardak — Livade — Presedlo. K. 713, f. 2/II, d. 20.
232. 3. 6. 1944. ŠESTA KRAJIŠKA BRIGADA: izveštava Štab 4. divizije da je zaseda 3. bataljona na komunikaciji između Crnog Jezera i Grmuše uništila jedan neprijateljski kamion i ubila 21 nemačkog vojnika. K. 774/A, f. 2, d. 29.
233. 3. 6. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: izveštava Štab 4. divizije o borbama sa neprijateljem u Smoljani i sa neprijateljskim snagama koje su nastupale pravcem Petrovac — Suvaja — Vođenica — Marjanovića Do. K. 768/A, f. 3, d. 6.
234. 3. 6. 1944. DRVARSKO-PETROVAČKI NOP ODRED: izveštava Štab 4. divizije da je Petrovački bataljon uništio tri neprijateljska kamiona sa vojnicima na cesti Oštrelj — Petrovac i o borbama sa četnicima kod Vođenaca. K. 1628, f. 2, d. 21.

235. 4. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: obaveštava Štab 1. proleterskog korpusa da je stigao u Bari i naređuje Štabu korpusa da se u Kupreško polje prikupe ranjenici i evakuišu za Italiju. K. 26, f. 14, d. 10.
236. 4. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: obaveštenje vrhovnog komandanta Josipa Broza Tita Štabu 1. proleterskog korpusa o situaciji na sektorima 8, 5. i 2. korpusa NOVJ i naređenje Štabu 1. korpusa da prikupi čitav svoj formacijski sastav i privremeno se zadrži na sektoru Vitorog-Kupres-Vukovsko i preduzme sve mere za evakuaciju ranjenika. K. 15, f. 1, d. 7.
237. 4. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: izveštaj člana Vrhovnog štaba Sretena Žujovića vrhovnom komandantu maršalu Josipu Brozu Titu o situaciji na sektorima 1. proleterskog korpusa i 10. divizije 5. korpusa NOVJ. K. 15, f. 2, d. 20.
238. 4. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 4. divizije da ljudstvo koje treba da ide za Vrhovni štab i na jug treba da zadrži do daljeg naređenja. K. 461/A, f. 5, d. 22.
239. 4. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: naređenje kojim se, prema odluci Vrhovnog štaba, bataljoni Inžinjerijske brigade priključuju 1, 3. i 13. proleterskoj brigadi ove divizije. K. 712, f. 5. d. 4.
240. 4. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: naređuje štabovima 1, 3. i 13. proleterske brigade i Štabu divizije artiljerije da izvrše pomeranje svojih jedinica na nove položaje u vezi sa izbijanjem neprijateljske motorizacije iz Glamočkog polja u s. Pribelja. K. 712, f. 1, d. 34.
241. 4. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: naređuje štabovima 1, 3. i 13. proleterske brigade da izvrše grupisanje i raspored jedinica za prelaz komunikacije Šujica — Kupres — Bugojno i da jedinice zauzmu nove položaje na prostoriji istočno od navedene komunikacije. K. 712, f. 1, d. 33.
242. 4. 6. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa o borbama sa neprijateljem na pravcu Suvača — Marjanovića Do i na cesti Bihać — Bosanska Krupa. K. 768/A, f. 3, d. 7.
243. 4. 6. 1944. TREĆA LIČKA PROLETERSKA BRIGADA: dostavlja Štabu 6. proleterske divizije operativni izveštaj za period od 25. do 30. maja 1944. o toku i rezultatima borbi vođenih sa neprijateljskim snagama koje su učestvovalle u desantu na Drvar. K. 802, f. 6, d. 17.
244. 4. 6. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: izveštava Štab 4. divizije da su upućena dva bataljona prema Oštrelju i Vrtoču, jedan bataljon u Risovac, a jedan u Vranovinu radi sprečavanja neprijateljskog saobraćaja na tom području. K. 775/A, f. 3, d. 4.
245. 4. 6. 1944. TRINAESTA PROLETERSKA BRIGADA »RADE KON-ČAR«: operativni izveštaj Štaba 1. bataljona o pokretu i borbama bataljona u vremenu od 25. maja do 1. juna 1944. godine. K. 727, f. 10, d. 11.
246. 5. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 4. divizije da je neprijatelj ušao u D. Ribnik i Ključ i da su dva bataljona 6. krajjiške brigade orijentisana prema Ključu, Petrovcu i Sanici. K. 461/A, f. 5, d. 3/23.

247. 5. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 4. divizije da je neprijatelj ovladao Klokočevcem i da napada od Pecke i Jasenovih Potoka i da se vode teške borbe. K. 461/A, f. 5, d. 3/23.
248. 5. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje Štabu 4. divizije da u vezi napada ustaških i domobranksih snaga na prostoriju Bihać — Novi, napadnu neprijatelja na pravcu Petrovac — Bihać i Petrovac — Krupa. K. 461/A, f. 5, d. 3/22.
249. 5. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naredenje Štabu 10. divizije da uspostavi vezu sa 1. proleterskom divizijom na prostoriji Hrbine — Vitorog. K. 461/A, f. 5, d. 5/19.
250. 5. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: izveštava Glavni štab NOV i PO Hrvatske da neprijatelj vrši pritisak na 1. proletersku diviziju sa sektora Glamoča, Janja i Mliništa; da je prostorija između Mrkonjić-Grada, Mliništa, Drvara, Petrovca, Krupe oslobođena i da se neprijateljske snage od Petrovca povlače prema Krupi i Bihaću. K. 461/A, f. 5, d. 1/2.
251. 5. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA DIVIZIJA: naređenje štabovima 1, 3. i 13. proleterske brigade da u cilju obezbeđenja aerodroma na Kupreškom polju izvrše razmeštanje svojih jedinica kako bi se obezbedilo nesmetano prebacivanje ranjenika 5/6. juna 1944. savezničkim avionima u Italiju. K. 712, f. 1, d. 35.
252. 5. 6. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: dostavlja Štabu 5. korpusa mesečni operativni izveštaj o borbama sa neprijateljem na području Bosanske krajine u maju 1944. godine. K. 768/A, f. 3, d. 8.
253. 5. 6. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: dostavlja Štabu 5. korpusa petnaestodnevni sanitetski izveštaj o stanju i radu sanitetske službe u diviziji. K. 464, f. 11, d. 37.
254. 5. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: naređuje štabovima bataljona da se u toku 5. i 6. juna 1944. prebace preko komunikacije Bugojno — Kupres — Šujica i određuje im raspored na novoj prostoriji. K. 713, f. 1, d. 29.
255. 5. 6. 1944. TREĆA PROLETERSKA KRAJIŠKA BRIGADA: izveštava štab 1. proleterske divizije da su njene jedinice sa prostorije ž. stанице Čardak i Presedla izvršile pokret i stigle u Janj i dostavlja izveštaj o borbi sa neprijateljem na Previji. K. 714, f. 2, d. 10.
256. 5. 6. 1944. ŠESTA KRAJIŠKA BRIGADA: izveštava Štab 4. divizije da je Štab brigade sa 2. i 3. bataljonom stigao na prostoriju Previja — Orahovljani, a 1. i 4. bataljon kreće pravcem Vrbljani — Jasenovi Potoci — Pecka. K. 774/A, f. 2, d. 30.
257. 5. 6. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: naređenje Štabu 3. i 4. bataljona da krenu najkraćim putem na zatvaranje pravca Donja Suvaja — Gudavac. NAV-N-T-314, 565/689-90.
258. 5. 6. 1944. ŠESTA PROLETERSKA DIVIZIJA »NIKOLA TESLA«: izveštaj Štabu 11. korpusa o rezultatima borbi i zaplenjenom materijalu za vreme neprijateljskog vazdušnog desanta na Drvar, K. 570, f. 5, d. 7.
259. 6. 6. 1944. PRVI PROLETERSKI KORPUS NOVJ: knjiga depeša Štaba 1. proleterskog korpusa za 1, 6. i 10. diviziju u vremenu od 28. novembra 1943. do 6. juna 1944. godine. K. 372, f. 1, d. 27.

260. 6. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređenje štabovima 4. i 39. divizije da preduzmu ofanzivne akcije na neprijatelja i određuje im zone dejstva. K. 768, f. 2, d. 3.
261. 6. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređuje štabovima 4. i 39. divizije da zauzmu odgovarajuće položaje jer je neprijatelj izbio na liniju Potoci — Resanovača — Busije — D. Ribnik — Ključ, a sa delom snaga nastupaju prema Drvaru, K. 1265, f. 1, d. 17.
262. 6. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 10. divizije da se jake borbe vode na prostoriji Štribina — Pecka — Mliništa i naređuje da 9. brigada dejstvuje sa istočne strane na neprijateljske položaje. K. 461/A, f. 5, d. 5/19.
263. 6. 6. 1944. ĆETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: dostavlja štabovima brigada i odreda naređenje Štaba 5. korpusa da sve jedinice pređu u napad na neprijateljske garnizone i položaje u operativnoj zoni Bihać — Krupa — Petrovac — Drvar. K. 1625, f. 3, d. 37.
264. 6. 6. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: naređuje Štabovima brigada da zauzmu odgovarajuće položaje jer je neprijatelj krenuo sa dve kolone jačine oko 2.000 vojnika od pravca Mliništa ka D. Peckoj. K. 1265, f. 1, d. 16.
265. 6. 6. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: obaveštava Štab 4. bataljona 13. brigade o izmeni njenog prethodnog naređenja i naređuje mu da krene pravcem Kopajništa na Dimitor, precizirajući mu zadatke na novoj prostoriji. K. 1265, f. 1, d. 18.
266. 6. 6. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: ukazuje Štabu 13. krajiške brigade na neke greške učinjene prilikom povlačenja na liniju Dimitor i naređuje mu da zatvara pravce Šrbina, Medna i Antonići. K. 1265, f. 1, d. 19.
267. 6. 6. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: naređuje Štabu 13. krajiške brigade da uhvati vezu sa 4. bataljonom koji se nalazi na Poljanama ispod Dimitora. K. 1265, f. 1, d. 20.
268. 6. 6. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: naređenje Štabu 16. krajiške brigade da predla položaj Klokočevac — Blatna Glava — Prisoje bataljonima 6. brigade i da potom krene u pravcu Slatine. K. 1265, f. 1, d. 2.
269. 6. 6. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: naređenje štabovima brigada da se postave na nove prostorije, i to: 6. brigada na liniju Delibrdo — Tanka kosa — Lisina, a 16. brigada na liniju Vojvodici — Tomići — Kik. K. 1625, f. 1, d. 22.
270. 6. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: izveštava Štab 1. proleterske divizije da su tri bataljona postavljane na liniju Plandište — Strugovi — Ječanj — Mozetovo brdo, a 2. bataljon u D. Vukovskom sa zadatkom izviđanja prema Rilićima, Malovanu i Šujici. K. 713, f. 2/II, d. 22.
271. 7. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: izvod iz izveštaja o žestokim borbama u zapadnoj Bosni i rejonu Drvara, Mliništa, Ribnika, Petrovca, Livna, Ključa, Glamoča, i o događajima u Drvaru 25. maja 1944, kada su Nemci izvršili desant na taj Grad. NAV-N-T-314, 565/1144.
272. 7. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: naređenje štabovima bataljona za pokret i zauzimanje određenih položaja u cilju obezbe

denja aerodroma na Kupreškom polju i intezivnog izviđanja neprijateljskih garnizona. K. 712/B, f. 20, d. 2.

273. 7. 6. 1944. OSMA KRAJIŠKA BRIGADA: izveštava Štab 4. divizije o borbama sa neprijateljem na cesti Vrtoče — Petrovac i gubicima neprijatelja u ljudstvu i materijalu. K. 775/A, f. 3, d. 5.
274. 7. 6. 1944. TRINAESTA PROLETERSKA BRIGADA »RADE KONČAR«: dostavlja Štabu 1. proleterske divizije podatke o pokretu i jačini neprijateljskih snaga u Jajcu, Bugojnu, Turbetu, Livnu, Duvnu i dr. garnizonima. K. 727, f. 6, d. 7.
275. 7. 6. 1944. DEVETA DALMATINSKA DIVIZIJA: legenda za skicu defanzivnog manevra 9. divizije u borbama sa nadmoćnjim neprijateljskim snagama na prostoriji Zićevo — Jadovnik od 30. maja do 7. juna 1944. godine. K. 842/A, f. 2, d. 54.
276. 8. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: izveštava Glavni štab NOV i PO Hrvatske o neprijateljskoj ofanzivi i borbama jedinica 5. korpusa NOVJ na sektoru Bosanska Krupa, Bihać, Drvar, Livno. K. 119/1, f. 2, d. 7.
277. 8. 6. 1944. ČETVRTA KRAJIŠKA DIVIZIJA: dostavlja Štabu 5. korpusa operacijski izveštaj o borbama sa neprijateljem na području Bosanske krajine i o uništenju neprijateljske motorizovane kolone na cesti Petrovac — Oštrelj, 6. juna 1944. K. 768/A, f. 3, d. 13.
278. 8. 6. 1944. TRIDESET DEVETA DIVIZIJA: izveštava Štab 5. korpusa da se divizija nalazi na Vučjim poljanama, da je izdato naređenje Štabu 16. brigade da uputi jedan izviđački vod na komunikaciju Petrovac — Oštrelj — Drvar i da je 13. brigada javila o prolasku neprijatelja kroz s. Crkveno. K. 1265, f. 2, d. 8.
279. 8. 6. 1944. TREĆA PROLETERSKA KRAJIŠKA BRIGADA: naređenje štabovima bataljona da sa određenih položaja jednim delom snaga zatvaraju pravac od Bugojna i doline Vrbasa ka Kupresu i Vukovskom, a drugim pravcem između planine Raduše — Duvna — Livna ka Ravnom i Kupreškom polju. K. 714, f. 1, d. 10.
280. 8. 6. 1944. TRINAESTA PROLETERSKA BRIGADA »RADE KONČAR«: referent saniteta dostavlja Štabu 1. proleterske divizije izveštaj o radu saniteta brigade za maj 1944. godine. K. 727, f. 8, d. 8.
281. 8. 6. 1944. DRVARSKO-PETROVAČKI NOP ODRED: izveštava Štab 4. divizije o borbama sa neprijateljem kod Marjanovića Dola, Skakavca i Vranovine i napadu na neprijateljsku motorizovanu kolonu na cesti Vrtoče — Petrovac. K. 768/A, f. 3, d. 15.
282. 9. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: naređenje štabovima korpusa NOVJ čiji je prostor bio obuhvaćen tzv. sedmom ofanzivom, da hitno izveste koje su sve okupatorske, kvizlinške i kolaboracionističke formacije učestvovalе u njoj. K. 26, f. 3, d. 10/7.
283. 9. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: naređenje Štabu 1. proleterskog korpusa da pripremi teren na Ravnom ili kod Vukovskog za spuštanje aviona, da Prateći bataljon Vrhovnog štaba uključi u svoj sastav i da izvesti o situaciji na sektoru korpusa. K. 26, f. 13, d. 10/7.
284. 9. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 39. divizije o stanju neprijateljskog uporišta u Ribniku. K. 1265, f. 1, d. 26.
285. 9. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređenje Štabu 39. divizije da 3. bataljon 16. brigade rokira prema Smoljani i da sa 16. brigadom i

- Petrovačkim bataljonom razbije i odbaci neprijatelja iz Smoljana. K. 1265, f. 1, d. 27.
286. 9. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: naređenje Štabu 10. divizije da Li-vanjsko-duvanjski i Glamočki odred stavi pod svoju komandu. K. 461/A, f. 5, d. 5/20.
287. 9. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 10. divizije o bor-bama 4. divizije sa neprijateljem i o neprijateljskim gubicima u ljud-stvu i materijalu. K. 461/A, f. 5, d. 5/19.
288. 9. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 10. divizije da je 7. SS »Princ Eugen« divizija nastupala sa linije Mrkonjić — Mliništa na Ključ i Busije i da se probila u Petrovac posle jakih borbi 7. i 8. juna 1944. godine. K. 461/A, f. 3, d. 5/19.
289. 9. 6. 1944. TREĆA DALMATINSKA BRIGADA: izveštaj Štabu 9. di-vizije o borbama brigade na sektoru Bosansko Grahovo — Tičevo 28. maja. K. 845, f. 6, d. 30.
290. 9. 6. 1944. TREĆA DALMATINSKA BRIGADA: izveštaj Štabu 9. di-vizije o borbama sa Nemcima i četnicima popa Đujića na sektoru Jadovnika, 4. juna 1944. godine. K. 845, f. 6, d. 31.
291. 9. 6. 1944. TREĆA PROLETERSKA KRAJIŠKA BRIGADA: Opera-tivni izveštaj Štabu 1. proleterske divizije o dejstvima brigade u toku maja i borbi na liniji Korićina — Priluka, Glamoč — Mliništa i kod Vagnja, sa podacima o sopstvenim i neprijateljskim gubicima. K. 714, f. 2, d. 21.
292. 9. 6. 1944. ŠESTA KRAJIŠKA BRIGADA: dostavlja Štabu 4. divizije izveštaj o borbama sa neprijateljem u Peckoj, na cesti Mliništa — Mrkonjić i kod vrela Sane. K. 768/A, f. 3, d. 18.
293. 9. 6. 1944. TRINAESTA PROLETERSKA BRIGADA »RADE KON-ČAR«: dostavlja Štabu 1. proleterske divizije operativni izveštaj o dejstvu brigade u toku maja 1944. godine. K. 727, f. 2, d. 24.
294. 9. 6. 1944. DRVARSKO-PETROVAČKI NOP ODRED: dostavlja Šta-bu 4. divizije izveštaj o postavljanju zaseda na cesti Bihać — Pe-trovac, Vrtoče — Petrovac, Vrtoče — Teočak i Oštrelj — Petrovac gde je uništeno 20 neprijateljskih kamiona i naneti gubici nepri-jatelju od 200 mrtvih i ranjenih vojnika. K. 1268, f. 2, d. 23.
295. 9. 6. 1944. DRVARSKO-PETROVAČKI NOP ODRED: izveštava Štab 4. divizije da Komanda vojnog područja Drvar traži da se deo snaga odreda prebaci na područje Drvara, jer su snage 6. proleterske ličke divizije otišle sa tog terena. K. 1628, f. 2, d. 22.
296. 9. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 8. korpusa o po-vlačenju neprijatelja ka Petrovcu i Mrkonjiću, o napadu na nepri-jatelja prema Mliništim i o rezultatima borbi. K. 458/A, f. 6, d. 5.
297. 10. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: izvod iz izveštaja o bor-bama u zapadnoj Bosni: oko Glamoča, Ključa, Mrkonjića, Grahova i Drvara jedinica NOVJ sa neprijateljskim jedinicama. K. NAV-N-T-314, 565/1140.
298. 10. 6. 1944. PETI KORPUS NOVJ: obaveštava Štab 39. divizije o situaciji na sektoru Drvara i u vezi prebacivanja 6. proleterske ličke divizije zapadno od ceste Drvar — Petrovac, naređuje mu da svoju 16. brigadu uputi na Drvarske sektore. K. 1265, f. 1, d. 29.

299. 10. 6. 1944. PRVA PROLETERSKA BRIGADA: dostavlja Štabu 1. proleterske divizije operativni izveštaj o borbama brigade na sektoru Mrkonjić-Grad — Jezero — Trnovo — Šipovo — Mliništa — Lisina — Vučje Poljane u toku maja 1944. godine. K. 713, f. 2, d. 15, i f. 2/II, d. 27.
300. 10. 6. 1944. TRINAESTA PROLETERSKA BRIGADA »RADE KONČAR«: dostavlja Štabu 1. proleterske divizije operativni izveštaj od 1. do 8. juna 1944. u kome se opisuju borbe brigade na položajima Visibaba, Turska Kosa i Gradina. K. 727, f. 2, d. 4.
301. 10. 6. 1944. DRVARSKO-PETROVAČKI NOP ODRED: dostavlja Štabu 4. divizije izveštaj o postavljanju zaseda na cesti Bihać — Petrovac i uništenju tri kamiona sa 25 neprijateljskih vojnika i zasedi u Dubovskoj koja je uništila 4 neprijateljska kamiona i ubila 40 neprijateljskih vojnika. K. 1268, f. 2, d. 24.
302. 10. 6. 1944. DEVETA KRAJIŠKA BRIGADA: dostavlja Štabu 10. divizije operativni izveštaj o borbama brigade sa 7. SS »Princ Eugen« divizijom na sektoru Jajce — Donji Vakuf — Bugojno za vreme od 28. aprila do 27. maja 1944. godine. K. 854, f. 3, d. 22.
303. 13. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: izveštava o nastavljanju ofanzive jedinica NOVJ u zapadnoj Bosni. NAV-N-T-314, 565/1141.
304. 13. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: nareduje Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske da hitno dostavi tačne podatke o pokretu, pregrupisavanju i dislokaciji nemačkih i satelitskih snaga. K. 119/4, f. 1, d. 1.
305. 13. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: pohvala vrhovnog komandanta maršala Josipa Broza Tita 1. proleterskoj diviziji za izvanrednu hrabrost i upornost u izvršavanju postavljenih zadataka u borbi protiv nadmoćnijih neprijateljskih snaga na sektoru Mrkonjić-Grad — Mliništa — Glamoč. Arhiv CK SKJ, fond RS »Slobodna Jugoslavija«, mf. 17, tr. 45, sn. 925.
306. 13. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: pohvala vrhovnog komandanta maršala Josipa Broza Tita 3. dalmatinskoj brigadi (1. brigadi 9. divizije) za pokazanu izvanrednu hrabrost i požrtvovanost i odlično izvršavanje postavljenih zadataka u borbi protiv nadmoćnijih neprijateljskih snaga na sektoru Bosansko Grahovo — Tičev. Arhiv CK SKJ, fond RS »Slobodna Jugoslavija«, mf. 17, tr. 45, sn. 925.
307. 14. 6. 1944. TREĆA DALMATINSKA BRIGADA: dostavlja Štabu 9. divizije mesečni operativni izveštaj za period od 16. maja do 15. juna 1944. o borbama sa neprijateljem na prostoriji Drvar — Bosansko Grahovo — Knin. K. 845, f. 6, d. 4. i 40.
308. 15. 6. 1944. VRHOVNI ŠTAB NOV I POJ: izveštaj o nastavku borbi u zapadnoj Bosni, o uništenju neprijateljskih vojnika i oficira u reonu Tičeva, Glamoča i uporišta u njegovojo okolini, i o aktivnosti jedinica NOVJ u rejonu Drvar — Lopari — Livno i drugim. NAV-N-T-314, 565/1142 i 1143.
309. 15. 6. 1944. OSMI KORPUS NOVJ: dostavlja Štabu 5. korpusa operativni izveštaj za period od 1. do 5. juna 1944. o borbama 8. korpusa sa neprijateljem na sektoru Bosanskog Grahova i Peulja. K. 1265, f. 2/I, d. 3.

NEMAČKI DOKUMENTI

1. 19. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o izvršenim pripremama i razrađenim borbenim zadacima za jedinice koje će učestvovati u operaciji »Reselšprung« protiv Vrhovnog štaba maršala Tita, savezničkih vojnih misija i jedinica NOVJ na prostoru Drvar — Bosanski Petrovac. NAV-N-T-314, film 563, snimak 715-716.
2. 20. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: Komandi 15. brdskog armijskog korpusa dostavlja zapovest za operaciju »Reselšprung« protiv jedinica NOVJ sa ciljem uništenja i zarobljavanja Vrhovnog štaba, maršala Tita, savezničkih vojnih misija i jedinica NOVJ na prostoru Drvar — Bosanski Petrovac. U zapovesti se govori o cilju i početku operacije, jedinicama koje u njoj učestvuju i zadatacima borbenih grupa i jedinica i drugim pojedinostima. NAV-N-T-314, 563/711-713.
3. 20. 5. 1944. KOMANDANT VAZDUHOPLOVSTVA JUGOSLAVIJE: obaveštenje komandantu vazduhoplovstva Hrvatske o proceni zemljišta za mogućnost vazdušnog desanta na prostoru Bosanski Petrovac — Drvar u vezi prestojeće operacije »Reselšprung«. NAV-N-T-314, 563/677.
4. 20. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja podređenim jedinicama naređenje za održavanje službe veze u operaciji »Reselšprung« u kome se reguliše održavanje veze sa borbenim grupama i jedinicama i to žičanom i radio-vezom, sa dve skice radio-veza 15. brd. arm. korpusa. NAV-N-T-314, 563/178-723.
5. 20. 5. 1944. KOMANDA 500. SS PADOBRANSKOG BATALJONA: naredba za prebacivanje bataljona na polazne aerodrome radi daljeg transportovanja do aerodroma s kojih će krenuti u operaciju »Reselšprung«. Arhiv Vojnoistorijskog instituta, arhiva NOR-a, k. 25, f. 3, d. 1. i 2.
6. 21. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: dostavlja Komandi 15. brdskog armijskog korpusa zapovest za operaciju »Reselšprung« koja će otpočeti dana X pod rukovodstvom Komande 15. brd. arm. korpusa, čije će istaknuto komandno mesto biti u Bihaću. Zadatak operacije je uništenje Vrhovnog štaba NOVJ na prostoru Drvara. U operaciji će učestvovati borbene grupe i jedinice 373. divizije, ojačani 92. mot. puk, ojačani 105. izviđački bataljon, 1. puk »Brandenburg«, 500. SS padobranci bataljon i druge jedinice. NAV-N-T-314, 563/690-692.
7. 21. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: obaveštava Komandu 15. brdskog armijskog korpusa da početak operacije »Reselšprung« zavisi od vremenskih prilika za angažovanje 500. SS padobranskog bataljona. Lozinke za početak operacije dostavlja za pojedine borbene grupe, kao i način predaje lozinki. NAV-N-T-314, 563/709.
8. 21. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: dostavlja Komandi 15. brdskog armijskog korpusa zapovest za otpočinjanja pokreta jedinica koje učestvuju u operaciji »Reselšprung«. NAV-N-T-314, 563/710.

9. 21. 5. 1944. KOMANDANT VAZDUHOPLOVSTVA HRVATSKE: dostavlja podređenim jedinicama zapovest za podršku operacije »Reselšprung«. U zapovesti se određuju jedinice koje će se angažovati u operaciji, njihovi zadaci, organizacija veze, obaveštajna delatnost i dostavljanje izveštaja. NAV-N-T-314, 563/666-671.
10. 21. 5. 1944. KOMANDANT VAZDUHOPLOVSTVA HRVATSKE: dostavlja podređenim jedinicama šifre za period od 23. maja do 22. juna 1944. po danima za prenošenje preko linije veze dana X za akciju »Reselšprung«, i objašnjenje o načinu predaje. NAV-N-T-314, 653/672.
11. 21. 5. 1944. KOMANDANT VAZDUHOPLOVSTVA HRVATSKE: dostavlja podređenim jedinicama uputstvo za održavanje službe veze u operaciji »Reselšprung«. Upustvom se reguliše upotreba telefona, radiograma i radija, »ORO« razgovori, radio-saobraćaj između zemlje i aviona u vazduhu i radiogramska saobraćaj. NAV-N-T-314, 563/673-674.
12. 21. 5. 1944. KOMANDANT VAZDUHOPLOVSTVA HRVATSKE: dostavlja podređenim jedinicama brojeve pozivnih znakova, vreme poziva i talasne dužine koje važe od 23. 5. 1944. u 00 sati u operaciji »Reselšprung«. NAV-N-T-314, 563/675.
13. 21. 5. 1944. KOMANDANT VAZDUHOPLOVSTVA HRVATSKE: dostavlja podređenim jedinicama kartu telefonskih veza sa centralama komandanta vazduhoplovstva Hrvatske sa stanjem 20. maja 1944. za operaciju »Reselšprung«. NAV-N-T-314, 563/676.
14. 21. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: obaveštava 5. SS korpus o preduzimanju operacije »Reselšprung« protiv Vrhovnog štaba i maršala Tita, savezničkih vojnih misija i jedinica NOVJ na prostoru Drvar — Bosanski Petrovac. Precizira zadatke borbene grupe 7. SS divizije i ojačanog 105. SS izviđačkog bataljona i reguliše službu veze, snabdevanje, slanje izveštaja i početak akcije. NAV-N-T-314, 563/693-695.
15. 21. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja 373. peš. diviziji i 92. mot. puku zapovest za operaciju »Reselšprung« na prostoru Drvar — Bosanski Petrovac. U zapovesti se preciziraju borbeni zadaci jedinica 373. divizije i 92. mot. puka, borbeni zadaci ostalih jedinica, regulisanje službe veze, snabdevanje, slanje izveštaja i početak operacije. NAV-N-T-314, 563/700-702.
v
16. 21. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA — NAČELNIK VEZE: dostavlja Komandi 15. brd. armij, korpusa predlog za organizaciju veze za operaciju »Reselšprung«. Predlog se odnosi na 415. bataljon za vezu 15. brd. armij. korpusa, 92. mot. puk i 373. pešadijsku diviziju. NAV-N-T-314, 563/724.
17. 21. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije dopunu dnevnog izveštaja o pokretu jedinica 373. divizije na području dejstva Prijedor, Ličko Petrovo Selo, Bosanska Krupa i Zavalje. NAV-N-T-314, F-562/614.
18. 21. 5. 1944. TRISTA SEDAMDESET TREĆA DIVIZIJA: izveštava Komandu 69. armijskog korpusa za specijalnu upotrebu, o formacijskom sastavu Pukovske grupe 2. domobranske lovačke brigade, kao

- i o transportovanju 92. mot. puka sa delovima 1. lovačkog puka.
NAV-N-T-314, 1547/101-102.
19. 22. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: zabeleška o lozinki za početak operacije »Reselšprung« tzv. dana X. Ovo se odnosi na lozinku za komandanta vazduhoplovstva Hrvatske i 500. SS padobranskog bataljona. NAV-N-T-314, 563/699.
20. 22. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 343. divizije naređenje za pokret 54. izviđačkog bataljona i 92. motorizovanog puka. NAV-N-T-314, 563/316.
21. 23. 5. 1944. DRUGA OKLOPNA ARMija: obaveštava Komandu 15. brdskog korpusa da je 500. SS desantni bataljon za angažovanje u području korpusa dobio doznaku za razne vrste municije iz armijskih skladišta u Slavonskom Brodu i Rakovici. NAV-N-T-314, F-562/864.
22. 23. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: naređuje Komandi 15. brdskog armijskog korpusa da odmah izvesti o rukovodstvu i formacijskom sastavu borbenih grupa koje učestvuju u operaciji »Reselšprung«. NAV-N-T-314, 563/689.
23. 23. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja komandi 1. puka »Brandenburg« zapovest za operaciju »Reselšprung«. U zapovesti se preciziraju ciljevi i zadaci borbenih grupa i jedinica koje učestvuju u operaciji i regulišu održavanje veze, slanje izveštaja i obaveštava da će istureno komandno mesto korpusa na dan X biti u Bihaću. NAV-N-T-314, 563/682-683.
24. 23. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja komandi 2. oklopne armije izveštaj o borbenim zadacima jedinica koje učestvuju u operaciji »Reselšprung«, 373. divizija sa borbenom grupom »Vilam« prispeće dana X sa prostora Srba i vršiće udar preko Trubara prema Drvaru gde će otpočeti borbu zajedno sa 500. SS padobranskim bataljonom. Borbena grupa »Lapac« nastupaće od Lapca prema Vrtoču, a 92. mot. puk sa 54. izviđačkim bataljonom i pukovskom grupom 2. hrvatske lovačke brigade vršiće udar iz Bihaća i B. Krupe prema B. Petrovcu, dok će 1. kozacki pionirski bataljon vršiti opravku i osiguranje puta Bihać — B. Petrovac. NAV-N-T-314, 563/686-688.
25. 23. 5. 1944. KOMANDA 500. SS PADOBRANSKOG BATALJONA: zapovest komandanta bataljona SS kapetana Ripka za operaciju »Reselšprung« u kojoj su precizirani ciljevi, zadaci i način dejstva bataljona u ovoj operaciji. AVII, arhiva NOR-a, k. 25, f. 3, d. 4.
26. 23. 5. 1944. SEDMA SS DIVIZIJA »PRINC EUGEN«: zapovest komandanta divizije jedinicama koje učestvuju u operaciji »Reselšprung« protiv Vrhovnog štaba i jedinica NOVJ na području Drvara. AVII, k. 10, f. 10, d. 1.
27. 24. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: naređuje Komandi 15. brdskog armijskog korpusa da izvesti gde se nalazi mesto prebivanja jedinica za operaciju »Reselšprung« i saopštava da je lozinka za 25. maj 1944. »Blucher«. NAV-N-T-314, 563/957.
28. 24. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: obaveštava Komandu 15. brdskog armijskog korpusa o savetovanju komandanta

- Jugoistoka sa komandantom 15. brdskog armijskog korpusa, komandanatom 5. SS korpusa i komandantom vazduhoplovstva Jugoistoka. U ovom dokumentu se govori o lozinki za početak operacije »Reselšprung«, to jest o tzv. danu X. NAV-N-T-314, 563/649.
29. 24. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: dostavlja komandi 15. brdskog armijskog korpusa studiju za upotrebu 500. SS padobranskog bataljona za napad na Drvar, AVII, k. 24, f. 3, d. 5.
  30. 24. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: obaveštava potčinjene jedinice da je lozinka za dan X, 25. maj 1944, »Blucher«. NAV-N-T-314, 563/915.
  31. 24. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: obaveštava 383. peš. puk da 373. divizija za višednevnu operaciju stavlja na raspolažanje 1. puku »Brandenburg« jednu strelijačku četu i jednu pionirsku četu. NAV-N-T-314, 563/679.
  32. 24. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o pojačanoj zaštiti područja Petrovac — Drvar i zaprečavanju važnijih puteva od strane jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 565/557.
  33. 24. 5. 1944. BORBENA GRUPA »OBERMAJER« 500. SS PADOBRANSKOG BATALJONA: zapovest u kojoj se preciziraju zadaci ove grupe u operaciji »Reselšprung« — napad na Drvar. AVII, k. 25, f. 3, d. 6-8.
  34. 25. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: naređuje Komandi 15. brdskog armijskog korpusa da borbena grupa 373. divizije ubrzano deblokira vis na koti 520 gde 500. SS padobranski bataljon vodi borbu sa jedinicama NOVJ. NAV-N-T-314, 563/642, i 643.
  35. 25. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« sa područja borbene grupe »Vilam« u rejonu Trubar, 92. mot. puka u rejonu Bihać, 1. lovačkog puka u rejonu Bos. Krupa, 5. jurišnog peš. oklopnog bataljona u rejonu Sitnice i Mrkonjić-Grada, 1. puka »Brandenburg« kod Bosanskog Grahova, 500. SS padobranskog bataljona u Drvaru. NAV-N-T-314, 563/644.
  36. 25. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« sa područja dejstva 7. SS divizije »Princ Eugen« u rejonu Mrkonjić-Grada i Šipova, i drugih borbenih grupa u ovoj operaciji. NAV-N-T-314, 563/647.
  37. 25. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« i dejstvima 105. i 369. izviđačkog bataljona koji su dostigli Prišup i Priliku, 1. puk »Brandenburg« je stigao 6 km istočno od Bosanskog Grahova, 92. mot. puk zauzeo Ripac, a u 11.50 časova drugi talas 500. SS padobranskog bataljona je izvršio desant na Drvar. NAV-N-T-314, 565/654-655.
  38. 25. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« i dejstvima 1. bataljona 13. SS puka prema Vijencu, 2. bat. 13. SS puka dostigao je Krčevine, a Jurišni bataljon nastupa prema Kadinim Vodama. NAV-N-T-314, 563/660-661.

39. 25. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 1. puka »Brandenburg« obaveštenje da je 500. SS padobrinski bataljon u Drvaru opkoljen od jedinica NOVJ i ističe da je odstupnica nemoguća i da je izgubljeno 70 padobranaca. U vezi s tim naređuje da se izvrši napad ujutro i deblokira posada u Drvaru. NAV-N-T-314, 563/768.
40. 25. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: obaveštava Komandu 1. puka »Brandenburg« da borbena grupa »Vilam« napada Trubar i Vagan, da jedinice NOVJ daju otpor na visovima južno od Drvara i na izlazima grada i da jedinice 7. SS divizije vode borbu kod Mrkonjića sa 1. prolet. divizijom. NAV-N-T-314, 563/769.
41. 25. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o pokretu Jurišnog bataljona na području Banjaluke i izbegavanju sudara sa 13. brigadom 39. divizije NOVJ, borbama kod Mrkonjić-Grada, dejstvu borbenih grupa kod Srba i Bosanske Krupe, pokretu 92. moto. puka i sudaru sa de洛vima 6. brigade 4. divizije NOVJ, kao i izveštaj 500. SS desantnog bataljona o borbama u Drvaru. NAV-N-T-314, r. 565, s. 559.
42. 25. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj borbene grupe »Willam« kod Trubara, 92. motopuka na području Bihaća, 1. lovačkog puka kod Bosanske Krupe, Oklopnog jurišnog bataljona kod Mrkonjić-Grada, 1. puka »Brandenburg« na području Bosanskog Grahova i 500. SS desantnog bataljona u dejstvima oko Drvara. NAV-N-T-314, 565/560.
43. 25. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« — desantu na Drvar 500. SS desantnog lovačkog bataljona uz sadejstvo pukovske grupe 373. pešadijske divizije, dejstvu 92. mot. puka južno od Bihaća, napadima kod Bos. Krupe, Mrkonjić-Grada, Grahova, Ključa i namerama za dalja dejstva. NAV-N-T-314, 565/561.
44. 25. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: obaveštava Komandu 2. oklopne armije da u neposrednoj blizini Drvara nema aerodroma za velike avione. Na osnovu dva aerosnimka, u blizini sela Grujići se nalazi jedno pogodnije polje dužine 1.000 m, a širine 250 m. NAV-N-T-314, 565/684.
45. 25. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS — OBAVEŠTAJNI PUNKT: obaveštava Komandu 15. korpusa da se 24. maja 1944. iskrcao, navodno, na Medenom polju kod Petrovca 2.000 Engleza. NAV-N-T-314, 565/816.
46. 25. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: obaveštava Komandu 500. SS padobranskog bataljona da je borbena grupa »Vilam« zauzela vis br. 10 i posle pregrupisavanja još noću otpočela pokret za napad na Drvar i da se za ujutro predviđa angažovanje vazduhoplovstva. NAV-N-T-314, 563/893.
47. 25. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« i početnim dejstvima 500. SS padobranskog bataljona koji je izgubio 70 padobranaca i dejstvima borbenih grupa u rejonima Trubara, Bihaća, Drvara, Ključa, Sitnice, Mrkonjić-Grada,

- Šipova i Grahova. Iznosi podatke o toku operacije i sopstvenim gubicima. NAV-N-T-314, 563/639.
48. 25. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: naređuje Komandi 1. kozačkog pionirskog bataljona da uspostavi vezu sa 92. motorizovanim pukom i da se brine za osiguranje puta Bihać — Petrovac. NAV-N-T-314, 563/951.
  49. 26. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: dostavlja Komandi 15. brdskog armijskog korpusa naređenje za borbene akcije podređenim jedinicama u operaciji »Reselšprung« u rejonima Potoci — Uvala — Mrkonjić-Grad. NAV-N-T-314, 563/621-622.
  50. 26. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: obaveštava Komandu 15. brdskog armijskog korpusa da je 5. SS korpus javio da se 369. izviđački bataljon kod Glamoča, usled jakog otpora jedinica NOVJ, povukao i da će ponovo otpočeti pokret i napad na Glamoč uz pojačanje jedne oklopne čete iz Livna. NAV-N-T-314, 563/633-634.
  51. 26. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: zapovest Komandi 15. brdskog armijskog korpusa za prodror borbene grupe 7. SS divizije pravcem Potoci — Uvala. Zadatak je borbene grupe da brzo prodre i zarobi Glavni štab maršala Tita ili na vreme spreči odstupnicu. NAV-N-T-314, 563/645-646.
  52. 26. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o borbama u rejonu Drvara, 13. SS puka kod Šipova, Jurišnog bataljona kod Ključa, dok se 1. hrv. lovački puk nalazi u pokretu prema Vrtoču, a Kozački pionirski bataljon osigurava put kod Ripca. NAV-N-T-314, 563/624.
  53. 26. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja podređenim jedinicama zapovest za dalje borbe u operaciji »Reselšprung«. 373. divizija sa padobranskim bataljonom dejstvovaće na prostoru Drvar — Grahovo — Podić — Mokronoge; 92. mot. puk na pravcu Bihać — Petrovac; 1. puk »Brandenburg« u rejonu Grahova, a 7. SS divizija napadaće na širokom frontu između Unca i Sane s pravcem na liniju Petrovac — Drvar. NAV-N-T-314, 563/626-627.
  54. 26. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja izveštaj Komandi 2. oklopne armije o operaciji »Reselšprung« i borbama 105. izviđačkog bataljona jugozapadno od Bos. Grahova i 92. mot. puka koji je napadao iz Vrtoča, kao i ostalih jedinica u rejonima Drvar, Ripac, Gudavac, Vrtoče, Grahovo, Šipovo, Mlinište i Ključ. NAV-N-T-314, 563/628-630.
  55. 26. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja izveštaj Komandi 2. oklopne armije o dejstvima 373. pešadijske divizije i situaciji na području Bihaća i Lapca i akcijama u operaciji »Reselšprung«. NAV-N-T-314, 562/632.
  56. 26. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije obaveštajni dnevni izveštaj o operaciji »Reselšprung« na području Drvara, Bosanske Krupe, Bihaća, Mrkonjić-Grada, Grahova i prebacivanju Vrhovnog štaba NOVJ i Tita iz Drvara i gubicima jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 565/562-563.

57. 26. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o dejstvima 105. art. diviziona kod Bos. Grahova i borbi 92. mot. puka oko Drvara, kao i o napadu zavezničkih aviona — bombardera na Bihać i gubicima pri tom napadu. NAV-N-T-314, 565/565.
58. 26. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o borbama na području Drvara 92. mot. puka u sadejstvu sa 500. SS desantnim bataljonom i grupom »Villam« i drugim jedinicama koje su učestvovale u operaciji na ovom području protiv jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 565/566-567.
59. 26. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o borbi 105. art. diviziona kod Bosanskog Grahova, 169. art. diviziona kod Livna, borbama 7. SS divizije i namerama za dalja dejstva protiv jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 565/568-569.
60. 26. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o dejstvu 500. SS desantnog bataljona na području Drvara, 92. mot. puka na području Bosanskog Petrovca, Bosanske Krupe i Vrtoča, kao i o borbama 369. izviđačkog bataljona na području Livna. NAV-N-T-314, 565/570.
61. 26. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o borbama oko Drvara i odbijanju napada jakih snaga NOVJ na Drvar, borbama oko Lipova, Ključa, Vrtoča i u dejstvu protivničke avijacije u niskom letu po delovima 7. SS divizije i 105. art. diviziona. NAV-N-T-314, 565/571.
62. 26. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: obaveštava Komandu 2. oklopne armije da je prilikom vazdušnog napada na Bihać jedan engleski avion oboren i pilot major Chase zarobljen. NAV-N-T-314, 565/706.
63. 26. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o uspešima u operaciji »Reselšprung« protiv jedinica NOVJ i ističe da je 105. izviđački bataljon zauzeo B. Grahovo, 369. izviđački bataljon odbacio jake snage protivnika prema Livnu, 7. SS divizija dospila liniju Katavica — Borovica — Sokolac — Dukići, Jurišni bataljon zaposeo Ključ, a 13. ojačani puk je zauzeo u širokom frontu put Rogolje — Mliništa. NAV-N-T-314, 563/635-636.
64. 26. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: obaveštava Komandu 1. puka »Brandenburg« o situaciji u operaciji »Reselšprung«. 2. bataljon 92. mot. puka u 13 sati je stigao u Drvar i uspostavio vezu sa padobrancima; napad jedinica NOVJ na Drvar odbijen; borbena grupa 7. SS divizije izbila je na liniju Previja — Podselo — Grabež. NAV-N-T-314, 563/765.
65. 26. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 92. mot. puka naredenje da puk bude spreman u Ripcu za pratnju Operativnog odeljenja Štaba 373. divizije koje se noćas prebacuje preko Petrovca za Drvar. NAV-N-T-314, 563/946.
66. 27. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: dostavlja Komandi 15. brdskog armijskog korpusa zapovest za prodror sa svim snagama koje učestvuju u operaciji »Reselšprung« na pravcu Potoci

- Uvala. Za osiguranje puta za snabdevanje Bihać — Bosanski Petrovac određen je jedan puk sa 55. kozačkim pionirskim bataljonom 500. SS padobranksi bataljon treba da očisti i osigura Drvar; 105. ojačani SS izviđački bataljon otpočeće napad na Glamoč. Sva dosadašnja naredenja se ukidaju a izvršava se ova zapovest. NAV-N-T-314, 565/613-614.
67. 27. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: nareduje 373. diviziji da borbena grupa »Vilam« otpočne napad na Drvar i pomogne 500. SS padobranskom bataljonu koji je izložen koncentrisanom napadu jedinica NOVJ u Drvaru. NAV-N-T-314, 563/860.
68. 27. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: naređuje Komandi 373. divizije da se 105. izviđački bataljon usmeri prema Glamoču sa zadatkom da izvrši zaprečavanje odstupnice jedinicama NOVJ. NAV-N-T-314, 563/873.
69. 27. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 92. motorizovanog puka prethodnu zapovest da se puk pripremi za napad prema istoku i sa podređenim Kozačkim pionirskim bataljonom angažuje da put Bihać — Petrovac bude slobodan za saobraćaj. NAV-N-T-314, 563/583.
70. 27. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije vanredni izveštaj o operaciji »Reselšprung«. vazdušni desant 500. SS padobranskog bataljona na Drvar od 25. maja u 7 časova, tok akcije i obostrani gubici; 54. izviđački bataljon u prođoru iz Vrtoče prema severozapadu uspostavio vezu sa Kozačkim pionirskim bataljonom; 7. protivavionski divizion zauzeo Ribnik; 13. puk kod Mliništa odbio protivnapad jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 563/611-612.
71. 27. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj u kome javlja: borbene grupe 7. SS divizije u rejonima Una, Sana, Ribnik, Mračaj i Šipovo; 92. motorizovani puk u rejonima Drvara i B. Petrovca; 1. puk »Brandenburg« kod B. Grahova i Tiskovca; 105. ojačani SS izviđački bataljon u rejonima B. Grahova i Drvara. Iznose se podaci o toku operacije »Reselšprung«. NAV-N-T-314, 563/619-620.
72. 27. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: izveštava Komandu 2. oklopne armije o operaciji »Reselšprung« na području Drvara, Mrkonjić-Grada, Mrčaja, Bos. Krupe i Grahova protiv jedinica NOVJ i o dejstvima protivničke avijacije oko Ključa, Grahova i Bihaća. NAV-N-T-314, 565/572-573.
73. 27. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« na području Drvara, Bos. Petrovca, Bos. Krupe, Bihaća i sadejstvu borbenih grupa u borbi protiv jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 565/574-575.
74. 27. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: izveštava Komandu 2. oklopne armije o nepromjenjenoj situaciji u Drvaru i borbama sa jedinicama NOVJ severno od B. Petrovca, kod D. Ribnika, Ključa i Vrbljana i o borbenim grupama koje učestvuju u operaciji. NAV-N-T-314, 565/576.

75. 27. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: izveštava Komandu 2. oklopne armije o operaciji »Reselšprung«; naknadno čišćenje prostora jugozapadno i severozapadno od Bos. Petrovca; 1. lovački puk dostigao liniju kod Krnjeuše; 7. izviđačka četa prodrla u D. Ribnik; delovi 1. proleterske divizije se verovatno sakupljaju u prostoru Vrbljani. NAV-N-T-314, 563/616.
76. 27. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 1. puka »Brandenburg« naređenje da u smislu dobijenih zadataka obezbedi držanje otvorenim puta Knin — Bosansko Gra-hovo. NAV-N-T-314, 563/763.
77. 27. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja 373. diviziji prethodnu zapovest da se pripremi za napad u ranim jutarnjim časovima borbene grupe 384. peš. puka u prostoru Mokro-noge prema severoistoku, a 500. SS padobranski bataljon da nastavi osiguranje i čišćenje Drvara. NAV-N-T-314, 563/849.
78. 27. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: naređuje borbenoj grupi »Vilam« da odmah izvesti koji se štabovi jedinica NOVJ nalaze u Drvaru i njegovoj okolini. NAV-N-T-314, 563/851.
79. 28. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: dostavlja Ko-mandi 15. brdskog armijskog korpusa naredenje u vezi bacanja ar-tikala za snabdevanje jedinica iz vazduha u blizini Bosanskog Pe-trovca. Mesto bacanja označiti vatrom. Pripreme za obezbeđenje ja-viti u toku 28. maja 1944. NAV-N-T-314, 563/602.
80. 28. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: naređuje podređenim jedinicama da dostavljaju zbirne izveštaje za podređene borbene grupe svaka 4 sata. Neophodni su i naknadni izveštaji sa gubicima i plenu protivnika. Dnevni izveštaj dostavljati za 24 sata. NAV-N-T-314, 563/579.
81. 28. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja podređenim jedinicama zapovest komandanta 2. oklopne armije za opšti napad na jedinice NOVJ pošto se iste svuda probijaju. U zapovesti se pored ostalog ističe: Posle zauzima-nja prostora Drvar — Petrovac — Ribnik nemačke snage treba da odseku koncentrično odstupnicu Glavnom štabu maršala Tita, 5. kor-pusu i, po mogućству, 1. korpusu NOVJ u šumskom području između Unca i Sane i Potoku i Uvali. U operaciji »Reselšprung« učestvovaće borbene grupe 1. puka »Brandenburg«, 373. peš. divizije, 92. mot. puk 7. SS divizije i 369. ojačani izviđački bataljon. Za svaku borbenu grupu određeni su zadaci. NAV-N-T-314, 563/580-581.
82. 28. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: naređuje Komandi 373. divizije da njena borbena grupa sa 54. izviđačkim bataljonom odmah napadne preko Prekaje prema severoistoku na prostor Potoci — Uvala i da uništi štabove jedinica NOVJ koji se tu nalaze. Borbena grupa 1. puka »Brandenburg« na-pada na V. Tičevo. NAV-N-T-314, 563/582.
83. 28. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 92. mot. puka novu zapovest 2. ok-llopne armije u kojoj se naređuje da 1. lovački puk sa delovima 92. mot. puka prodire iz Petrovca preko Drinića u pravcu jugoistoka i drži put Bihać — Petrovac otvorenim i preuzima obezbeđenje kon-

- voja. 54. izviđački bataljon se potčinjava 373. diviziji i preko Drvara do 1. juna treba da dostigne Prekaju. NAV-N-T-314, 563/584.
84. 28. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 7. SS divizije zapovest za koncentrišani napad sa svim borbenim grupama 28. 5. 1944. u svitanje na sektor Potoci — Uvala. U napadu će učestvovati Oklopni jurišni bataljon iz Ključa, 92. mot. puk iz Petrovca i 373. divizija iz Prekaje. NAV-N-T-314, 563/587-588.
85. 28. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije dnevni izveštaj o operaciji »Reselšprung« na području Ključ — Ribnik — Vrbljani, rasporedu jedinica NOVJ na tom području, borbama oko Bosanskog Petrovca i gubicima u ovoj operaciji. NAV-N-T-314, 565/577-578.
86. 28. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« sa presekom opšte situacije kod sopstvenih snaga i jedinica NOVJ na području između r. Sane i Unca, Bosanske Krupe, Bosanskog Gračanica i Drvara, kao i na području 7. SS divizije Ključ — Ribnik — Mlinište i upoznaje sa gubicima jedinica NOVJ u ljudstvu i opremi. NAV-N-T-314, 565/579.
87. 28. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: obaveštava Komandu 2. oklopne armije o pokretu 6. divizije NOVJ i njenih jedinica prema istoku i promeni pravca kod Doljana za Liku. NAV-N-T-314, 565/580.
88. 28. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja 105. izviđačkom bataljonu zapovest da sa 369. ojačanim izviđačkim bataljonom, koji kreće iz Glamoča, prodre prema Rorama — 24 km severozapadno od Glamoča. NAV-N-T-314, 563/589.
89. 28. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o opštoj situaciji u operaciji »Reselšprung« u rejonima Sana, Unac, Grmeč, Ripac, Petrovac, Drvar i Bos. Gračanica. Borbena grupa 7. SS divizije drži liniju Ključ — D. Ribnik — Mlinište. Podaci o obostranim gubicima i rasporedu jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 563/597.
90. 28. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: saopštava Komandi 373. divizije da komandant 2. oklopne armije od svih komandanata i podređenih jedinica očekuje bezobzirnu odlučnost, odvažnost, moć improvizacije i čvrstinu. Naređuje da se sve borbene grupe javljaju svaka 4 sata i dostave izveštaj. NAV-N-T-314, 563/847.
91. 28. 5. 1944. KOMANDA 500. SS PADOBRANSKOG BATALJONA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije i komandi 15. brdskog armijskog korpusa izveštaj o sopstvenim gubicima u ljudstvu, naoružanju i materijalu u desantu na Drvar. NAV-N-T-314, 563/889-890.
92. 28. 5. 1944. KOMANDA 373. LEGIONARSKE DIVIZIJE: dostavlja komandi 15. brdskog armijskog korpusa obaveštajni izveštaj o mestu boravka maršala Tita i Vrhovnog štaba NOVJ, zaplenjenim dokumentima, savezničkim misijama i potrebama povećanja sopstvene propagande radi demoralizacije protivnika. NAV-N-T-314, 565/708-713.
93. 29. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: obaveštava Komandu 15. brdskog armijskog korpusa da je 7. izviđačka četa

- dostigla Buvačovo, a specijalno poterno odeljenje kotu 934, 16 km južno od Ključa. Prema iskazu zarobljenika, maršal Tito se sa štabom nalazio 27. maja 1944. u Gornjem Ribniku. NAV-N-T-314, 563/576.
94. 29. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji: »Reselšprung«. 92. mot. puk otpočeo je pokret iz prostora jugoistočno od Drinića i iz Oštrelja gde su napadnuti od jedinica NOVJ. Borbena grupa »Vilam« odbila ponovljeni noćni napad jakih jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 563/577.
95. 29. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung«. U oštrim borbama uz otpor jedinica NOVJ napad borbene grupe 7. SS divizije napreduje istočno od Sane. Jedinice NOVJ uzmiču prema zapadu i jugozapadu. Razbijen napad protivnika severno od puta Čadavica — Ključ. Put Grahovo — Livno do Grkovaca u borbi oslobođen. Napad 1. puka »Brandenburg« u prostoru Marino brdo i Maleševci. Borbena grupa 373. divizije u borbama sa jedinicama NOVJ u rejonima Prekaja i Grmeč. Jako dejstvo protivničkih aviona na putevima Čadavica — Ključ, Drvar — B. Petrovac i B. Petrovac — Bihać. NAV-N-T-314, 563/578.
96. 29. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: naređuje svim potčinjenim komandama da sve borbene grupe posle dostizanja ciljeva za napad pristupe čišćenju u svojim zonama napada. NAV-N-T-314, 563/839.
97. 29. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: izveštava Komandu 2. oklopne armije da je 92. mot. puk dostigao Crne Potoke; 1. puk »Brandenburg« vodi borbu sa jakim jedinicama NOVJ kod Bos. Grahova; 7. SS divizija dostigla je prostor D. Ribnika i Mliništa. NAV-N-T-314, 563/841.
98. 29. 5. 1944. PETNAESTI PRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije dnevni izveštaj o akcijama 373. pešadijske divizije i drugih jedinica o teškim borbama sa obostranim napadima u operaciji »Reselšprung« na području Bihaća, Bosanskog Novog uz angažovanje sopstvenog vazduhoplovstva. Podaci o vazdušnim napadima i obostranim gubicima. NAV-N-T-314, 562/636-637.
99. 29. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije međuizveštaj o operaciji »Reselšprung«, dejstvu 92. moto. puka na području Drinić i Oštrelj, borbenoj grupi »Vilam« i o ponovnom napadu jačih jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 565/583.
100. 29. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: obaveštava Komandu 2. oklopne armije o zaplenjenim američkim dokumentima u Drvaru i dostavlja kratak sadržaj tih dokumenata. NAV-N-T-314, 565/795-796.
101. 29. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: saopštava Komandi 7. SS divizije da se 105. SS izviđacki bataljon sa prispećem u prostor Livno — Priluka potčinjava 7. SS diviziji. NAV-N-T-314, 563/906.
102. 29. 5. 1944. TRISTA SEDAMDESET TREĆA DIVIZIJA: dostavlja Komandi 15. brdskog armijskog korpusa izveštaj o drvarskoj operaciji »Reselšprung«, verovatnom povlačenju Vrhovnog štaba NOVJ sa Titom u pravcu Bosanskog Petrovca, zarobljavanju 3 Engleza,

- 1 Amerikanca i 216 pripadnika NOVJ, zapleni dokumenata i uspehu operacije. NAV-N-T-314, 656/708-713.
103. 29. 5. 1944. KOMANDA SEDME SS DIVIZIJE »PRINC EUGEN«: izveštava Komandu 15. brdskog armijskog korpusa da je 3. bataljon 13. puka dostigao liniju Kik — Jokići i da se komandno mesto puka nalazi u Perišćima. NAV-N-T-314, 563/907.
104. 30. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: naređuje Komandi 15. brdskog armijskog korpusa da izvesti o zadacima 92. mot. puka, borbene grupe 373. peš. divizije, 500. SS padobranskog bataljona i 1. hrvatskog lovačkog puka. NAV-N-T-314, 563/564.
105. 30. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: vanredni izveštaj Komandi 2. oklopne armije. Protivnapad jedinica NOVJ na levo krilo 13. SS puka sa severozapada i juga odbijen. Jedinice NOVJ ispred 92. mot. puka odstupaju prema jugu. NAV-N-T-314, 563/561.
106. 30. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja komandama 7. SS divizije, 373. divizije, 92. mot. puka i 1. puka »Brandenburg« naređenje da spreče probijanje jedinica NOVJ i da ih okruže i uniše. 7. SS divizija zatvara liniju Mliništa — Popovići, 92. mot. puk sektor Popovići — Grkovci, 373. divizija zatvara Uvalu i Prekaju, a 1. puk »Brandenburg« sprečava probijanje na sektoru Bosansko Grahovo — Grkovci. NAV-N-T-314, 563/565.
107. 30. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: izveštava Komandu 2. oklopne armije da se, na osnovu zaplenjenih dokumenata, može zaključiti da je jedinicama NOVJ naređeno povlačenje prema jugoistoku i da tamo, sem 105. izviđačkog bataljona, nema drugih snaga. Predlaže da armija dovede druge snage za blokadu jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 563/567.
108. 30. 5. 1944. KOMANDA FETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije vanredni izveštaj o operaciji »Reselšprung«. U protivnapadu jedinice NOVJ odbačene prema jugu. Pri naknadom čišćenju Resanovaca i Donjeg Ribnika uništeno je više magazina municije razne veličine. NAV-N-T-314, 563/570.
109. 30. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o uspehu jedinica. Borbena grupa 373. divizije u napadu protiv jakih jedinica NOVJ u prostoru Prekaje. Delovi 384. peš. puka osiguravaju puteve Prekaja, Drvar, Oštrelj. 1. puk »Brandenburg« odbio noćni napad jedinica NOVJ kod Kesića. 92. mot. puk 29. maja je dostigao liniju Crni vrh — Srnetica — Lisina. Borbena grupa 7. SS divizije je izbila na liniju Jasenovac — Uvala. NAV-N-T-314, 563/572-573.
110. 30. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja dnevni izveštaj Komandi 2. oklopne armije o dejstvima 373. pešadijske divizije na području Bihaća, Bosanske Krupe, Bosanskog Novog i Nebljusa sa podacima o operaciji »Reselšprung«, vazdušnim napadima, obostranim borbenim dejstvima i gubicima. NAV-N-T-314, F-562/639.
111. 30. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja dnevni izveštaj Komandi 2. oklopne armije o operaciji »Reselšprung«

na području između r. Unac i r. Sane, Bosanskog Grahova i Drvara i o pokretu jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 565/589.

112. 30. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o akcijama jedinica 373. divizije na sektoru Bosanski Novi i okolini, o obostranoj borbenoj delatnosti i gubicima jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, F-562/461-462.
113. 30. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije, izveštaj o operaciji »Reselšprung«. Borbene grupe 7. SS divizije nalaze se u rejonima Cincar — Priluke. Borbena grupa 373. divizije zauzela je vis 8 km jugozapadno od Potoka i, pored ponovljenog jakog napada jedinica NOVJ, uspela da ga zadrži. NAV-N-T-314, 563/574.
114. 30. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o obostranim gubicima u ljudstvu, naoružanju, materijalu i plenu u operaciji »Reselšprung« od 25. do 27. maja 1944. godine. NAV-N-T-314, 563/592.
115. 30. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 373. divizije zapovest Komande 2. oklopne armije za dalji nastavak operacije »Reselšprung«. NAV-N-T-314, 563/840.
116. 31. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: naređuje Komandi 15. brdskog armijskog korpusa da sve borbene grupe koje učestvuju u operaciji »Reselšprung« svaka 4 sata daju preko radio-veze izveštaj o situaciji prepostavljenoj komandi. NAV-N-T-314, 563/555.
117. 31. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: obaveštava Komandu 15. brdskog armijskog korpusa da 1. puk »Brandenburg« javlja da, po četničkoj izjavi kojoj se može verovati, u šumi između Lunje, Vaca i Lekoveča, 8 km istočno od Drvara, postoji veliki partizanski logor i da ga sa poternim odeljenjima treba pretražiti. NAV-N-T-314, 563/754-755.
118. 31. 5. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: dostavlja naredjenje Komandi 15. brdskog armijskog korpusa da se 500. SS padobranski bataljon do daljega potičinjava Komandi 15. brdskog armijskog korpusa. NAV-N-T-314, 563/879.
119. 31. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: izveštava Komandu 2. oklopne armije da će ojačani 1. puk »Brandenburg« sprovesti napad iz prostora Bosansko Grahovo — Peulje na Tičevo. Svi delovi će otpočeti pokret 1. 6. 1944. u 4.30 časova. NAV-N-T-314, 565/551.
120. 31. 5. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja komandama 7. SS divizije, 373. divizije, 1. puka »Brandenburg« i 92. mot. puka zapovest za operaciju »Reselšprung 3« protiv 1. proleterskog i 8. udarnog korpusa NOVJ. U zapovesti se, posred ostalog, ističe: zadatak Jurišnog oklopног bataljona i 54. protiv-avionskog diviziona je da najbrže preko Petrovca, odnosno Drvara dostignu prostor Bos. Grahova; borbena grupa 373. divizije izbacice jedinice NOVJ sa položaja kod Prekaje i stajaće u vezi sa 13. SS pukom odakle će izvršiti prodor ka jugoistoku; borbena grupa 7. SS divizije udariće sa glavninom sa linije Uvala prema jugu i čišćenje prostora sev. istočno od linije Uvala — Mliništa i Uvala — Jaseno-

vac te napad na Rore; borbena grupa 92. mot. puka očistiće šumsko područje istočno od linije Potoci — Jasenovac i prostor Petrovca; borbena grupa ojačanog 1. puka »Brandenburg« uništiće štabove jedinica NOVJ u Tičevu. Sve borbene grupe otpočeće pokret 1. 6. 1944. u 4.30 časova. NAV-N-T-314, 563/556-557.

121. 31. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije dnevni izveštaj o operaciji »Reselšprung« na području Glamočkog polja, prebacivanju jedinica NOVJ na područje Lisina — Gornji Ribnik — Uvala — Potoci i oko Drvara. NAV-N-T-314, 565/592-593.
122. 31. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije međuizveštaj o operaciji »Reselšprung« na području Srnetica — Uvala — Potoci — Bosansko Grahovo. NAV-N-T-314, 565/595-596.
123. 31. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: obaveštava Komandu 2. oklopne armije da su dva Engleza i jednog Amerikanca koji su zarobljeni u Bihaću 30. maja uputili u Sisak na dalju nadležnost. NAV-N-T-314, 565/739.
124. 31. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 1. puka »Brandenburg« zapovest komande 2. oklopne armije da se 54. izviđački bataljon i Jurišni oklopni bataljon prebace u prostor Bos. Grahova i po prispeću potčinjavaju tom puku. Zadatak borbene grupe je napad sa prostora Bos. Grahova prema severoistoku i uništenje štaba 8. korpusa NOVJ na prostoru Tičeva. NAV-N-T-314, 563/758.
125. 31. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 373. divizije naređenje da se 500. SS padobranci bataljon do daljeg potčinjava diviziji i stoji na raspolažanju za upotrebu, i da se po zapovesti Komande 2. oklopne armije 54. izviđački bataljon potčinjava 1. puku »Brandenburg« i kreće za Bosansko Grahovo. NAV-N-T-314, 563/835-836.
126. 31. 5. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 92. mot. puka zapovest 2. oklopne armije da puk ostaje i dalje u sadašnjem rejonu smeštaja radi čišćenja područja zapadno od železničke linije Potoci — Jasenovac, naročito Klekovaču, te prostor Bos. Petrovca. NAV-N-T-314, 563/926.
127. 31. 5. 1944. SEDMA SS DIVIZIJA »PRINC EUGEN«: dostavlja Komandi 15. brdskog armijskog korpusa izveštaj o prebacivanju 39. divizije NOVJ u rejon Srnetice a 1. proleterske divizije u pravcu Poljice. NAV-N-T-314, 565/714.
128. 1. 6. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: naređuje Komandi 15. brdskog armijskog korpusa da Oklopni peš. jurišni bataljon iz prostora Resanovca otpočne prodor preko Vijenca u pravcu jugoistoka, 92. mot. puk čisti prostor Klekovače, borbene grupe 373. peš. divizije angažovati za prodor iz prostora Tičeva. NAV-N-T-314, 563/532.
129. 1. 6. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: saopštava Komandi 15. brdskog armijskog korpusa da namerava 2. juna 1944. izvršiti napad sa jedinicama 7. SS divizije do linije Poljice — Štekerovci — Rore i precizira zadatke pojedinim borbenim grupama i

- jedinicama. Vreme za početak pokreta odrediće se zapovešću 15. brdskog armijskog korpusa. NAV-N-T-314, 563/538.
130. 1. 6. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: saopštava Komandi 15. brdskog armijskog korpusa zapovest komandanta Jugostoka da se 500. SS padobranski bataljon do daljega potčinjava Komandi 15. brd. arm. korpusa. NAV-N-T-314, 563/876.
131. 1. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja komandi 2. oklopne armije izveštaj o borbama u operaciji »Reselšprung«, i to: 7. SS »Princ Eugen« divizije u rejonima Uvala, Potoci, Poljice, Mliništa, Drvar, Hotkovci i Mrkonjić-Grad; 373. divizije u rejonima Drvar, Bos. Grahovo, Peulje, Tičeva, Oštrelj i Mokronoge; 92. mot. puka u rejonu Uvala. NAV-N-T-314, 563/533.
132. 1. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: naređuje 373. peš. diviziji da sve raspoložive snage potčnu koncentričan napad na jedinice NOVJ na prostoru Tičeva. Udar izvršiti iz severozapadnog pravca. NAV-N-T-314, 563/826.
133. 1. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 373. divizije naređenje da se Jurišni oklopni peš. bataljon i 1. puk »Brandenburg« odmah potčinjavaju 373. diviziji, a 92. mot. puk sa 1. lovačkim pukom neposredno se potčinjava korpusu. NAV-N-T-314, 563/827.
134. 1. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: moli Komandu 5. SS korpusa da i ona izda naredbu za pohvalu borbene grupe 7. SS divizije zbog naročitih rezultata postignutih u operaciji »Reselšprung«. NAV-N-T-314, 563/900.
135. 1. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: naređuje Komandi 7. SS divizije da 7. izviđačka četa i 105. SS izviđački bataljon izvrše napad na jedinice NOVJ u prostoru Tičeva i da uspostave vezu sa 1. pukom »Brandenburg«. NAV-N-T-314, 563/901.
136. 1. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije dnevni izveštaj jedinica 7. SS divizije, 373. divizije, 92. mot. puka i 1. puka »Brandenburg« i o njihovim akcijama u operaciji »Reselšprung« na području Vrijenac, Peulje, Marino brdo, Maleševci, Potoci i Uvala. NAV-N-T-314, F-562/717-718.
137. 1. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije dnevni izveštaj o sprovodenju operacije »Reselšprung« od strane jedinica 7. SS »Princ Eugen« divizije na teritoriji Uvala — Potoci — Ključ — Mrkonjić-Grad — Mliništa — Drvar — Bosanski Petrovac — Drvar — Bosansko Grahovo i o gubicima ljudstva. NAV-N-T-314, 565/1013.
138. 1. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o prebacivanju Vrhovnog štaba NOVJ iz Uvale o razmeštaju jedinica 6, 9, 39. i 1. proleterske divizije u oblasti Prekaja — Grahovo, Poljica i Glamoča, kao i o gubicima partizana zaključno sa 31. majom 1944. NAV-N-T-314, 565/1015.
139. 1. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o borbenoj grupi 7. SS divizije

»Princ Eugen« u operaciji »Reselšprung« u vezi pokreta jedinica prema Mliništima, Bosanskom Petrovcu i Bosanskom Grahovu, o stanju borbene grupe 373. divizije i borbama sa jedinicama NOVJ na tom području. NAV-N-T-314, 565/1016-1017.

140. 1. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: obaveštava Komandu 373. divizije o rasporedu jedinica 1. proleterske divizije jugoistočno od linije Mliništa — Pribelja — Prekaja, 6. proleterske divizije na sektoru Otaševac, sev.ist. od Drvara i Prekaje, 5. korpusa u Potocima i Grmeču i o prebacivanju dela Vrhovnog štaba NOVJ 30. maja 1944. iz Uvale. NAV-N-T-314, 365/1018.
141. 1. 6. 1944. SEDMA SS DIVIZIJA »PRINC EUGEN«: izveštava Komandu 2. oklopne armije da je kod Uvale zaplenjeno više raznovrsnih aparata, radio-instrukcija, šifri za sve radio-stanice anglo-američkih vojnih misija kod Vrhovnog štaba NOV i POJ, šifrovanih materijala za vezu sa Kairom i Ravenom i dr. NAV-N-T-314, 566/12-13.
142. 2. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o borbama u rejonu Petrovca sa jedinicama NOVJ i da namerava otvaranje puta Prnjeuša — Petrovac. NAV-N-T-314, 563/527.
143. 2. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: izveštava Komandu 2. oklopne armije da namerava, posle završenih borbi na prostoru Tičeva i Mliništa sa 373. divizijom, pristupiti uništenju ostataka jedinica NOVJ i obezbeđenju i transportovanju plena istočno od linije Jasenovac — Uvala — Popovići. NAV-N-T-314, 563/528.
144. 2. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije vanredni izveštaj o akciji »Reselšprung« i borbama jedinica 7. SS divizije u rejonima Poljice, Tičovo, Uvala, Mlinište i Glamoč; 373. divizije u rejonima Suvaja, Krnjeuša i Skakavac; borbene grupe 92. mot. puka u rejonima Suvaja, Krnjeuša i Skakavac sa podacima o obostranoj borbenoj delatnosti. NAV-N-T-314, 563/529.
145. 2. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: izveštava Komandu 2. oklopne armije o obostranim borbama u rejonima Mliništa, Vjenac, Peulje, Grahovo, Tičovo, Uvala, Drinić i Bos. Petrovac. U borbama od jedinica NOVJ učestvuju 1. proleterska, 9. i 20. divizija. NAV-N-T-314, 563/530.
146. 2. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: 373. diviziji dostavlja naređenje za napad svih borbenih grupa sa svim sredstvima, i obaveštava da su jedinice 7. SS divizije 2. juna uveče posle jake borbe sa jedinicama NOVJ zauzele Preodac i da se delovi 8. korpusa NOVJ nalaze na prostoru Tičeva. NAV-N-T-314, 563/822.
147. 2. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: naređuje 373. diviziji da sa svim delovima počne pokret prema Tičevu i da ubrza čišćenje prostora Drvar — Grahovo — Tičovo. NAV-N-T-314, 564/824.
148. 2. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: saopštava komandi 343. divizije zapovest Komande va-

zduhoplovstva Jugoistoka za hitno uništenje svih teretnih jedrilica koje se nalaze u Drvaru. NAV-N-T-314, 563/825.

149. 2. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« i rasporedu jedinica NOVJ u planini Vijenac i oko Tičeva, o mogućnostima izvlačenja preko planine Šator, o borbenoj aktivnosti na sektoru Kosanovići, Bosansko Grahovo, Tičovo, Grkovci, Čelebić, o pokretu 6. proleterske divizije iz rejona sev. od Prekaje, o diverzijama na putevima i borbama na pravcu Drvar — Petrovac — Mrkonjić-Grad. NAV-N-T-314, 565/1020-1021.
150. 2. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije dopunu izveštaja o operaciji »Reselšprung« u vezi aktivnosti na sektoru Otaševac — Crvar, Zaglavica — Gruborski Naslon — Rastoka — Oštrelj i o gubicima ljudstva i tehnike kod jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 565/1022.
151. 2. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: obaveštava Komandu 2. oklopne armije o operaciji »Reselšprung« i rasporedu jedinica 1. proleterske divizije oko Mliništa, kao i verovatnom napadu na Glamoč, o jačim snagama 9. i 20. divizije u oblasti Vijenca i o dejstvima jedinica 373. divizije na sektoru Tičeva, Psulje, Uvale, Drinića i Bosanskog Petrovca. NAV-N-T-314, 565/1023.
152. 2. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije međuizveštaj o operaciji »Reselšprung« o smetnjama na vezama kod jedinica 373. divizije i 7. SS divizije »Princ Eugen« i borbama 1. bataljona 92. mot. puka severozapadno od Bos. Petrovca. NAV-N-T-314, 565/1024.
153. 2. 6. 1944. TRISTA SEDAMDESET TREĆA DIVIZIJA: dostavlja Komandi 15. brdskog armijskog korpusa izveštaj o kretanju 6. ličke proleterske divizije sa 1. i 2. brigadom, Vrhovnim štabom NOV i POJ i Titom pravcem Velika kosa — Svinjarice — V. Klekovača jug.ist. od Oštrelja i Gruborski Naslon — Kastoća sev.zapadno od Oštrelja. NAV-N-T-314, 565/715.
154. 3. 6. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMije: naređuje Komandi 15. brdskog armijskog korpusa da u vezi rukovođenja operacijom »Reselšprung« i osnovnih zamisli u ciljevima dostavi ciljeve i termine za plan podređenih jedinica. NAV-N-T-314, 563/511-516.
155. 3. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja izveštaj Komandi 2. oklopne armije o liniji razgraničenja 7. SS i 373. divizije koja se proteže Jasenovac — Potoci — Rore. 373. divizija sa potčinjenim jedinicama i 1. kozačkim pionirskim bataljonom čistila je prostor Tičeva i planinu Vijenac. NAV-N-T-314, 563/517.
156. 3. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o opštim obostranim gubicima u ljudstvu i naoružanju, kao i plenu, od jedinica NOVJ u operaciji »Reselšprung« od 25. maja do 3. juna 1944. godine. NAV-N-T-314, 563/518-519.
157. 3. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: naređenje Komandi 373. divizije da situaciju u Tičevu do uveče rasčisti. Očekuje da će svi delovi odnosno jedinice, kao i 1. puk »Brandenburg« najzad izvršiti napad. NAV-N-T-314, 563/819.

158. 3. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije dnevni izveštaj o operaciji »Reselšprung« sa područja borbene grupe 7. SS divizije »Princ Eugen« u rejonima Mliništa, Uvala, Tičovo, Donji Ribnik i Protići; borbene grupe 373. divizije u rejonima Drvara, Mrkoplja, Župe, Peulja, Grahova, Resanovci i Vijenac; 92. mot. puka u rejonima Kesići — Petrovac. Podaci o obostranoj borbenoj delatnosti i toku akcije. NAV-N-T-314, 563/526.
159. 3. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o napadu na jedinice 1. proleterske divizije NOVJ koje se povlače prema jugoistoku. Borba sa jedinicama NOVJ u rejonu Tičeva. 1. puk »Brandenburg« posle jakog otpora dostigao Marino brdo. NAV-N-T-314, 563/525.
160. 3. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije vanredan izveštaj o dejstvima borbene grupe 7. SS divizije »Princ Eugen« i 373. divizije u operaciji »Reselšprung« na području Mliništa i Tičeva, sa podacima o obostranim borbenim dejstvima i zauzeću Tičeva. NAV-N-T-314, F-562/726.
161. 3. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung«, obostranoj borbenoj delatnosti i oštrim borbama podređenih jedinica sa 1. proleterskom divizijom na području Mliništa, Tičeva, Marino brdo i Resanovci. NAV-N-T-314, F-562/722.
162. 3. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: obaveštava Komandu 2. oklopne armije da se, na osnovu zaplenjenih dokumenata u Drvaru i engleskog izveštaja poslatog Riselu 13. aprila 1944. o saslušanju agenta Horvata, u stvari Bolić Branka, vidi da isti nije prebegao već da je zarobljen. Imenovan je bio nemački obaveštajac. NAV-N-T-314, 565/789.
163. 3. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o obostranim gubicima ljudstva i naoružanja u operaciji »Reselšprung« u vremenu od 25. maja do 2. juna 1944. godine. NAV-N-T-314, 565/1026—1027.
164. 3. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« i aktivnostima jedinica 6. proleterske i 9. dalmatinske divizije, pokretima i njihovim aktivnostima na području Drvara, V. Obljaja, Psulje — Grkovci — Tičovo, o premeštanju jedinica 1. proleterske divizije i delova 1. proleterskog i 8. korpusa NOVJ. NAV-N-T-314, 565/1028.
165. 3. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije vanredni izveštaj o operaciji »Reselšprung«. Borbena grupa 7. SS divizije u borbama sa jedinicama NOVJ; 373. divizija sa svim podređenim borbenim grupama u jutarnjim časovima 3. 6. 1944. otpočela pokret za napad. U 22.35 Tičovo je zauzeto. NAV-N-T-314, 563/524.
166. 3. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: naređuje Komandi 7. SS divizije da divizija sa podređenim jedinicama do 7. jula uveče očisti prostor Rore — Obršina — Mliništa; 8. juna 105. izviđačkim bataljonom prostor Glamoča, 369. izviđačkim bataljonom

- prostor Livna i 13. pukom Mliništa — Potoci — Jasenovac — Ključ — Zablaće. NAV-N-T-314, 563/899.
167. 4. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj jedinica borbene grupe 7. SS divizije »Princ Eugen«, borbene grupe 373. divizije i borbene grupe 92. mot. puka u operaciji »Reselšprung« na području dejstva Mlinište, Vitorog, Kupreško polje, Vjenac, Tičevo, Vrbljani, D. Ribnik, Marino Brdo, Mokro Polje, Drvar i Knin sa podacima o sopstvenim borbenim dejstvima. NAV-N-T-314, F-562/725.
168. 4. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije zahtev za snabdevanje 373. divizije aparatima za disanje sa rezervama kiseonika radi preiraživanja dubina u kojima se nalazio i koje je upotrebjavao Vrhovni štab NOV i POJ, a prepostavlja se da u njima ima ostavljenih važnih stvari i aparata. NAV-N-T-314, 565/679.
169. 4. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« u vezi aktivnosti jedinica 7. SS »Princ Eugen« divizije i pokretu na Vaganj, o sukobima sa partizanima 7 km od Mliništa, o čišćenju sektora Jastrebnjaka, o dejstvu 373. divizije i pokretu jedinica na teritoriji Drvara. NAV-N-T-314, 565/1031.
170. 4. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« o napuštanju položaja jedinica 8. korpusa NOVJ na sektor Tičevo — Grahovo — Grkovići — Šator-planina i neprimetnom odvajaju jedinica 9. dalmatinske divizije i povlačenju u planinu Staretinu, o iskazima zarobljenika u vezi namera Štaba 3. korpusa za povlačenje prema Kupreškom polju, o prebacivanju jedinica 5. korpusa, 13. i 16. brigade 39. divizije ka r. Sani, kao i podatke o gubitcima ljudstva i opreme kod jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 565/1032.
171. 4. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o borbama 7. SS divizije sa jedinicama NOVJ u rejonima Mliništa, Vaganj i Jastrebnjak, a 373. divizije u rejonima Drvara i Bos. Grahova; 92. mot. puk prispeo 7 km južno od Drvara i marš nastavlja dalje ka Sinju. NAV-N-T-314, 563/510.
172. 5. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS — NAČELNIK VEZE: dostavlja izveštaj Komandi 15. brdskog armijskog korpusa u kome opisuje iskustva u upotrebi sredstava veze u operaciji »Reselšprung« o vrlo čestim promenama komandnih mesta u borbi kod svih štabova, o vrlo velikom gubitku aparata usled dejstva protivnika, o mogućnosti rada sa »hrvatskim« osobljem za vezu kod 373. divizije, o teškim atmosferskim prilikama i drugim iskustvima u ovoj operaciji. NAV-N-T-314, F-562/841—842.
173. 5. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« koji se odnosi na položaj jedinica 6. proleterske divizije i njenom obezbeđenju Tita i njegovog štaba na putu Petrovac — Drvar, pravcem Trubar — pl. Ilica, o pokretu jedinica 9. divizije, o akciji čišćenja Jastrebljaka, o odbacivanju 13. brigade 1. proleterske divizije iz

Pribeljaka, kao i o gubicima u ljudstvu i opremi kod jedinica NOVJ.
NAV-N-T-314, 565/1034.

174. 5. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: obaveštava Komandu 2. oklopne armije o isključenju 2. brigade 6. proleterske divizije i položajima glavnih snaga ove divizije. NAV-N-T-314, 565/1035.
175. 5. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: izveštava Komandu 2. oklopne armije o toku operacije »Reselšprung«. Borbena grupa 373. divizije u čišćenju terena severozapadno od Tičeva protiv jakih jedinica NOVJ dobro napredovala. Jedinice NOVJ u dobro izgradenim položajima na visovima kod Bos. Grahova napadnute. Borbena grupa 7. SS divizije u borbi sa delcima 1. proleterske divizije zauzela Pribelj. Protivnički prodor u prostoru D. Ribnika. NAV-N-T-314, 563/499.
176. 5. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: izveštaj Komandi 2. oklopne armije o operaciji »Reselšprung«. Borbena grupa 373. divizije prekinula čišćenje Vijenca. Jedinice NOVJ u jačini 500—800 drže Pecku i visove južno od nje. Vode se borbe sa protivnikom u rejonima Šrbina, Slatina, Mliništa. 92. mot. puk otpočeo pokret iz prostora Drinića i Strmac u pravcu Sinja. Podaci o gubicima Jurišnog bataljona. NAV-N-T-314, 563/502.
177. 5. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: izveštava Komandu 2. oklopne armije da 373. diviziju koncentrično napadaju jedinice NOVJ. Uspeh povlačenja Jurišnog bataljona doveden u pitanje. Moli napuštanje položaja do 5. juna uveče. NAV-N-T-314, 563/504.
178. 6. 6. 1944. KOMANDANT DRUGE OKLOPNE ARMIJE: komandantu 15. brdskog armijskog korpusa naređuje da se daju odgovori na pitanja u vezi učešća borbene grupe 373. divizije u operaciji »Reselšprung«. Želi pojačanu aktivnost 373. divizije u prostoru Potoci — Uvala i severno od toga NAV-N-T-314, 563/361—364.
179. 6. 6. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: dostavlja Komandi 15. brdskog armijskog korpusa naređenje u vezi dostavljanja sumarnog izveštaja za sve potčinjene jedinice u operaciji »Reselšprung«. NAV-N-T-314, 563/463.
180. 6. 6. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: naređenje Komandi 15. brdskog armijskog korpusa da 92. mot. puk ostaje podređen 15. brdskom armijskom korpusu i da se smesti u prostoru Sinja. Borbene grupe 7. SS divizije koje su učestvovale u operaciji »Reselšprung« prebacite se na liniju Prevalja — Potoci — Jasenovac. 13. SS puk u prostor Mrkonjić-Grad — Jajce. NAV-N-T-314, 563/497—498.
181. 6. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja izveštaj Komandi 2. oklopne armije o povlačenju jedinica NOVJ noću 5/6. juna ispred fronta 13. SS puka istoku i jugoistoku. NAV-N-T-314, 563/495.
182. 6. 6. 1944. KOMANDA PETNAESTOG BRDSKOG ARMIJSKOG KORPUSA: dostavlja Komandi 7. SS divizije »Princ Eugen« naredbu o pohvali vojničkog i rukovodećeg sastava za naročite rezultate postignute u operaciji »Reselšprung« na sektoru i pod komandom

15. brdskog korpusa. Ujedno naređuje da se divizija od sada potčinjava 5. SS korpusu. NAV-N-T-314, 563/896—897.
183. 6. 6. 1944. KOMANDA PRVOG PUKA »BRANDENBURG«: dostavlja Komandi 15. brdskog armijskog korpusa sumarni izveštaj po završetku operacije »Reselšprung« o obostranim gubicima u ljudstvu, naoružanju i plenu. Sopstveni gubici se odnose samo na puk bez podređenih jedinica. NAV-N-T-314, 563/745—744.
184. 6. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj jedinica borbene grupe 7. SS divizije »Princ Eugen«, borbene grupe 373. divizije, borbene grupe 1. puka »Brandenburg« i 500. SS desantnog bataljona o operaciji »Reselšprung«, o teškim borbama i obostranim borbenim dejstvima sa jedinicama 5. korpusa NOVJ i 1. proleterske divizije na području D. Ribnik, Vrijenac, Mlinište, Pecka, Crni Vrh, Sitnica, Grahovo, Drvar, Ripač i Petrovac. NAV-N-T-314, F-562/729.
185. 6. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o prvim iskustvima i opštem utisku o operaciji »Reselšprung« za vreme od 25. maja do 6. juna 1944. Nakon dobijanja izveštaja o iskustvu i izveštaja pojedinih borbenih grupa, zaključni izveštaj će se naknadno dostaviti. NAV-N-T-314, F-562/843—849, i F-563/354—360.
186. 6. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o rasporedu 6. proleterske divizije u rejonu Nebljusi — Trubar, o dejstvima 1. proleterske divizije oko Mliništa, o pokretu i akcijama jedinica 39. divizije oko Ribnika, Mrkonjić-Grada, Mliništa i o gubicima u ljudstvu i opremi jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 565/1036—1037.
187. 6. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o prisutnosti delova 8. korpusa NOVJ i stranih vojnih misija u rejonu planine Vrijenac, o namerama Korpusa za ovladavanjem prostora Peći i Tiškovac, kao i o teškim gubicima jedinica NOVJ. NAV-N-T-314, 565/1038.
188. 6. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »RESELŠPRUNG« i dejstvima 92. motorizovanog puka protiv slabijih snaga NOVJ. NAV-N-T-314, 565/1039.
189. 6. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »RESELŠPRUNG« u vezi aktivnosti jedinica 7. SS divizije »Princ Eugen« i izvlačenja jedinica NOVJ preko Vrbljana, Busije i D. Ribnika, o akcijama čišćenja jedinica 373. divizije sev. istočno od Bosanskog Grahova i jugozapadno od Drvara, kao i 92. mot. puka. NAV-N-T-314, 565/1040.
190. 7. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« u vezi odbacivanja jedinica 6. ličke divizije i njihovom povlačenju ka Martin-Brodu, o borbama sa ovim jedinicama kod mesta Dobro Selo i 13. km severno od Drvara, o sastavu partizanske borbene grupe oko Jadovnika, kao i o nedostatku podataka o 39. i 1. proleterskoj diviziji posle odvajanja od snaga 7. SS »Princ Eugen« divizije. NAV-N-T-314, 565/1042.

191. 7. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o ukupnim gubicima ljudstva i opreme za period od 25. maja do 5. juna 1944. sa spiskom i brojčanim podacima obostranih gubitaka. NAV-N-T-314, 565/1135—1136.
192. 7. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o obosiranim gubicima u operaciji »Reselšprung« kod Jurišnog oklopног bataljona, 500. SS padobranskog bataljona i 92. mot. puka. Izveštaji 373. divizije i 1. puka »Brandenburg« slede po prijemu. NAV-N-T-314, 563/365.
193. 7. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije dnevni izveštaj o operaciji »Reselšprung«. Borbena grupa 373. divizije sukobil se sa jakim jedinicama NOVJ pri čišćenju prostora Bastasi — Šljivik. Pretraživanje Titove pećine bez uspeha. NAV-N-T-314, 563/480.
194. 7. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o privremenim obostranim gubicima u operaciji »Reselšprung« od 25. 5. do 5. 6. 1944. u ljudstvu, naoružanju i plenu jedinica NOVJ. Gubici nemačkih jedinica prikazani su odvojeno po jedinicama. NAV-N-T-314, 563/483—485.
195. 7. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: naređuje Komandi 373. divizije da odmah pošalje izveštaj o opštim gubicima i plenu jedinica NOVJ u operaciji »Reselšprung« za 384. peš. puk, 373. izviдаčki bataljon, 500. SS padobranski bataljon, 1. lovački puk i Kozački pionirski bataljon. NAV-N-T-364, 563/800.
196. 7. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: naređuje Komandi 373. divizije da izvrši naknadno čišćenje prostora Potoci — Uvala, i da Jurišni bataljon prebac u Drvar. NAV-N-T-314, 563/797 i 799.
197. 8. 6. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: naređenje 15. brdskom armijskom korpusu da hitno dostavi izveštaj o gubicima jedinica NOVJ koje su im nanete od strane borbene grupe 373. peš. divizije u operaciji »Reselšprung«. NAV-N-T-314, 563/796.
198. 8. 6. 1944. KOMANDA DRUGE OKLOPNE ARMIJE: naređuje Komandi 15. brdskog armijskog korpusa da dostavi sumarni izveštaj o uspehu u operaciji »Reselšprung« za sve potčinjene jedinice. NAV-N-T-314, 563/470—471.
199. 8. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o situaciji na području dejstva Drvar, Petrovac, Vrtoče, Tičev, Bosansko Grahovo i borbama jedinica u operaciji »Reselšprung« sa podacima o obostranoj borbenoj delatnosti i gubicima. NAV-N-T-314, F-562/739—740.
200. 8. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije dopunski izveštaj za 8. juni u vezi akcije čišćenja severno od Drvara, pravcem Otaševac i istočno od puta Presedlina, oko Petrovca i Bravskog Vaganca. NAV-N-T-314, 565/1043.
201. 8. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o uspehu operacije »Reselšprung«, o izbegavanju daljih borbi elitnih jedinica NOVJ 1. proleterske i 6. ličke divizije zbog iscrpljenosti i premorenosti, o velikim

- gubicima 4, 9. i 39. divizije, o stranim vojnim misijama i njihovim namerama, o materijalnim potrebama jedinica NOVJ, taktičkim dejstvima, o ukupnim obostranim gubicima u ljudstvu i opremi. NAV-N-T-314, 565/1133—1134 i F-563/444—445.
202. 8. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: izveštava Komandu 2. oklopne armije o nameri sprovođenja sledećeg plana po završetku operacije »Reselšprung«. Čišćenje šumskog područja završiti do 15. 6. 1944. Trajno zaposedanje prostora Drvar — Petrovac, osiguranje puta za vezu Bihać — Knin. Uspostaviti jedno uporište u prostoru Bos. Grahova i sprečiti vezu NOVJ između Livanjskog Polja i Like. NAV-N-T-314, 563/366—367.
  203. 9. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o operaciji »Reselšprung« u vezi dejstava jedinica 373. divizije istočno i jugozapadno od Petrovca i južno od Drvara, o jačim partizanskim snagama u rejonu Otaševac, o aktivnosti na teritoriji Kesići — Grahovo, o rasporedu jedinica 9. divizije NOVJ na planini Vjenac. NAV-N-T-314, 565/1046.
  204. 9. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o aktivnosti borbene grupe 373. divizije na sektoru Marinkovci, Kuderna, B. Petrovac i dejstvima na području Potoci, Uvala, Drinić, Presedlina, Drvar i Otaševac. NAV-N-T-314, 565/1050.
  205. 9. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije izveštaj o borbenoj grupi 373. divizije u vezi aktivnosti u okolini Drvara i pojavi većih partizanskih snaga u rejonu Materića i Marčetina Uvale, o nameri prodora do Presedline i Smoljana, o planovima da narednih dana sproveđe akciju na području Uvala — Potoci — Srnetica, B. Petrovac — Drinić — Srnetica. NAV-N-T-314, 565/1051.
  206. 9. 6. 1944. PETNAESTI BRDSKI ARMIJSKI KORPUS: dostavlja Komandi 2. oklopne armije naknadni sumarni izveštaj o obostranim gubicima u operaciji »Reselšprung« u mrtvima, zarobljenima, prebeglima, naoružanju, municiji, sredstvima za vezu i drugim materijalima. NAV-N-T-314, 563/372—374.
  207. 10. 6. 1944. TRISTA SEDAMDESET TREĆA DIVIZIJA: dostavlja Komandi 15. brdskog armijskog korpusa izveštaj o operaciji »Reselšprung« za period od 25. maja do 5. juna 1944. i borbama protiv jedinica NOVJ u rejonima Drvar, Prekaja, Potoci, Uvala, Tičevo, Vrtoče, Gradina, Osredci, Dugo Polje, Trubar, Resenovci, Donje Peulje i Bosansko Grahovo. U izveštaju se iznose podaci o sastavu i brojnom stanju nemačkih jedinica angažovanih u operaciji, obostranim gubicima u ljudstvu i naoružanju. Pored toga, opisan je tok operacije po danima i iznose se stečena iskustva u ovoj operaciji. NAV-N-T-314, 563/419—432.

USTAŠKO-DOMOBRANSKI DOKUMENTI

1. 29. 5. 1944. MINISTARSTVO ORUŽANIH SNAGA NDH — OPERATIVNO ODELJENJE: izveštaj o borbama protiv jedinica NOVJ na području Bosanskog Petrovca i Drvara, Arhiv NDH, k. 38, f. 1, d. 29.

2. 31. 5. 1944. MINISTARSTVO ORUŽANIH SNAGA NDH — OPERATIVNO ODELJENJE: izveštaj o borbama nemačkih jedinica protiv jedinica NOVJ u drvarskoj operaciji u toku 26. i 27. maja 1944. na sektoru Drvara i Bosanskog Petrovca. K. 38, f. 1, d. 31.
3. 1. 6. 1944. MINISTARSTVO ORUŽANIH SNAGA NDH — OPERATIVNO ODELJENJE: izveštaj o borbama nemačkih jedinica u drvarskoj operaciji protiv jedinica NOVJ na području Drvara, Bosanskog Petrovca i Mrkonjić-Grada. K. 39, f. 1, d. 1.
4. 4. 6. 1944. MINISTARSTVO ORUŽANIH SNAGA NDH — OPERATIVNO ODELJENJE: izveštaj o borbama protiv jedinica NOVJ na području Mrkonjić-Grada, Gornjeg Ribnika i Drvara. K. 39, f. 1. d. 4.
5. 6. 6. 1944. MINISTARSTVO ORUŽANIH SNAGA NDH — OPERATIVNO ODELJENJE: izveštaj o borbama protiv jedinica NOVJ kod Bosanskog Petrovca, Drvara i Bosanskog Grahova. K. 39, f. 1. d. 6.
6. 7. 6. 1944. MINISTARSTVO ORUŽANIH SNAGA NDH — OPERATIVNO ODELJENJE: izveštaj o borbama protiv jedinica NOVJ na prostoru Bosanski Petrovac — Drvar i uspesima nemačkih jedinica u drvarskoj operaciji. K. 39, f. 1, d. 7.
7. 9. 6. 1944. MINISTARSTVO ORUŽANIH SNAGA NDH — OPERATIVNO ODELJENJE: izveštaj o čišćenju područja Drvara i Bosanskog Petrovca od strane nemačkih jedinica i povlačenju jedinica NOVJ sa tog terena. K. 39, f. 1, d. 9.
8. 10. 6. 1944. MINISTARSTVO ORUŽANIH SNAGA NDH — OPERATIVNO ODELJENJE: izveštaj o borbama u drvarskoj operaciji protiv jedinica NOVJ na sektoru Tičeva, Bosanskog Grahova, Srnetice, Jasenovca, Potoka i Drvara. K. 39, f. 1, d. 10, 11, 12, 13. i 14.

ČETNIČKI DOKUMENTI

1. 26. 5. 1944. KOMANDA DINARSKE ČETNIČKE OBLASTI: zapovest komandanta dinarske četničke oblasti vojvode Momčila Đurića, komandantima 1. bosanskog, 501. kosovskog i 502. korpusa dinarske četničke oblasti, za napad na jedinice NOVJ kod Drvara i sadejstvo sa nemačkim jedinicama u drvarskoj operaciji. Četnička arhiva, k. 153, f. 6, d. 32.

Bibliografska građa o desantu na Drvar maja 1944. godine¹

Branko Obradović

U inicijativu da se pripremi bibliografska građa o desantu na Drvar maja 1944. dao je Organizacioni odbor za pripremu naučnog skupa *Desant na Drvar maja 1944. godine*, a ja sam je prihvatio zato što sam za Institut za istoriju u Banjaluci, u kojem radim, prikupio pričlan broj bibliografskih jedinica o NOB-u u Bosanskoj krajini, pa se tu našlo i dosta prikupljene građe o desantu na Drvar.

Prilikom prikupljanja građe služio sam se Bibliografijom Jugoslavije — knjige, brošure i muzikalije, zatim Bibliografijom Jugoslavije, serijom »A«, koja donosi članke i priloge u serijskim publikacijama iz društvenih nauka. Nadalje sam se koristio istorijskim bibliografijama koje redovno izlaze u istorijskim časopisima, kao što su Istoriski časopis, Istoriski glasnik i Vojnoistorijski glasnik. Naravno, pregledao sam i sve do sada objavljene bibliografije o narodnooslobodilačkoj borbi.

Iz gore navedenih podataka vidi se da sam prikupljenu bibliografsku građu istraživao jedino u Jugoslaviji. Za istraživanje u inostranstvu nije bilo dovoljno ni vremena ni materijalnih sredstava. Neregistrovanje inostranih priloga o desantu na Drvar predstavlja najveći nedostatak ovog rada, pa je to jedan od razloga što sam ovaj rad naslovio »Bibliografska građa«, a ne »Bibliografija« o desantu na Drvar maja 1944. godine.

Bibliografska građa o desantu na Drvar izložena je po najsavremenijim međunarodnim principima, tj. po ISBD. Građa je, prema načinu objavljivanja, podeljena u dve grupe. U prvoj grupi svrstana je građa objavljena u monografskim publikacijama, tj. u knjigama i brošurama (ukupno je registrovano 46 jedinica), i označena je slovom »A«. U drugoj grupi, označenoj slovom »B«, registrovana je građa objavljena u serijskim publikacijama, tj. u časopisima, godišnjacima, periodičnim zbornicima, novinama, revijama i magazinima (ukupno je registrovana 241 jedinica). Svaku grupu podelio sam na dve podgrupe. U »A« grupi, u prvu podgrupu izdvojio sam monografske publikacije koje se u celosti odnose na desant na Drvar (19 jedinica). U drugu podgrupu izdvojio sam one monografske publikacije koje samo delimično govore o desantu (27 jedinica). U »B« grupi, u prvu podgrupu izdvojio sam studije, članke i priloge objavljene u stručnim časopisima, godišnjacima i periodičnim zbornicama (36 jedinica), a u drugu podgrupu članke, priloge i sećanja iz novina, revija i magazina (ukupno 205 jedinica).

¹ Izlaganje na naučnom skupu »Desant na Drvar maja 1944«, održanom u Drvaru 23. i 24. maja 1984.

Prilikom registrovanja serijskih publikacija uveo sam jednu novinu u odnosu na zvaničnu Bibliografiju Jugoslavije: iza svakog naslova serijske publikacije naveo sam i mesto gde je publikacija objavljena. Sve ostale podatke naveo sam za časopise, kao i za zbornike, isto kao što se navode i u Bibliografiji Jugoslavije, serija »A«, dok sam za novine, revije i magazine navodio podatke kao i za časopise: iza godine naveo sam godište, pa broj, a umesto paginacije u zagradi sam dao tačan datum izlaska publikacije. Na taj način sam registrovanje serijskih publikacija skoro potpuno izjednačio.

Zbog kratkog vremena na pripremanju ovog rada, svestan sam da nisam uspeo prikupiti svu relevantnu građu, ali sam siguran da sam napravio prvi korak da se do sada uočene praznine što pre popune.

A

MONOGRAFSKE PUBLIKACIJE O DESANTU NA DRVAR

1. DESANT na ...

Desant na Drvar : materijali uz grafikon. — Beograd : Narodna ar-mija, 1967 (Split : Vojna štamparija). — 19 str. ; 16 cm

2. ĐURANOVIĆ, Šarlota

Kèćim kali / Sharlota Gjuranoviq ; përktyes Fejzulla Cana. — Pri-sthine : Rilindja). — 34 str. : ilustr. ; 21 cm
Titulli i originalit: Konjićev skok

3. ĐURANOVIĆ, Šarlota

Konjićev skok / Šarlota Đuranović; ilustrirao Zdenko Svirčić. — Zagreb : Školska knjiga, 1961 (Zagreb : Grafički zavodi Hrvatske). — 32 str. : ilustr. ; 21 cm
(Biblioteka »Prošlost moje zemlje ; 2)

4. MIŠKOVIĆ, Petar

Bitka za Drvar : 1944—1974 / Petar Mišković. — Sarajevo : »Ve-selin Masleša«, 1974 (Sarajevo : »Oslobodenje«). — 108 str. : ilustr. ; 20 cm

5. MIŠKOVIĆ, Petar

Desant na Drvar / Petar Mišković ; karte izradio Asim Abdurah-manović ; grafička oprema Seid Hasaneffendić. — Sarajevo : Zavod za izdavanje udžbenika 1974. (Sarajevo : »Oslobodenje«). — 152 str. : ilustr. ; 24 cm
Izvori i literatura: 149—150 str.

6. ODIĆ. Slavko F.

Desant na Drvar maja 194 : Drvarska operacija / Slavko F. Odić. — Beograd : Vojnoistorijski institut, 1981 (Beograd : »Kultura«). — 315 str. : ilustr. + 10 karata ; 24 cm

7. PEROVIĆ, Branko

Drvarska operacija / Branko Perović. — Beograd : Viša vojna aka-demija JNA, 1960. — 56 str. ; 19 cm
(Katedra vojne istorije)

8. POPOVIĆ, Stevo

Desant na Drvar : u svjetlu dokumentacije i eksponata Muzeja revolucije u Sarajevu / Stevo Popović ; uvod Moni Finci. — Sarajevo : Muzej revolucije SR BiH, 1959 (Sarajevo : »Oslobodenje«). — 70 str. : ilustr. ; 21 cm

(Iz borbe naših naroda za slobodu ; 2)

9. POPOVIĆ, Stevo

Desant na Drvar : u svjetlu dokumentacije i eksponata Muzeja revolucije u Sarajevu i Muzeja »25. maj« u Drvaru / Stevo Popović. — 2 izmijenjeno i dopunjeno izd. — Sarajevo : Muzej revolucije SR BiH, 1969 (Sarajevo : »Oslobodenje«). — 88 str. : ilustr. ; 22 cm
(Iz borbe naših naroda za slobodu ; 2)

10. POPOVIĆ, Stevo

Desant na Drvar : u svjetlu dokumentacije i eksponata Muzeja revolucije u Sarajevu i Muzeja »25. maj« u Drvaru / Stevo Popović. — 3. izd. — Sarajevo : Muzej revolucije SR BiH ; Drvar : Spomen muzej »25. maj 1944«, 1975 (Sarajevo : »Oslobodenje«) — 88 str. ; ilustr. ; 22 cm

(Iz borbe naših naroda za slobodu ; 2)

11. POPOVIĆ, Stevo

Desant na Drvar : u svjetlu dokumentacije i eksponata Muzeja revolucije u Sarajevu i Muzeja »25. maj« u Titovom Drvaru / Stevo Popović. — Sarajevo : Muzej revolucije SR BiH ; Titov Drvar : Spomen-muzej »25. maj 1944«, 1982 (Sarajevo : »Oslobodenje«) — 88 str. : ilustr. ; 22 cm

(Iz borbe naših naroda za slobodu ; 2)

Literatura: str. [91]

12. RISTOVIĆ, Ljubiša

Desant na Drvar / Ljubiša Ristović ; naslovna strana Zlatko Prica ; nacrt za korice Milenko Miletić. — Beograd : »Rad«, 1961 (Beograd : »Prosveta«) — 68 str. : ilustr. ; 20 cm
(Kolo »Zastave slobode«)

13. SATTLER, Miran

Drvar / Miran Sattler : oprema Miro Jerša. — V Ljubljani : »Cankarjeva založba« ; Zagreb : »Alfa« 1975 (Pulj : »Otokar Keršovani«). — 208 str. : ilustr. ; 21 cm
(Svet v vojni : nepozabni podvigi)

Literatura: str. 211

14. SATTLER, Miran

Konjićev skok : desant na Drvar / Miran Sattler: preveo s engleskog Branimir Žganjer. — Zagreb : »Alfa«, 1976 (Rijeka : »Riječka tiskara«). — 183 str. : ilustr. : 28 tabli ; 21 cm

(Jugoslavija u ratu ; 2). — Naslov originala : Drvar. —

Literatura: str. 183

15. SATTLER, Miran

Operácia »Rösselsprung« / Miran Sattler. — 1. wyd. — Bratislava : Pravda, 1980. — 142 str. ; 21 cm
(Edicia Memoare, Článka knjižica Pravda)

Literatura: str. 144

16. ŠEVO, Svetozar

Desant na Drvar / Svetozar Ševo ; prevedel Cvetko Zagorski. — Ljubljana : Zavod »Borec«, 1966 (Ljubljana : »Ljudska pravica«). — 203 str. : ilustr. ; 18 cm

Naslov originala: Vazdušni desant na Titovu pećinu

17. ŠEVO, Svetozar

Desant na Drvar / Svetozar Ševo ; likovna oprema Željko Marjanović. — 2 izd. — Sarajevo : »Svjetlost«, 1969 (Tuzla : »Grafičar«). — 161 str. : 20 cm

(Biblioteka »Mladi dani«)

18. ŠEVO, Svetozar

Vazdušni desant na Titovu pećinu / Svetozar Ševo — Sarajevo : »Svjetlost«, 1963 (Sarajevo : »Oslobodenje«). — 160 str. ; 20 cm
(Biblioteka »Oslobodilački rat«)

19. TITOV DRVAR

Titov Drvar : istorijske fotografije iz vremena boravka druga Tita i njemačkog desanta 25. maja 1944. godine na Drvar = Tito's Drvar Historical Photographs from the Time of Comrade Tito's Stay and the German Descent upon Drvar on 25. May 1944 = Titov Drvar : istorijskie fotografii iz perioda prebyvaniya tovariša Tita i nemetskogo desanta 25 maja 1944 goda na Drvar / tekst i izbor Gojko Jokić ; likovna oprema Milorad Rodin. — Titov Drvar : Spomen muzej »25 maj 1944« ; Beograd : Turistička štampa, 1981 (Beograd : BIGZ). — 48 str. : ilustr. ; 17×17

Uporedni tekst na srpskohrvatskom, engleskom i ruskom jeziku

PRILOZI, ČLANCI I SJEĆANJA O DESANTU NA DRVAR U MONOGRAFSKIM PUBLIKACIJAMA

20. BITKE, borbe i marševi ...

Bitke, borbe i marševi : 1941—1945. — Beograd: Narodna armija, 1981 (Split : Vojna štamparija). — 382 str. : ilustr. ; 20 cm
(Tokovi revolucije ; 2)

Iz sadržaja: — 1 Desant na Drvar / Milorad Janković, 196—203.

21. DEDIJER, Vladimir

Dnevnik / Vladimir Dedijer. — Beograd : Jugoslovenska knjiga, 1950 (Beograd : Jugoslovensko štamparsko preduzeće). — : ilustr. 25 cm

3 dio: Od 10 novembra 1943. do 7. novembra 1944. — 297 str.

Iz sadržaja: Naša ofanziva u leto i jesen 1944, 197—211

22. ČOLAKOVIĆ, Rodoljub

Zapisi iz oslobodilačkog rata / Rodoljub Čolaković; ilustracije Ismet Mujezinović. — Sarajevo : »Svjetlost«, 1977 (Novi Sad : »Budućnost«) ; 22 cm

2 knj. — 858 str. + 1 karta

Iz sadržaja: i [O desantu na Drvar] str. 717—733

23. DRVAR 1941—1945

Drvar 1941—1945: sjećanja učesnika / glavni i odgovorni urednik Pero Morača. — Drvar : Skupština opštine, 1972. — 23 cm (Čir.) Knj. 5: 1978. — 707 str. : ilustr.

Iz sadržaja: 1 Sa Vrhovnim štabom u Drvaru 1944. godine / Milorad Janković, 139—172. — 2 Iz mog dnevnika / Zdenko Ulepić. — 3 U Drvaru neposredno pred desant / Olga Vipotnik, 239—241. — 4. Drvar uoči desanta / Nada Milašin-Živković, 242—242. — 5 Posljednji susret sa Duškom Bajićem / Svetko Rundaš, 245—246. — 6 »Niti si borac niti si dobra kuharica« / Branka Savić, 247—253. — 7 Sećanje na desant / Ivan Maček Matija, 254—258. — 8 Desant na Drvar / Gojko Nikolić, 259—265. — 9 Među padobrancima u Drvaru / Miloš Kecman Vojsko, 266—268. — 10 Heroj Mika Bosnić / Draginja Kasum Zrilić, 269—270 — 11 Na mjestu događaja / Mirko Srđić, 271—274. — 12 Njemačka jedrilica na Jandrinom podu / Mirko Tintor i Dobroslav Tomić, 275—276. — 13 Uništena jedrilica / Stevan Papak, 277—278. — 14 Pred pećinom u Drvaru 25. maja 1944. / Milorad B. Janković, 279—292. — 15 Dva sjećanja iz Drvara / Milan Kecman, 293—294. — 16 Heroj Ćić / Savo Pužić, 295—300. — 17 Omiljeni sekretar SKOJ-a / Milan Simišić, 301—303. — 18 Razija Omanović / Milka Mandžuka-Pilipović, 304—308. — 19 Smrt u ognju / Boško L. Rodić, 309—315. — 20 Dan koji se pamti / Milorad Marković, 316—319. — 21 Djeca i djevojke protiv desanta / Rahela Albahari-Perišić, 320—324. — 22 Kako smo doživjeli desant / Nada Živković-Milašin i Desa Markanović-Perunčić, 325—328. — 23 Prodor u Drvar je zaustavljen / Vlado Bajić, 329—331. — 24 Kako sam doživjela desant / Đuja Balaban, 336—338. — 25 Živa barikada / Milica Šobić, 339—340. — 26 »Pjevaj da te Tito čuje« / Joka Dodig, 345—347. — 27 Žarko Mišković — život posvećen revoluciji / Petar Mišković, 352—356. — 28 Pored Jove pao je Marko / Brane D. Trikić, 357—359. — 29 Zvjerstva njemačkih padobranaca / Lucija Marjanović-Trikić, 360—362. — 30 Skojevac Bogdan Zeljković / Stevan M. Vještica, 363—364. — 31 Iskustvo i hrabrost Jove Tomića / Stevo Papak i Simo Čurić, 365—367. — 32 Zajednički u dobru i u zlu / Vaja Zorić-Bekić, 371—373. — 33 U Drvaru za vrijeme desanta i u pokretu do Preodca / Miladin Ivanović, 374—381. — 34 Ubiti sve što se miče / Perica Grubor, 398—404. — 35 Brzo smo se oporavili / Jovo Milić, 407—412.

24. INJAC, Branko

Zračni desanti i građanska odbrana / Branko Injac. — Zagreb : »27 srpanj«, 1954 (Zagreb : »Tipografija«). — 171 str. ; 21 cm Iz sadržaja: 1 Njemački zračni desant na Drvar, 37—40 str.

25. JOVANOVIĆ, Arso

Šesta i sedma neprijateljska ofanziva / Arso Jovanović. — Beograd : Nova Jugoslavija, 1945. — 38 str. ; 18 cm (Čir.) (Izdanje »Nove Jugoslavije« ; 3)

Iz sadržaja: 1 Treća faza sedme ofanzive (Desant na Drvar, 27—35 str.

26. MACLEAN, Fitzroy

Rat na Balkanu / Fitzroy Maclean ; preveo Konstantin Miles ; pogovor Ive Mihovilović. — Zagreb : »Stvarnost«, 1964. — 256 str. : ilustr. ; 18 cm
(Biblioteka »Vremeplov«)

Iz sadržaja: 1 [O desantu na Drvar, 167—172 str.]

27. MAČETA, Gojko ...

Drvar grad Heroj / Gojko Marčeta, Luka Jandrić. — Beograd : »Narodna armija«, 1981 (Split : Vojna štamparija). — 94 str. ; ilustr. ; 18 cm
(Gradovi heroji ; 5). — Literatura: str. 94

Iz sadržaja: 1 »Konjički skok« — neuspjeli desant, 81—92

28. MITROVIĆ, Mitra

Ratno putovanje / Mitra Mitrović. — Beograd : »Prosveta«, 1953. — 273 str. ; 17 cm (Čir.)

Iz sadržaja: — 1 Zatišje u Drvaru, 276—237 (Govori o zatišju u Drvaru iza desanta 25. maja 1944. godine)

29. MLADENOVIĆ, Miroslav ...

U pratnji Vrhovnog komandanta : Prateći bataljon Vrhovnog štaba NOV i POJ / Miroslav Mlađenović, Savo Kržavac. — Beograd : »Narodna armija«, 1971 (Zagreb : »Vjesnik«). — 229 str. : ilustr. 20 cm
(Zapisi o ratnim brigadama ; 29)

Iz sadržaja: — 1 Desant na Drvar, 177—205.

30. MLADENOVIĆ, Miroslav ...

U pratnji Vrhovnog komandanta : Prateći bataljon Vrhovnog štaba NOV i POJ / Miroslav Mlađenović, Savo Kržavac. — 2, dop. i izmjenjeno izd. — Beograd : »Narodna armija«, 1977. — 279 str. : ilustr. ; 18 cm
(Zapisi o ratnim brigadama ; 29)

Iz sadržaja: 1 Desant na Drvar, 222—255

31. ODIĆ, Slavko F.

Neostvareni planovi / Slavko F. Odić ; opremio Zoltan Gabor. — Zagreb : »Naprijed«, 1961 (Zagreb : »Ognjen Prica«). — 372 str. : ilustr. ; 24 cm + 15 tabli
(Biblioteka »Publicistika«). — Sa literaturom

32. OSLOBODILAČKI rat ...

Oslobodilački rat naroda Jugoslavije : 1941 — 1945 / redakcija V. Terzić. — Knj. I—II. — Beograd: Vojnoistorijski institut Jugoslovenske narodne armije, 1957—1958 (Beograd : Vojno štamparsko preduzeće). — 24 cm

2 knj: Od Drugog zasjedanja AVNOJ-a do konačne pobjede. — 763 str.

Iz sadržaja: — 1 Drvarska operacija, 94—106

33. PRIRUČNIK za ...

Priručnik za vojno-političku obuku boraca Jugoslovenske armije. — Broj 2. — Beograd : Politička uprava Jugoslovenske armije, 1946. — 389 str. ; 20 cm

Iz sadržaja: — 1 VI i VII neprijateljska ofanziva i napad na Vrhovni štab NOB i POJ / Arso Jovanović, 301—322

34. RADULOVIC, Ilija

Hronika Treće krajiške proleterske brigade / Ilija Radulović. — Beograd : Vojnoizdavački zavod, 1967 (Trebinje : »Kultura«). — 298 str. ; 21 cm

(Iz ratne prošlosti naših naroda ; 76)

Iz sadržaja: — 1 Desant na Drvar, 169—173. — 2 U zaštiti Vrhovnog štaba, 174—180

35. RENDULIC, Lothar

Gekämpft, gesiegt, geschlagen / Lothar Rendulic. — Wels — München : Welsermühl, 1957. —

36. REPUBLIKA

Republika : Almanah 1941—1961 / Redakcija: Ivan Dončević, Novak Simić, Ivo Smoljan. — Zagreb : »Zora«, 1961. — 329 str. : ilustr. ; 33 cm

Iz sadržaja: — 1 Dugi ratnički dan (Desant na Drvar) Đoko Jovanić

37. SIMPOZIJ o ...

Simpozij o Petrovoj gori : U povodu 25-godišnjice III zasjedanja ZAVNOH-a : Topusko 10—13. studenog 1969, gl. ur. Dušan Čalič. — Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1972 (Zagreb : Izdavački zavod Jugoslavenske akademije) — 656 str. ; 24 cm

Iz sadržaja: — 1 Borbena dejstva jedinica 4. korpusa NOVJ u Baniji, Kordunu i Cazinskoj krajini za vrijeme Drvarske operacije (operacija »Šah« od 20. do 30. V 1944. godine / Ivan Antonovski, 537—547

38. SKORZENY, Otto

Misions secrètes / Otto Skorzeny ; traduit de l' allemand Max Roth. Paris : Flammarion, 1950. — 252 str. ; cm

39. SKORZENY, Otto

Tajne misije / Oto Skorzeni. — Beograd : s. e., 1952. — 189 str. ; 21 cm

Štampano kao rukopis

Iz sadržaja: — 1 Desantni napad na Vrhovni štab NOV i POJ, 94—96.

40. ŠESTA proleterska ...

Šesta proleterska divizija / priredili Dragan Grubor, Ante Knežević, Josip Barković ; ilustrovalo Pavao Štalter. — Zagreb : »Epoha«, 1964. — 797 str. ; ilustr. ; 25 cm

(Biblioteka NOB)

Iz sadržaja: 1 Divizija u Drvarskoj operaciji / Đoko Jovanić, 278—304. — 2 Proleteri kao jedan za Tita / Branko Krnjajić, 304—307

41. ŠESTA proleterska divizija ...

Šesta proleterska divizija »Nikola Tesla« povodom trogodišnjice 1945. — Zagreb : Politički cdsek 6 proleterske divizije, s. a. (Zagreb : Štamparija II Jugoslavenske armije). — 160 str. ; 28 cm

Naslov sa koricom

Iz sadržaja: — 1 Bitka na Drvaru / major Dragan Rakić, 52—54

42. ŠIJAN, Milan

Treća lička brigada / Milan Šijan ; omot Miroslav Vajić. — Beograd : Vojnoizdavački zavod, 1970 (Beograd : »Srbija«). — 448 str. ; ilustr. ; 24 cm

(Ratna prošlost naših naroda ; 121 : Monografije jedinica NOV i POJ ; 16)

Iz sadržaja: — 1 Borbe u toku sedme neprijateljske ofanzive : U obezbjeđenju Vrhovnog štaba od neprijateljskog desanta, 234—248

43. TREĆA KRAJIŠKA PROLETERSKA BRIGADA

Zbornik sjećanja / urednici Đuro Bajić, Ljubiša Čurguz, Nikica Pili-pović. — Beograd : Vojnoizdavački zavod, 1969 (Beograd : Grafičko preduzeće »Srbija«). — 20 cm

(Ratna prošlost naših naroda ; knj. 100)

Knji. 2. — 679 str. : ilustr.

Iz sadržaja: — 1 Bele pečurke nad Drvarom / Mile Morača, 273—275. — 2 Na Glamočkoj cesti / Sretko Trikić, — . — 3 Obezbeđenje Vrhovnog štaba / Đuran Kovačević, 283—285. — 4 U koloni sa drugom Titom / Milorad Tomić, 286—291

44. VEZE U NOB

Veze u NOB : ratna sećanja 1941—1945 / urednici Esad Tihić, Momčilo Kalem ; dokumente i depeše pripremio Milovan Dželevdžić. — Beograd : Vojnoizdavački zavod, 1981 (Split : Vojna štamparija). — knj. ; 25 cm

(Ratna prošlost naroda i narodnosti Jugoslavije ; 224—228)

Iz sadržaja: — 1 Kako sam doživeo desant na Drvar / Metod Antunac, 99—117. — 2 Veza je uspostavljena / Pavle Bojčević, 117—121. — 3 Desant na Drvar / Dušan Čopić, 121—125. — 4 Radio-veze Vrhovnog štaba do desanta na Drvar i posle / Andelko Gančević, 125—130. — 5 Kako sam preživio desant na Drvar / Lovre Katalinić, 131—133. — 6 Kuriri su branili Vrhovnog komandanta / Niko-slav Stipišić, 133—136

45. ZBORNIK RADOVA . . .

Zbornik radova simpozijuma povodom 30-godišnjice Prvog kongresa partizanskih lekara Jugoslavije : Bosanski Petrovac, 21—23. septembar 1972 / urednik dr Vera S. Gavrilović. — Bosanski Petrovac : Naučno društvo za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije [1973] (Beograd : Zavod za zdravstvenu zaštitu SR Srbije). — 393 str. ; 29 cm

Naslov sa korica

Iz sadržaja: — 1 Neka iskustva sa desanta na Drvar / dr Lavoslav Kraus, 69—77. — 2 Sanitetska služba Treće brigade Šeste ličke proleterske divizije »Nikola Tesla« u toku nekih operacija u Bosni (Banja Luka, Drvar) / dr Ivan Lešić, 79—83

46. ŽENE BOSNE I . . .

Žene Bosne i Hercegovine u narodnooslobodilačkoj borbi 1941—1945. godine : Sjećanja učesnika / glavni urednik dr Rasim Hurem ; uvod Rato Dugonjić — Sarajevo . »Svjetlost«, 1977 (Novi Sad : »Budućnost«). — 807 str. ; 24 cm

Iz sadržaja: — 1 Omladina Drvara i okoline u desantu / Rahela Pe-rišić-Albahari, 715—719. — 2 Rada Vranješević / Stojan Makić, 720—273

STUDIJE, ČLANCI I PRILOZI U STRUČNIM ČASOPISIMA

47. ANTONOVSKI, Ivan
Borbena dejstva 4. korpusa NOVJ u Baniji, Kordunu i Cazinskoj krajini krajem i za vrijeme drvarske operacije. — Vojnoistorijski glasnik, 1973, XXIV, 1, 33—54
Summary. — Résumé. — Rezume
48. BOGDANOVIĆ, Radomir
Britanski tajni dokumenti o vazdušnom desantu na Drvar 25. maja 1944. godine. — Istorijski glasnik, Beograd 1977, 1/2, 157—164 (Čir.)
49. BOGDANOVIĆ, Radomir
Britanski dokumenti iz tajnih ratnih arhiva o napadu Nemaca na Drvar 25. maja 1944. godine. — Arhivski pregled, Beograd 1978, 1/2, 19—24 (Čir.)
50. BRANICA, Vinko
Njemačka operacija »Šah« od 22. do 30. maja 1944. godine. — Vojnoistorijski glasnik, Beograd, 1978, XXIX, 1, 41—57 + prilog
Summary. — Résumé. — Rezume
51. [ČOLAKOVIĆ, Rodoljub]
Zračni desant na Drvar. — »Borec«, Ljubljana 1956, VIII, 7, 291—292; 8/9, 321—325
52. JOVANIĆ, Đoko
Drvarska operacija (25. maja do 5. juna 1944. godine. — Vojno delo, Beograd 1954, VI, 6, 46—67. (Čir.)
O desantu na Drvar 25. maja 1944. godine
53. KARDELJ, Edvard
Desant na Drvar in drugi pomembni dogotki. — »Borec«, Ljubljana 1971, XXIII, 349—353
54. KOSTIĆ, Simo
Vazdušni desant na Vrhovni štab NOVJ. — Glasnik RV i PVO, Beograd 1979, XXXV, 3, 41—47
55. KRAUS, Lavoslav
Drvar i brdo Klekovača. — Vojnosanitetski pregled, Beograd 1960, XVII, 11, 1205—1211
O bolnici u Drvaru za vrijeme i poslije desanta na Drvar maja 1944. godine
57. KUČAN, Viktor
Desant na Drvar : u povodu 30-godišnjice. — Nastava povijesti, Zagreb 1974, 3, 159—169
58. MIŠKOVIĆ, Petar
Predistorija vazdušnog desanta na Drvar. — Glasnik arhivâ i Društva arhivskih radnika BiH, Sarajevo 1974/75, XIV—XV, 91—116

59. MIŠKOVIĆ, Petar
Špijunaža u potrazi za Vrhovnim štabom (1942 — 25. V 1944). — Zbornik krajiških muzeja, Banjaluka 1963/64, II, 144—165
60. MLADENOVIĆ, Miroslav
Desant na Drvar. — Vojni glasnik, Beograd 1965, XIX, 5, 55—63
Sjećanja učesnika: Neđe Petrovića, Milovana Kukića, Mila Brdar, Save Škorice i Dragu Mikelića
61. NOVAK, Vojko
Dvajsetletnica. — »Borec«, Ljubljana 1964, XV, 12, 817—818
62. ODIĆ, Slavko F.
Dejstva 2. brigade 6. ličke proleterske divizije u drvarsкој operaciji.
— Vojnoistorijski glasnik, Beograd 1959, X, 6, 3—25 : ilustr.
Summary. — Rezjume. — Résumé.
63. ODIĆ, Slavko F.
Desant na Drvar. — Trideset dana, Beograd 1951, VII, 64, 1—32
Odlomci iz V glave istoimene knjige
64. ODIĆ, Slavko F.
Desant na Drvar. — Zbornik krajiških muzeja, Banjaluka 1983 [1982], VII, 217—234
Summary
Odlomci iz neobjavljenog rukopisa
65. ODIĆ, Slavko F.
Desant na Drvar i njegova pozadina. — Vojnoistorijski glasnik, Beograd 1954, V, 4, 76—84
Summary
66. ODIĆ, Slavko F.
Iz studije »Desant na Drvar i njegova pozadina« — Vojnoistorijski glasnik, Beograd 1954, V, 4, 74—85
67. ODIĆ, Slavko
Nemški vohun v Vrhovnem štabu. — Vojaški informator, Ljubljana, 1967/68, [VI], 2, 29—32
68. ODIĆ, Slavko F.
Njemačke pripreme za Drvarsку operaciju. — Zbornik krajiških muzeja, Banjaluka, 1968/69, III—IV, 59—97
Zusammenfassung
69. ODIĆ, Slavko F.
Od Drvara do Visa. — »13. maj«, Beograd, 1964, XVIII, 5, 52—94
70. ODIĆ, Slavko F.
Posljednji ratni rođendan druga Tita. — Narodna milicija, Beograd, 1957, X, 5, 274—287
O njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944. godine
71. PAVLIN, Mile
Po sledovih desanta na Drvar. — Borec, Ljubljana, 1960, XII, 5, 216—219

72. POPOVIĆ, Dobrivoje
Desant je propadel. — Borec, Ljubljana, 1957, IX, 7, 299—301
Povodom otvaranja Spomen muzeja u Drvaru »25. maj 1944.«
73. RADISAVLJEVIĆ, Dragoslav
Jednim tenkom na vazdušni desant. — Glasnik Ratnog vazduhoplovstva i protivvazdušne odbrane, Beograd, 1982, XXXVIII, 3, 50—53
74. RATNI dani . . .
Ratni dani uz vrhovnog komandanta. — Svenarodna odbrana, Beograd 1972, II, 3/4, 10—13
Sjećanja Miće Jankovića, komandanta Pratećeg bataljona Vrhovnog štaba
75. RODIĆ, J.
Desant na Drvar. — Mornarički glasnik, Split, 1961, X, 6, 734—752
76. ŠUŠTERČIĆ, France
Operacija Rösselsprung. — »Borec«, Ljubljana 1959, XI, 5, 221
77. TIMOTIJEVIĆ, Radovan
Desant na Drvar ali skok v praznino. — Naša obramba, Ljubljana 1977, IX, 3, 33—38; 4, 41—45; 5, 41—46; 6, 39—44; 8/9, 75—81; 10, 33—38; 11, 37—41; 12, 45—49
78. TOMINC, Ivo
»Konjički skok« v pekel. — Naša obramba, Ljubljana 1974, VI, 5, 38—39
Ob 30. obletnici desenta na Drvar
79. ULEPIĆ, Zdenko
Rad VŠ NOV i POJ na formiranju ratnog vazduhoplovstva. — Glasnik RV i PVO, Zemun 1975, XXXI, 6, 12—22
Na stranicama 18 i 19 govori se o njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944. godine
80. VIŠNJIĆ, Petar
Desant na Drvar. — Godišnjak društva istoričara Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1954, VI, 103—141 sa mapom (Ćir.)
81. VUJOVIĆ, Mitar
Sećanje na Drvar iz 1944. godine. — Vojnoekonomski pregled, Beograd 1975, XXII, 3, 27—37
82. ZIMOLO, Anto
Naša sanitetska služba, u danima poslije njemačkog desanta na Drvar. — Vojnosanitetski pregled, Beograd 1946, II, 7/8, 310—317

*ČLANCI, PRILOZI I SJEĆANJA U NOVINAMA
I REVIJAMA*

83. A LÓUGRÁS...
A lóugrás bukása. — Magyr szó, Novi Sad 1974, XXXI, 137 (21. — 24-ig)

84. ALEKSIJEVIĆ, Predrag
Ima li živih iz »Konjičkog skoka«. Ilustrovana politika, Beograd 1974, (28. V) na str. 10—11
O neuspjehu »savršenog desanta na Drvar maja 1944. godine«
85. ANIĆ, Nikola
Pouke i poruke Drvara. — »Narodna armija«, Beograd 1974, XXX, 1818 (30. V)
86. ATANASIJEVIĆ, Relja
Desant na Drvar v očeh desetletnega otroka — »Tednik«, Ptuj 1965, XVIII, 46 (19. XI)
Po pričanju Nedeljka Trikića
87. B. O.
»...Šesta lička spasila Maršala!«. — Ličke novine, Gospić 1964, XII, 11 (25. V)
O desantu na Drvar 25. V 1944. godine
88. BALAČ, Lazo
Teško je to iskazati rečima. — / 4. jul, Beograd 1965, IV, 152
Sjećanje na borbe u Drvaru 25. V 1944. godine — Saopštio M. Zdravković
89. BASTA, Ilija
Nezaboravni 25. svibanj. — Glas Slavonije, Osijek 1959, XVII, 4349 (24. V)
Sjećanja na njemački desant na Drvar 25. V 1944. godine. — Zabilježio saradnik lista N. Kaloper
90. BJEKOVIĆ, Vojo Bosanac
Sa Titom 25. maja 1944. — Crvena zvezda, Beograd 1957, VII, 265 (2. V)
Autor članka bio je ekonom pri Vrhovnom štabu i iznosi svoja sjećanja na očajnički pokušaj Nijemaca da unište rukovodstvo narodnooslobodilačke borbe
91. BOGDANOVIĆ, Radomir
Britanski dokumenti o napadu Nemaca na Drvar 25. maja 1944. godine. — »Politika«, Beograd 1977, LXXIV, 22856 (25. V) (Čir.)
92. BOROJEVIĆ, Milan
Dok su padobranci jurišali. — »Mladost«, Beograd 1966, XI, 502 (25. V)
O desantu na Drvar 25. V 1944. godine
93. BOŽOVIĆ, Bane
Neuspех generala Rendulića : U nemačkom taboru za vreme 6. i 7. ofanzive. — Borba, Beograd 1959, XXIV, 28/41 (3. do 18. II)
O njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944. godine
94. BRAJUŠKOVIĆ, Dimitrije
Firerovo naređenje nije izvršeno. — »Oslobodenje«, Sarajevo 1964, XXI, 5738 (25. V)
Povodom 20-godišnjice desanta na Drvar

95. BROZ, Vladimir
Bio sam pratilec Vrhovnog komandanta. — »Novi Vjesnik u srijedu« (VUS), Zagreb 1974, XXII, 1150 (22. V)
O spašavanju arhive Vrhovnog štaba za vrijeme desanta na Drvar 25. maja 1944. godine
96. BULATOVIĆ, Milorad
Zračni desant na Drvar. Pričanje jednog branjoca. — Varaždinske vesti 1951, VII, 272 (24. V)
97. BULATOVIĆ, Radmilo
»Nekada ovdje« ... — Front slobode, Tuzla 1959, XVI, 642 (27. V)
Sadrži sjećanja Mehe Čavkovića na boravak Tita u pećini kraj Drvara. — Potpisano sa R. Bt.
98. ČLEBIĆ, Dina
Sjećanje u ovaj maj. — »Pobjeda«, Titograd 1954, XI, 39 (23. V) (Čir.)
O njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944. godine
99. ČOLAKOVIĆ, Rodoljub
Desant na Drvar. — »Vjesnik«, Zagreb 1955, XVI, 3178 (24. V)
Odlomak poglavlja »U Drvaru« iz pete knjige: »Zapis i oslobodilačkog rata«
100. ČOLAKOVIĆ, Rodoljub
U Drvaru prije deset godina. — »Borba«, Beograd 1954, XIX, 124 (25. V) (Čir.)
O njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944. godine
101. ČOLAKOVIĆ, Rodoljub
V Drvaru pred desetimi leti. — »Ljudska pravica« — »Borba«, Ljubljana 1954, XIX, 123 (25. V) na str. 4—5
102. ČOLAKOVIĆ, Rodoljub
Vazdušni desant njemačkih padobranaca na Drvar. — »Narodna armija«, Beograd 1950, VI, 481 (23. V)
103. ČUKIĆ, Milorad
Oni nisu stigli na Drvar. — Četvrti jul, Beograd 1974, XIII, 616 (9. IV)
104. ČERAMILAC, Dragomir
Prvi čin ratne drame desanta na Drvar odigrao se u selu Velikoj Lomnici kod Kruševca. — »Duga«, Beograd 1964, XX, 964/5, 8—9
O borbi II i III južnomoravske brigade i Rasinskog odreda 1944.
105. DAMJANOVIĆ, Drago
Desant na Drvar. — Somborske novine, 1956, III, 111 (6. VII)
Sjećanja jednog slušaoca radio-telegrafskog kursa pri Vrhovnom štabu na 25. V 1944. godine
106. DEDIJER, Vladimir
Desant na Drvar. — Ilustrovani list Narodne tehnike, Beograd 1951, II, 7, 4—5 (Čir.)
Odlomci iz III knjige »Dnevnika«

107. DEDIJER, Vladimir
Napad na Drvar. — »Gradis«, Ljubljana 1956, III, 20 (19. V)
108. DEDIJER, Vladimir
Napad na Drvar : odlomak. — Ljubljanski dnevnik, 1952, II, 109 (9. V)
Iz III knjige »Dnevnika«
109. DELIĆ, Đorđe
Borba sa padobrancima. — Crvena zvezda, Beograd 1950, III, 5, 13—14
Iz zbornika »Treća proleterska«
110. DESANT JE...
Desant je spriječen. — »Crvena zvezda«, Beograd 1950, III, 5, 34—45
Preneseno iz »27. srpnja«, organa SUBNOR Hrvatske
111. DESANT na...
Desant na Drvar. — »Borba«, Beograd 1959, XXIV 121 (25. V) (Čir.)
O desantu 25. V 1944. godine
112. DESANT na...
Desant na Drvar. — Hlas l'udu, Petrovac (Bačka) 1964, XXI, 21
113. DESANT NA...
Desant na Drvar. — »Politika«, Beograd, Specijalni dodatak, 1974, LXXI, 21773 (19. V) : ilustr. (Čir.)
O neuspjehu njemačke operacije »Konjićev skok«.
114. DESANT na...
Desant na Drvar 25. maja 1944. — »Naši pioneri«, Ljubljana 1959, XV, 9 ,4.
115. DESANTI na...
Desanti na Dervar. — »Rilindja«, Prishtinë 1972, XXVIII, 4339/4761 (8. deri 30. VI)
116. DESETOMESEČNA priprema...
Desetomesečna priprema desanta. — »Front«, Beograd 1974, XXX, 20 (17. V)
117. DRČA, Mirko
Desant na Drvar. Prvi poraz nemških padalcev med drugo svetovno vojno. — »Delo«, Ljubljana 1974, XVI, 164 (16. VII) na str. 7 : ilustr.
118. DRVVAR pre...
Drvar pre desanta. — »Front«, Beograd 1974, XXX, 20 (17. V)
119. DUDE, Branko
Desant na Drvar. — »Novi list«, Rijeka 1959, XIII, 119/120 (23. i 24. V)
O desantu 25. V 1944. godine
120. [DVADESETPETOG] 25. maja...
25. maja 1944. — Nova žena, Sarajevo 1958, XIII, 5, 6—7.
O desantu na Drvar 25. V 1944. godine

121. DŽUANŠER, Džedželava Ivanovič
Kako sam doživio desant. — »Komunist«, Beograd 1966, XXIV, 475 (26. V). — Objavljeno u svim izdanjima »Komunista«.
Crvenoarmejac, borac NOVJ, učesnik u borbi protiv njemačkog desanta na Drvar 25. V 1944. iznosi svoja sjećanja.
122. ĐUKIĆ, Branko
Svedočenja o desantu na Drvar. — »Borba«, Beograd 1974, LIII, 150 (4. VI)
123. F. Dž
Bunker od čerpiča i ljudskih tela. — Za pobedu, Skopje, 1962, XV, 422 (18. XII) (Čir.)
O pogibiji Dušana Bursača, Savice Solomuna, Ljuba Bosnića, Duška Bojića kod Drvara 25. V 1944.
124. GALAMB, Janos
A Drvari támádas trattare. — 7 nap. — 1951, 47/48, old 10—12
125. GAŠPERČIĆ, Jelo
Jovica in »Konjičev skok«. — Pionirski list, Ljubljana 1954, VII, 35/36 (26. V do 4. VI)
Prikaz desanta na Drvar i partizanske protivofanzive maja 1944.
126. GAŠPERČIĆ, Jelo
»Skok v osje gnezdo« v Drvarju na Titov rojstni dan. — »Borec«, Ljubljana 1951, III, 5, 163—165
O njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944.
127. GLIGORIĆ, D.
Vazdušni desant. — »Naš glas«, Smederevo 1953, I, 7 (4. VI) (Čir.)
128. GOLUBOVIĆ, Zorica
Njihov posljednji dan. — »Mladost«, Beograd 1966, XI, 502 (25. V) (Čir.)
O pogibiji članova Okružnog komiteta SKOJ-a prilikom borbi sa njemačkim desantnim jedinicama 25. V 1944.
129. GONČIN, Milorad
Partizanski tenk u zapaljenom Drvaru. — »4. jul«, Beograd 1967, VI, 253 (25. IV)
130. GONČIN, Milorad
Tenk u zapaljenoj dolini. — »Narodna armija«, Beograd 1957, XII, 931 (23. V)
Članak je napisan po sjećanju pukovnika Dragoslava Radosavljevića Soće, tadašnjeg komesara Tenkovske čete pri Vrhovnom štabu i jednog od članova posade u pomenutom tenku
131. GRUBIĆ, Milan
Kad je bila borba kod Drvara. — »Čuvar Jadrana«, Split 1962, XIV, 483 (18. V)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
132. HITI, Igor Ivan
Takrat nas je najbolj skrbelo, kako je s tovarišem Titom. — »Borec«, Ljubljana 1959 XI, 5, 221—225 : ilustr.

Sjećanje na borbe s Nijemcima prilikom desanta na Drvar 25. V 1944.

133. HITLEROV PLAN ...

Hitlerov plan za uništenje Tita i Vrhovnog štaba. — »Jedinstvo«, Priština 1971, XXVII, 52/57 (1. do 19. VII) (Kir.)

134. HORVAT, Tone

Junak dveh vojn — Jurij George Kraigher, — Ljubljanski dnevnik, 1965, XV, 135/141 (22. do 28. V)
Povodom godišnjice desanta na Drvar

135. HOZIĆ, Advan

Herojstvo Drvarčana. — »Narodna armija«, Beograd 1974, XXX, 1817 (23. V)

136. ILIEV, Bogoljub

Hitlerov plan za uništenje Tita i Vrhovnog štaba — »Jedinstvo«, Priština 1971, XXVII, 52/57 (1. do 19. VII) (Kir.)
O desantu na Drvar 25. V 1944.

137. IVANOVIĆ, Miladin

Sećanje na 25. maj 1944. godine. — »Front«, Beograd 1978, XXXIV, 20 (19. V)
O desantu na Drvar

138. IVANOVIĆ, Miladin

Tu je Tito i Vrhovni štab. — »Za pobedu«, Skopje 1953. VI. 793 (21. V) (Kir.)
O desantu na Drvar. — Zabilježio B. R.

139. JANKOVIĆ, Milorad B.

Pred pećinom u Drvaru 25. V 1944. — »Narodna armija«, Beograd 1965, XXI, 1346/1348 (11. V do 4. VI); »Svetlost«, Kragujevac 1965, XXX, 20/25 (13. V do 17. VI) (Čir.)

140. JANKOVIĆ, Milarod B.

Pred pećinom u Drvaru 25. maja 1944. — »Front«, Beograd 1974, XXX, 20 (17. V)

141. JANKOVIĆ, Milorad B.

Pred pećinom u Drvaru 25. 5. 1944. — »4. jul«, Beograd 1976, XVII, 727/728 (25. V i 1. VI)
Zapis komandanta Pratećeg bataljona Vrhovnog štaba o desantu na Drvar

142. JANKOVIĆ, Milorad B.

Promašeni skok. — »Narodna armija«, Beograd 1974, XXX, 1817 (23. V)
O desantu na Drvar 25. V 1944.

143. JANKOVIĆ, Milorad B.

Sa Vrhovnim štabom u Drvaru 1944. godine. — »Oslobođenje«, 1975, XXXI, 9702/9716 (9. do 23. VI)

144. JANKOVIĆ, Milorad B.
Tito sa snajperkom pred pećinom. — »Oslobođenje«, Sarajevo 1974,
XXXI, 9336 (2. VI)
Fragmenti iz članka u listu »Front«
145. JANKOVIĆ, Milorad B.
Velike bitke narodnooslobodilačkog rata. — »Ilustrovana Politika«,
1965, VIII, 346, 16—19
Govori se o desantu na Drvar
146. JEFTIĆ, Miroslav
»Skok šahovskog konja«. — »Sloboda«, Pirot 1960, XIII, 551 (21. V)
(Čir.)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
147. JOVANIĆ, Đoko
Desant na Drvar. — »Crvena zvezda«, Beograd 1961, XI, 474 (23.
V); »Subotičke novine«, 1961, XVI, 20 (28. V); »Vjesnik«, Zagreb
1961, XXII, 5124/5133 (30. V do 8. VI)
148. JOVANIĆ, Đoko
Jurišali smo za Tita. — »Narodna armija«, Beograd 1974, XXX,
1817 (23. V)
O desantu na Drvar 25. V 1944. — Odgovori na pitanja saradnika
lista
149. JOVANIĆ, Đoko
Proleteri i narod Drvara barnili su Tita. — »Narodna armija«, Beo-
grad 1953, VIII, 722 (21. V)
O vazdušnom desantu na Drvar izvršenom 25. V 1944.
150. JOVANIĆ, Đoko
30 godina desanta na Drvar. — »Svijet«, Sarajevo 1974, XVII, 833
(24. V) na str. 6—7
Razgovor vodili Dinko Omeragić i Slobodan Savić
151. JOVANOVIĆ, Fahrija
Legendarni komitet SKOJ-a. — »Komunist«, Beograd 1960, XVIII,
160 (19. V) (Čir.)
O pogibiji članova Okružnog komiteta SKOJ-a za Drvar, u Drvaru,
25. V 1944. — Objavljeno u svim izdanjima »Komunista«
152. JOVANOVIĆ, Fahrija
Njihovo poslednje jutro. — »Mladost«, Beograd 1959, IV, 136 (20. V)
O pogibiji Duška Bursača, Duška Bajića, Savicec Solomuna, Ljube
Bosnića, Razije Omanović, Zore Željković, Mile Grubora i Slavka
Bojanica u Drvaru 25. V 1944.
153. JOVANOVIĆ, Josip
Najdraži zadatak. — »Vjesnik«, Zagreb 1954, XV, 2866 (24. V)
O borbi Treće ličke proleterske brigade sa njemačkim padobranci-
ma spuštenim na Drvar 25. V 1944.
154. JURIČIĆ, Ante
Oni ne smeju proći. — Narodne novine, Zadar, 1955, XI, 21 (21. V)
O sjećanju na borbu partizana sa alpinskim njemačkim jedinicama
kod Drvara 25. V 1944.

155. JUZBAŠIĆ, Živko
Borba za Tita. — Riječki list, 1953, VII, 119 (24. V)
O vazdušnom desantu na Drvar izvršenom 25. V 1944.
156. JUZBAŠIĆ, Živko
Kako smo se borili za Tita. — »Narodni list«, Zagreb 1951, VII, 1847
(24. V)
Povodom sedme godišnjice desanta na Drvar
157. KADIJEVIĆ, Niko
Drvarska republika (I—XIII). — »Borba«, Beograd 1974, LIII, 139—
152 (24. V do 6. VI)
158. KAKO je ...
Kako je ranjeni heroj Majstorović jurišao da pomogne drugu Titu.
— »Graničar«, Beograd 1953, VI, 11, (23. V) (Čir.)
O herojstvu prilikom desanta na Drvar 25. V 1944.
159. KALAPIS, Zoltán
Élet, Egy puskaporos születesnap. — Magyar szó, Novi Sad 1954,
XI, 139 (25. V)
O desantu na Drvar 25. maja 1944.
160. KATALINIĆ, Lovre
Strijeljani borac priča. — »Slobodna Dalmacija«, Split 1959, XVI,
4432 (25. V)
O njemačkom desantu na Drvar i streljanju zarobljenih partizana
25. V 1944. — Saopštio V. Galić
161. KECMAN, Drago
Sjećanje učesnika. — »Crvena zvezda«, Beograd 1954, IV, 107 (11.
V) (Čir.)
Sjećanja učesnika Drugog kongresa USAOJ-a na borbe u Drvaru
maja 1944.
162. KECMAN, Milorad
Konjički skok. — NIN, Beograd 1974, XXIV, 1220 (26. V) (Čir.)
163. KLJAKOVIĆ, Ratomir
O sovražnem desantu na Drvar. »Štorski železar«, Store 1961, I, 5
(15. XI)
164. KNEZOCI, Branko
O zračnom desantu na Drvar. — Jugoslovenski radio, Zagreb 1954,
II, 21, 3
165. KNJIŽAR, Ljubomir Stojin
Kazivanje očevica desanta na Drvar. — »Dnevnik«, Novi Sad 1977,
XXXVI, 10977 (25. V) (Čir.)
166. KNJIŽAR, Ljubomir Stojin
U Drvaru pre 36 godina. — »Dnevnik«, Novi Sad 1980, XXXIX,
12055 (25. V) (Čir.)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
167. KNJIŽAR, Ljubomir Stojin
U Titovoj pratinji. — »Dnevnik«, Novi Sad 1977, XXXVI, 10954/
10960 (3. do 17. V) (Čir.)

168. KONJHODŽIĆ, Salih
Uz 35. godišnjicu desanta na Drvar. — »Dnevnik«, Novi Sad 1979, XXXVIII, 11688/11689 (18. i 19. V); (Čir.); »Nova Makedonija«, Skolje 1979, XXXV, 11609/11612 (20. do 23. V) (Kir.)
169. »KONJIĆEV skok« ...
»Konićev skok« u očima Drvarčana. — »Vjesnik u srijedu«, Zagreb 1966, 734 (25. V)
O njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944. prema pričanju i sjećanju očevidaca: Radeta Radića, Milana Šijana, Ilije Šobota, Dmitra Dodiga, Braneta Rodića, Milka Bosnića, Mladena Bosnića, Branka Torbice i Boška Jarića. — Zabilježio Salih Zvizdić
170. KONJIĆEV SKOK ...
»Konjićev skok« »v prazno. 25. maj 1944 — desant na Drvar. — »Večer«, Maribor 1974, XXX, 112/119 (16. do 24. V)
171. KOSTADINOVIĆ, Milorad
Nemački desant na Drvar maja 1944. godine. — »Radnik«, Beograd 1956, VII, 318 (24. V)
172. KOSTADINOVIĆ, Milorad
»Šta je s Titom«. — »Rad«, Beograd 1964, XIX, 22 (23. V)
O desantu na Drvar 1944.
173. KRAUS, Lavoslav
Sanitetska škola Prvog proleterskog korpusa u desantu na Drvar. — »Zdravstveni radnik«, Beograd 1959, XIV, 282 (25. V)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
174. KRNJAIĆ, Branko
Desant na Drvar. — »Crvena zvezda«, Beograd 1958, VIII, 317 (20. V)
175. KRNJAIĆ, Branko
Proleteri, kao jedan za Tita. — Ličke novine, Gospic 1957, V, 11 (99), (1. VI)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
176. KRNJAIĆ, Branko
Proleteri u borbi za Tita. — Varaždinske vijesti 1958, XIV, 638 (22. V)
Sjećanja na desant na Drvar 25. V 1944.
177. KRNJAJIĆ, Branko
Proleteri u borbi za Tita. — Karlovački tjednik, 1960, VIII, 19 (19. V)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
178. LABOVIĆ, Đurica
Operacija »Konjev skok«. »Delo«, Ljubljana 1980, XXII, 117/133 (20. V do 7. VI)
O desantu na Drvar izvršenom 25. V 1944.
179. LABOVIĆ, Đurica
U Drvaru u maju 1944. — »Borba«, Beograd 1981, XL, 134/148 (18. V do 1. VI)
O desantu na Drvar izvršenom 25. V 1944.

180. LABUS, J.
Dvostruki jubilej proletera. — »Narodni list«, Zagreb 1956, XII, 3387 (25. V)
O borbama kod Drvara 25. i 26. V 1944. Treće ličke proleterske brigade
181. LAKIĆ, Zoran
Desant na Drvar 25. maja 1944. godine. — »Prosvetni rad«, Titograd 1972, XXII, 9/10 (1. i 15. V) (Čir.)
182. LEGJENDA mbi ...
Legjenda mbi Dérvarin (I—VII). — »Rilindija«, Phrishine 1974, XXX, 5442/5448 (25. deri 31. V)
183. LOPIČIĆ, Janko
Desant na Drvar. — »Pobjeda«, Titograd 1954, XI 39 (23. V) (Čir.)
O njemačkom desantu na Drvar. — Odlomak iz dnevnika
184. LUKIĆ, Dragoje
25. maj u ratu. — »Borba«, Beograd 1977, LV, 141 (25. V)
185. LUKIĆ, Dušan
Tri nepoznata pisma o desantu na Drvar. — »Komunist«, Beograd 1964, XXII, 368 (21. V) (Čir.)
Sa tekstom pisama Aleksandra Rankovića i Koče Popovića o odbrani Drvara 25. V 1944. — Objavljeno u svim izdanjima »Komunista«.
186. MACLEAN, Fitzroy
Nemački napad na Drvar. — »Večer«, Ljubljana 1955, XI, 281 (2. XII)
Prema pričanju Vivian Streeta
187. MADIĆ, Milorad — Seferović Mensur
Drvarčani na borbenom zadatku. — »Narodna armija«, Beograd 1964, XX, 1294 (22. V)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
188. MAJSKI dani ...
Majski dani u sjećanju ratnih veterana. — »Glas«, Banjaluka 1966, XXIV, 1092/1083 (28. IV)
O desantu na Drvar 25. V 1944. po sjećanju Fahire Fejzagić-Dedić, Miroljuba Sakana, Milana Todorana, Smaje Džafića i Mirka Sarača.
— Razgovor sa saradnikom lista.
189. MAJSTOR, Božidar
Dva desanta na Drvar : Nezaboravni trenuci istorije. Dogodilo se 25. maja 1944. na dan Titovog rođendana. — »Duga«, Beograd 1963, XIX, 912 (26. V)
190. MAJSTOROVIĆ, Božidar
Amazonka iz Drvara. — »Politika ekspres«, Beograd 1968, VI, 1432/1438 (24. V do 1. VI) (Čir.)
U feljtonu se govori o Gospavi Talić, čiju su fotografiju Nijemci objavili nakon neuspjelog desanta na Drvar 25. maja 1944.

191. MAJSTOROVIĆ, Božidar
Drvar nije izneverio voljenog Tita. — »Vesti«, Titovo Užice 1958, XIV, 568, (22. V) (Čir.)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
192. MAJSTOROVIĆ, Božidar
Drvarska epopeja. — »Nova Makedonija«, Skopje 1974, XXX, 9812—9822 (19. do 29. V) (Kir.)
193. MANDIĆ, Dušan
I Drvar je svedok. — »Narodna armija«, Beograd 1981, XXXVI, 2184 (21. V)
O desantu na Drvar
194. MARČETA, Gojko
Ćebe na tenku. — »4. jul«, Beograd 1975, XIV, 675 (27. V)
O podvigu Mike Bosnić za vrijeme desanta na Drvar
195. MARČETA, Gojko
Povratak iz zagrljaja smrti. — »4. jul«, Beograd 1969, VIII, 360/361 (13. i 20. V)
Sjećanja na borbe prilikom njemačkog desanta na Drvar 25. V 1944.
196. MATEČIĆ, Jože
Desant na Drvar. — »Odmev tovarne«, Maribor 1964, III, 4 i 5
197. MEHLE, Janko
Pekel v Drvarju. — TV 15, Ljubljana 1964, II, 22 (26. V) na str. 7
O desantu na Drvar 25. maja 1944. — Pribilježio Ž. Č.
198. MILJANIĆ, Dušan
U herojskom Drvaru. — »Čuvar Jadrana«, Split 1951, IV, 142 (25. V) na str. 2—3.
Objavljeno u rubrici: »Sjećanja na VII neprijateljsku ofanzivu« i odnosi se najviše na neuspjeo desant na Drvar 25. maja 1944.
199. MIŠKOVIĆ, Petar
Bitka za Drvar. — »Oslobođenje«, Sarajevo 1966, XXII, 6438/6464 (8. V do 3. VI)
Bitka za Drvar 25. V 1944.
200. MIŠKOVIĆ, Petar
Drvar 1944. — »Vjesnik«, Zagreb 1977, XXXVIII, 10688/10713
201. MIŠKOVIĆ, Petar
Neuspjeli napad na centar revolucije. — »Oslobođenje«, Sarajevo 1972, XXIX, 8614/8632 (26. V do 13. VI)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
202. MIŠKOVIĆ, Petar
Njemački špijuni u potrazi za Titovim štabom. — »Oslobođenje«, Sarajevo 1964, XXI, 5783/5797 (10. VI do 24. VII)
Feljton iz monografije »Istorijske drvarske operacije«
203. MIŠKOVIĆ, Petar
Tito u Drvaru 1944: Dokumentarni prikaz značajnog perioda NOR — »Oslobođenje«, Sarajevo 1968, XXIII, 7062/7077 (1. do 16. II)

204. MLADENOVIC, M. — Kržavac, Savo
Sa Titom pre 35 godina. — Dnevnik, Novi Sad 1979, XXXVIII,
11688/11696 (1. do 26. V) (Čir.)
O desantu na Drvar
205. MRKAIĆ, Dragiša
Ostal sem živ. Spomen na en dan iz sedme sovražne ofenzive NOB.
— »Mladina«, Ljubljana 1960, XV, 26 (30. VI)
206. NEUKROĆENI DRVAR
Neukročeni Drvar. — TT (Tedenska tribuna), Ljubljana 1959, VII
(30. V) na str. 4
207. NEUSPELA obavještajna...
Neuspela obavještajna igra: Zašto je inž. Ot obavestio Vrhovni štab
NOP-a o pripremama za desant protiv Vrhovnog štaba i maršala
Tita. — »Borba«, Beograd 1964, XXIX, 123/129 (7. do 13. V)
208. NI santimetra...
Ni santimetra nazad: Detalji iz borbe kod Drvara. — »Graničar«,
Beograd 1961, XIV, 21 (27. V) (Čir.)
209. NIKOLIĆ, Vera
Rukovet sećanja: Drvar maja 1944, dan dvadeset peti. — Crvena
zvezda, Beograd 1960, XIII, 422 (24. V) na str. 4
Govori se o skojevcima za vrijeme desanta na Drvar
210. O poskusu...
O poskusu atentata na tovariša Tita v letu 1944. — Zasavski vesnik,
Trbovlje 1953, VI, 20 (20. V)
Članak govori o njemačkoj obavještajnoj službi i planovima za de-
sant na Drvar i uništenje Vrhovnog štaba i maršala Tita.
211. OBLJETNICA DRVARSKE...
Obljetnica drvarske epopeje. — »Vjesnik«, Zagreb 1974, XXXV,
9697 (25. V)
Sjećanje: Savke Bosnić-Knežević, Lucije Marjanović-Trikić, Andrije
Medića, Milana Šašića, Petra Trikića, Laze Balaća i Aleksandra
Unkovića
212. OBRADOVIĆ, Nedо
Desant na Drvar. — »Tribina«, Zagreb 1958, I, 1, 3
O njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944.
213. OBRADOVIĆ, Nedо
25. svibanj 1944. — »Glas rada«, Zagreb 1957, XIII, 22 (23. V)
O borbama 1. brigade 6. proleterske ličke divizije za obranu Vrhov-
nog štaba u Drvaru
214. ODIĆ, Slavko F.
Desant je pretrpio neuspjeh. — »Komunist«, Beograd 1957, XVI, 5
(31. V) (Čir.). — Izašlo u svim izdanjima »Komunsta«.
Povodom otvaranja Muzeja »25. maj 1944« u Drvaru
215. ODIĆ, Slavko
Desant ni uspel. V Drvarju so odprli »Muzej 25. maja 1944«. — Ko-
munist, Ljubljana 1957, XV, 5, (21. V) na str. 8

216. ODIĆ, Slavko F.
Drvarska operacija. — »Borba«, Beograd 1955, XX 170/208 (19. VII do 31. IX)
O njemačkom napadu na Vrhovni štab NOV i POJ maja 1944.
217. ODIĆ, Slavko
Lukavstvo skojevca Škorića. — »Krilna armija«, Beograd 1955, VIII, 288 (15. VI) (Čir.)
O borcu Pratećeg bataljona Vrhovnog štaba Savi Škoriću, koji je prilikom njemačkog desanta na Drvar spasio radio-stanicu, obmanuvši neprijatelja ispaljivanjem rakete.
218. ODIĆ, Slavko F.
Lukavstvo skojevca Škorića. — »Narodna armija«, Beograd 1955 XI, 829 (26. V). — Potpisano S. O.
O evakuaciji radio-stanice sovjetske vojne misije iz Drvara maja 1944.
219. ODIĆ, Slavko F.
Neprijatelj se mora odbaciti. — »Narodna armija«, Beograd 1958, XIII, 982 (23. V)
O neprijateljskom desantu na Drvar 25. V 1944. — Iz rukopisa »Drvarska operacija«
220. ODIĆ, Slavko F.
Od Drvara do Visa. — »Borba«, Beograd 1964, XXIX, 130/151 (14. V do 4. VI)
Preštapan prvi dio feljtona koji je pod istim naslovom objavljen u časopisu »13. maj«.
221. ODIĆ, Slavko
Od Drvarja do Visa. — »Večer«, Maribor, 1964, XX, 120/153 (23. V do 1. VII)
222. ODIĆ, Slavko F.
Podvig dostoјan heroja. — »Narodna armija«, Beograd 1955, XI, 829 (26. V)
O herojskom podvigu Mike Bosnić u Drvaru 25. maja 1944.
223. ODIĆ, Slavko
Prvi cilj: Centar Crvenog štaba. — »Narodna armija«, Beograd 1974, XXX, 1818 (30. V)
O pripremama okupatora za uništenje Vrhovnog štaba NOVJ
224. ODIĆ, Slavko
Veliko zasledovanje. Lov nemačkih in kvizlinških obveščelnih služb na tovariša Tita. — Ljubljanski dnevnik, 1961, XI, 164/211 (17. VII do 11. IX)
225. PERIĆ, Marko
Zapis učesnika u borbi protiv nemačkih padobranaca u Drvaru. — »Borba«, Beograd 1947, XII, 123 (25. V) str. 2. i 3. (Čir.)
226. [PETINDVAJSETEGA] 25. MAJA ...
25. maja 1944. v Drvarju. — Ptujski tednik, 1960, XIII, 21 (27. V) 811

227. Podvig heroja
Podvig heroja. — »Narodni glas«, Sarajevo 1954, VIII, 209 (21. V) (Čir.)
Sjećanje na podvig Dacina Majstorovića u borbi kod Drvara 25. V 1944.
228. POPOVIĆ, Dane
Desant na Drvar. — »Glas Hrvatskog zagorja«, Krapina 1960, XI, 6 (1. VI)
O njemačkom desantu 25. V 1944.
229. POPOVIĆ, Dobrivoje
Desant je pretrpio neuspjeh. — »Crvena zvezda«, Beograd 1957 VII, 267 (4. VI)
Povodom 13-godišnjice napada njemačkih padobranaca na Drvar 25. V 1944.
230. PRIBIĆEVIĆ, Stojan
Bio sam 12 sati Rendulićev zarobljenik. — »Večernje novosti«, Beograd 1966, XIV, 3941/3942 (1. i 2. V)
Sjećanje na 25. V 1944. u Drvaru. — Zabilježio Mihajlo Marić
231. PRIBIĆEVIĆ, Stojan
Kaj sem doživel v Drvarju. — »Večer«, Maribor 1967, XXIII, 115/124 (19. V do 30. V)
232. PRIBIĆEVIĆ, Stojan
Šta sam doživio u Drvaru. — NIN, Beograd 1966, XVI, 818/822 (11. IX do 9. X)
Sjećanja na desant na Drvar 25. V 1944.
233. PUCAR, Đuro Stari
Sjećanja. — »Oslobodenje«, Sarajevo 1981, XXXVII, 11954/11959 (7. do 12. XII)
Sjećanja o Drvaru u 1944. godini
234. PUHARIĆ, Njegoslav
Ratne uspomene iz Drvara. — »Dnevnik«, Novi Sad 1981, XXXVIII, 12416 (Čir.)
25. svibnja u Drvaru. — »Vjesnik«, Zagreb 1951, XI, 1883, (25. V)
235. PUŠKARIĆ, Darinka
25. svibnja u Drvaru. — Vjesnik, Zagreb, 1951, XI, 1883 (25. V)
236. RADOJKOVIĆ, Radmila
Bitka za vrhovnog komandanta. — »4. jul«, Beograd 1972, XI, 518 (23. V)
Sjećanja Milorada Jankovića na desant na Drvar 25. V 1944.
237. RADULOVIĆ, Ilija
Sa Titom u koloni (I—V). — »Dnevnik«, Novi Sad 1975, XXXIV, 10256/10260 (23. do 27. V) (Čir.)
Sjećanje na ulogu 3. krajiške brigade za vrijeme desanta na Drvar
238. RAKIĆ, Dragan
Bitka na Drvaru. — »Crvena zvezda«, Beograd 1952, II, 21 (18. V)
O njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944.

239. RAKIĆ, Dragan
Bitka za Drvar. — »Crvena zvezda«, Beograd 1950, I, 5, 10—13
(Čir.)
240. RENDULIĆ, Lothar
Drvar je moj neuspeh. — »Večer«, Maribor 1967, XXIII, 126/130
(1. do 6. VI)
241. RISTIĆ, Vita
Mladi na Drvaru. — »Krila armije«, Beograd-Zemun 1964, XVII,
502 (26. V) (Čir.)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
242. ROŠIĆ, Džemal
Stražar pred pećinom. — »Večernji list«, Zagreb 1967, IX, 2426
(25. V)
O borbi Save Veselinovića prilikom desanta na Drvar
243. S Vrhovnim ...
S Vrhovnim štabom majske dana 1944. — »Narodna armija«, Beo-
grad 1966, XXII, 1398 (20. V)
Sjećanja na desant na Drvar Mileta Brdara, Pere Trikića, Stjepana
Petraka i Metoda Antunca
244. SAVIĆ, Đorđe
Légi deszant Drvar ellen. — »Magyar Szó«, Novi Sad 1979, XXXVI,
142 (26. V)
O desantu na Drvar
245. »Skok šahovskog ...«
»Skok šahovskog konja«. — »Borovo«, 1958, XI, 20 (24. V)
O njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944.
246. SKORZENY, OTTO
Nemački desant na Drvar. — »NIN«, Beograd 1951, I, 7 (18. II) (Čir.)
Povodom knjige »Tajne misije«
247. SMOJE, Miljenko
Ni »Konjićev skok« nije uspio matirati Tita. — »Narodni list«, Za-
dar 1955, XI, 3079 (25. V)
O njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944.
248. SMOLCIĆ, Josip
Desant na Drvar. — »Ličke novine«, Gospic 1954, II, 38 (15. XI). --
Potpisano J. S.
O njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944.
249. Srce i ...
Srce i mozak nove Jugoslavije : Drvar prije desanta. — Iseljenički
almanah Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1977, 50—56
250. SRDIĆ, Momčilo
Neodržana priredba. — »Narodna armija«, Beograd 1965, XXI, 1347
(28. V)
Sjećanje na borbe u Drvaru 25. V 1944.

251. STEVIĆ, Ljubo
Najduži dan četvrtog rata. — »Narodna armija«, Beograd 1969, XXV, 1555 (23. V)
Sjećanja na njemački desant na Drvar 25. maja 1944.
252. ŠALOV, Mate
Neprijateljski dokumenti o borbama 4. splitske brigade u Drvarskoj operaciji. — Poruka borca, Split 1978, XIII, 76 (1. V)
253. ŠANTIĆ, Sreten
Desant na Drvar : Neprijateljska namera je potpuno propala : »Sjećanja na 25. maj 1944. — »Čuvar Jadrana«, Split 1956, IX, 338 (25. V) na str. 4
Govori najviše o pripadnicima Oficirske škole i njihovoj ulozi u odbrani Vrhovnog štaba
254. ŠANTIĆ, Sreten
Neprijatelja je sačekao oganj. — »Krila armije«, Beograd 1963, XVI, 478 (21. V) (Čir.)
Povodom 17-godišnjice desanta na Drvar
255. ŠANTIĆ, Sreten
Pobjeda neustrašivih. — »Čuvar Jadrana«, Split 1959, XII, 411 (20. V)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
256. ŠARANOVIĆ, Ljubo
Posle desanta na Drvar. — »Crvena zvezda«, Beograd 1955, V, 176 (6. IX) (Čir.)
Sjećanja na borbe 3. dalmatinske brigade kod Drvara maja 1944.
257. ŠAŠIĆ, Milan
Posljednji 25. maj u ratu. — »Požeški list«, Slavonska Požega 1956, IV, 20 (24. V)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
258. ŠEVO, Svetozar
Desant na Drvar. — »Ličke novine«, Gospic 1964, XII, 11 (25. V)
Iz knjige »Zračni desant na Titovu pećinu«
259. ŠIJAN, Milan
Kad je bila borba kod Drvara, Šesta lička spasila Maršala. — »Vjesnik«, Zagreb 1974, XXXV, 9697 (25. V)
Sjećanje na desant na Drvar. — Razgovor sa saradnikom lista Dar-kom Stuparićem
260. ŠIJAN, Milan
Napad na Drvar. — »Mladina«, Ljubljana 1948, VI, 51 (18. XII)
O napadu na Drvar za vrijeme desanta 25. V 1944.
261. ŠTETIĆ, Branko
Bumerang. — »Crvena zvezda«, Beograd 1957, VII, 265 (21. V)
O sedmoj neprijateljskoj ofanzivi i desantu na Drvar 25. V 1944.

262. TIMOTIJEVIĆ, Radovan
Poslednji metak u odbrani pećine : 25. maj u Drvaru. — »Krila armije«, Beograd 1960, XIII, 407 (21. V)
263. TIMOTIJEVIĆ, Radovan
Skok u mitraljesko gnezdo. — »Narodni vojnik«, Beograd 1960, XIII, 364 (21. V) (Čir.)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
264. TIMOTIJEVIĆ, Radovan
Tito nije uhvaćen. — »Jedinstvo«, Beograd 1977, XXXII, 29/40 (10. III do 19. V) (Čir.)
265. TINJIĆ, Vezuv
Devet »mojih« padobranaca. — »Politika«, Beograd 1974, LXXI, 21777 (23. V) na str. 9
Sjećanja Stevana Papaka na desant na Drvar maja 1944.
266. TINJIĆ, Vezuv
Diplome dobili posle desanta. — »Politika«, Beograd 1974, LXXI, 21779 (25. V) na str. 11
Sjećanja Mirka Sarača na borbe pripadnika Oficirske škole prilikom desanta na Drvar 25. maja 1944.
267. TINJIĆ, Vezuv
S Titom u Klekovači. — »Politika«, Beograd 1974, LXXI, 21774 (20. V) na str. 9
Sjećanja Stanka Materića, koji je bio u pratinji druga Tita poslije neuspjelog njemačkog desanta na Drvar.
268. TITO, Josip Broz
Bitka za Drvar ima istorijski značaj za Jugoslaviju. Pričanje Tita o desantu na Drvar. — »Borba«, Beograd 1974, LIII, 148 (2. VI)
269. TITO, Josip Broz
Maršal priča o desantu na Drvar. — »Za pobedu«, Skopje 1955, III, 241 (25. V) na str. 2
Sjećanja druga Tita na desant na Drvar maja 1944.
270. TITO, Josip Broz
Nemški desant na Drvar leta 1944. — »Slovenski koledar«, Ljubljana 1975, XXII, 18—22 str. : ilustr.
271. TITO, Josip Broz
O desantu na Drvar. — »Narodni vojnik«, Beograd 1954, VII, 220 (25. V)
Sjećanje druga Tita na neuspjeli njemački desant na Drvar 25. maja 1944.
272. TITO, Josip Broz
Orden heroja — obaveza i podstrek. Govor prilikom predaje Ordena narodnog heroja 3. ličkoj proleterskoj brigadi. — »Za domovinu«, Zagreb 1974, XXVI, 710 (8. VI) na str. 24.

Govor se odnosi na doprinos 3. ličke brigade u slomu njemačkog desanta na Drvar 25. V 1944.

273. TITO, Josip Broz

Reč na završnoj svečanosti u Drvaru povodom 30-godišnjice desanta na Drvar. — »Borba«, Beograd 1974, LIII, 149 (3. VI). — Pod istim datumom ili slijedeći dan objavili svi dnevni listovi u Jugoslaviji

274. TITO, Josip Broz

Reč na Zboru u Drvaru. — »Borba«, 1966, XXXI, 99 (11. IV). — Pod istim datumom objavljeno u svim jugoslovenskim listovima

275. TITO, Josip Broz

Titov vojni intervju. — Pred desantom na Drvar — pred 15 leti maja 1944. — »Komunist«, Ljubljana 1959, XVIII, 22 (29. V) na str. 10

Objavio Dragan Marković. — Potpisano sa D. M.

276. TITO, Josip Broz

Vprašali so: Tito, Tito, kje je Tito, pa niso od nikogar ničesar zvedali niti od otrok ne. Spomini na nemški desant na Drvar leta 1944. — »Delo«, Ljubljana 1974, XVI, 127 (1. VI) na str. 3 : ilustr. ; »Dnevnik«, Ljubljana 1974, XXIII, 147 (1. VI) na str. 3

277. TITO, Josip Broz

Zgledi visoke morale in velike hrabrosti. Ob tridesetletnici desanta na Drvar. — »Komunist«, Ljubljana 1974, XXXII, 22 (3. VI), na str. 22

278. TORBICA, Đorđe

Znao sam za početak ofanzive (I—II). — Četvrti jul, Beograd 1974, XIII, 622/623 (21. i 28. V)

279. TREŠNJIĆ, Milan

Zapretna vatra. — »Sloboda«, Mostar 1962, XVIII, 50 (6. XII)

280. U Drvaru ...

U Drvaru 1944. godine. — »Za domovinu«, Zagreb 1952, V, 11 (24. V)

Odlomak iz reportaže o desantu na Drvar 25. maja 1944.

281. ULEPIĆ, Zdenko

Desant na Drvar. — »Aerosvet«, Beograd 1959, IX, 183 (17. V)

282. ULEPIĆ, Zdenko

Vazdušni desant na Drvar. — »Narodna armija«, Beograd, 1949, V, 377 (24. V)

283. UZUNOVIĆ, Dušan

Desant na Vrhovni štab. — »Graničar«, Beograd 1960, XIII, 21/22 (21 V) (Čir.)

O njemačkom desantu na Drvar 25. V 1944.

284. UZUNOVIĆ, Dušan
Tita nisu uhvatili. — »Graničar«, Beograd 1959, XII, 21/22 (23. V)
(Čir.)
O desantu na Drvar 25. V 1944. — Potpisano sa D. U.
285. VLAŠIĆ, Mijo
Dvije ljubavi Drvara. — »Čuvar Jadrana«, Split 1964, XVII, 531
(18. V)
O desantu na Drvar 25. V 1944.
286. ZOLAK, Trivo
Tito je spašen. — »Naši dani«, Sarajevo 1962, IX, 128 (25. V)
Sjećanje na borbe kod Drvara 25. V 1944.
287. ZORABDIĆ, Mirsad
35 godina od desanta na Drvar. — »Komunist«, Sarajevo 1979,
XXXVII, 1157/1158 (4. i 11. V)